

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXV

35 let

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Zdrav, bel, mrzel zimski dan. Narava se spravlja k počitku. Potrošniški čas odmerja ritem živečim. Misli, ti neumljivi produkti možganov, bežijo čez prostranstvo znanega: Vojna je preteklost, Poljska daleč, sreča še ne družica vsem živečim.

Misel si zaželi mediteranske sproščenosti in že je v muzeju Prado. Vabi jo ritem kastanjet in rjojenje bikov. Pomendrani toreador hrope. Množica kriči: ole, ole!

Picassova Guernica. Vse v meni obnemi.

Spomladi 1937, v času španske državljanske vojne, so se nad majhnim baskovskim mestom Guernico pojavila Francova letala, ki so jih pilotirali nemški piloti. Smrtonosne bombe, ki so padale kot preproga – prvi izum krvnika Göringa, rušijo in ubijajo. Še isto leto Picasso slikal svoj protest zoper vsakršno nasilje.

Pretresen zrem v raztrgana bitja. Žalostni ptič naznanja nesrečo. Apokaliptični konj – simbol strahot, rjeve o koncu sveta. Iznakažena ženska bitja so antisimbol antične popolnosti. Z govedjo masko pokriti barbar, z najnovejšo ubijalsko tehniko, nadaljuje delo svojih davnih prednikov. Rim res ni na pravi strani, a zgodovina se vseeno ponavlja.

Spet sem v Poljanah. Nobene vrste, nikjer uglajenega lakaja. Sam zrem v Ivetovo Vstajo, to pesem upora in vere v novo, ki mora, mora priti. Spredaj je Jernej, s puško v roki in bombo za pasom, ne prosi, ampak terja svobodo in revolucijo. Poljanci bijejo boj. Duh iz Rožne doline jih spaja. Nikjer ni čutiti malodušja in ponižnosti, nikjer slišati otožne pesmi. Spredaj je Ona – slovenska mati, s hlebecem pod pazduhu in trobojnicu v levici.

»Bijte, fantje! Iz mene ste rojeni in moj jezik govorite. Bijte, bijte! Naš čas je prihodnost!«

Še bolj oglati so postali borcev obrazi, roke še trdneje grabijo orožje, besede zaprisege se gromko kotalijo skozi stisnjene zobe.

Tebi, umetnina, ne bo treba v izgnanstvo. Tu boš nemo pričala prihodnjim rodovom o ljudeh, ki so zaustavili plaz narodovega uničenja.

Sneg je za trenutek pordečil in postal mi je toplo. Bil sem srečen. Hotel sem svojo srečo deliti s Poljaki. Palestinci, Čilenci... bilo jih je na milijone, a jaz sem bil sam.

Kdaj bomo srečni v večini? Kdaj...?

Viktor ZAKELJ

9. januar,
praznik
občine
Škofja Loka

Iskrene čestitke ob prazniku

Skupščina občine
in družbenopolitične organizacije Škofje Loke

Slovesnost ob prazniku

V počastitev 9. januarja, praznika občine Škofja Loka, ki ga praznujejo v spomin na decembrsko poljansko vstajo in znamento januarsko bitko v Dražgošah, se že ves mesec vrstijo številne športne in kulturne prireditve. Osrednja slovesnost pa bo jutri, 9. januarja, ob 9. uri v dvorani kina Sora Škofja Loka. Slavnostni govornik bo predsednik občinske skupščine Viktor Žakelj.

hp drogo

Brez sovlaganja ne bo premoga

Kreditni odbor Ljubljanske banke – Temeljne banke Gorenjske je na svoji zadnji decembrski seji odobril kredit Merkurju za sovlaganje v bosanske premogovnike – Premoga bo več, toda še vedno ne dovolj

Kranj – Huda energetska kriza, ki nas z omejevanjem uvoza naft in plina pesti vse bolj, nas usmerja k domači proizvodnji energije, v prvi vrsti v večje izkoriščanje rudnikov in odkrivanje novih kopov. Gorenjska se danes greje polovico iz slovenskih rudnikov, polovico pa iz bosanskih. Letošnje potrebe za široko potrošnjo bodo blizu 120.000 ton, predvidevajo pri Merkurju. Lani smo potrebovali 100.000 ton, potrebe pa rastejo približno po 20 odstotkov na leto.

Že dolgo ugotavljamo, da brez sovlaganj v rudnike ne bo šlo. Da bomo iz njih izvleklki več, pa je potrebno preskrbeti moderno mehanizacijo. Pri Merkurju so se odločili, da bodo sovlagali v sedem bosanskih rudnikov: v zeniški rudniku črnega premoga Stara Jama in Abid Lolič Bila, v tuzlanska rudnika lignita Dobrna-Lukavac in Kreko ter v rudniku črnega premoga Djudjevik, Breza in Banovići. S petimi imajo že podpisani samoupravni sporazumi, le Djudjevik in Banovići še nista dala dokončnega odgovora.

Za zdaj je kreditni odbor Ljubljanske banke – Temeljne banke Gorenjske odobril Merkurju kredit v višini 75 milijonov dinarjev, s katerim bo Merkur do imenovanih rudnikov do leta 1985 dobival poprečno nekaj nad 30.000 ton premoga letno. Denar bodo rudniki porabili za odpi-

ranje novih kopov, za nabavo nove, boljše opreme, ki bo omogočila večji in varnejši izkop premoga, ter za izboljšanje družbenega standarda rudarjev.

V pogovoru z Ivanom Klanjškom, direktorjem TOZD Maloprodaja Merkur Kranj, smo izvedeli, da bo tudi ta rešitev le prehodna. Do leta 1985 bodo bosanski rudniki dajali Gorenjski letno okrog 34.000 ton, kar bo še vedno polovico manj premoga, kot bi ga potrebovali. Poleg denarnega sovlaganja zahtevajo tudi devize, ki jih bodo potrebovali za uvoz moderne rudniške opreme. Teh Merkur seveda nima in jih bo treba dobiti iz republiških deviznih sredstev. Edina rešitev bo spet uvoz, in to iz vzhodnonemških rudnikov in tokrat za ugodnejši kliring, ne za konvertibilno valuto.

Pri nas primanjkuje predvsem kvalitetnega premoga. Moderna mehanizacija sicer nakoplje več, toda več je tudi premogovega prahu in manj kock kot pri ročnem kopanju. Prav zaradi tega v Tuzli in Zenici resno razmišljajo o briketarni, ki bi dala iz premogovega zdroba in smole odlično gorivo. Toda spet bodo potrebna devizna sredstva in sovlaga-

nja. V domačih rudnikih slabo kaže Kotredes je še vedno zabit, iz velenjskega premogovnika namenjajo le malo lignita za široko potrošnjo. Vse po vrsti pa je treba obnoviti, modernizirati, poiskati nove kope. Tudi tu bo morala prispetati svoje široka potrošnja. Zaenkrat grob izračun pravi, da bi moral vsak potrošnik pri nakupu tone premoga prispetati okrog 270 dinarjev. Cena premoga se danes vrta že od 2.000 do 3.500 dinarjev za tono, pričakovati pa je še podražitve. Brez teh, napovedujejo rudarji, naša premogovništvo ne bo zmoglo količin, kakršne od njih zahtevajo.

D. Dolenc

Pomoč rojakov svojcem ponesrečenih

KRANJ – Ob hudi letalski nesreči na Korziki v začetku decembra lani tudi naši delavci na začasnom delu v tujini niso ostali neprizadeti. Žalostna vest je pretresla tudi člane slovenskega kluba Triglav v Stuttgartu. Ko so se 13. decembra lani zbrali na novoletni prireditvi, so namenili 463 nemških mark za člane ponesrečenih družin. Predvsem so misili na najmlajše, ki so ostali sami. Na razstavljeni seji upravnega odbora kluba Triglav in svetov staršev oddelkov dopolnilnega pouka dva dni zatem pa so zbrali še 247 mark. Prispevek 700 nemških mark so nakazali na žiro račun Republiškega odbora Rdečega krsta in ob tem pripisali, da je pomoč sicer skromna, a je dokaz skupne misli in skrb za sočloveka v težavah, nitka, ki jih povezuje s prizadetimi rojaki tudi ob tej nesreči.

Danes v Glasu:

V današnji številki Glasu smo pripravili obilo zanimivega branja. Več pozornosti pa v današnjem Glasu namenjamo prazniku Škofje Loke. Objavljamo tudi nagrado skandinavsko križanko na 12. strani.

Krvodajalska akcija v Kranju

Kranj – Prve dni januarja že vrsto let poteka krvodajalska akcija v kranjski občini. Prizadivni aktivisti Rdečega krsta so že v decembri obiskali kranjske krvodajalce, da bi se prijavili za odvzem krvi na Zavodu za transfuzijo krvi v Ljubljani, prav tako pa so povabilni na odvzem tudi občane, med njimi tudi precej mladih, ki se niso doslej nikoli darovali krvi, da se pridružijo akciji. Na občinskem odboru Rdečega krsta Kranj so povedali, da se je za letošnjo krvodajalsko akcijo prijavilo kar 4000 krvodajalcev iz kranjske občine. Kranjski krvodajalci bodo lahko krvi oddali v trinajstih dneh vse do 21. januarja.

L. M.

PO JUGOSLAVIJI

PORODNIŠKI DOPUST
ZA KMETICE

Odslej bodo lahko imele porodniški dopust tudi kmetice v bodo v tem času dobivale ustrezno nadomestilo. Ta pomembni sklep so sprejeti na sredini seji delegat skupštine skupnosti otroškega varstva Slovenije. Tako so urešenica dolgoletna prizadevanja skupnosti otroškega varstva in zadržanje zvez Slovenske ter zahteve kmečkih žensk. Za vsak mesec porodniškega dopusta bodo dobivale najnižji osebni dohodek v republiki, ki trenutno znaša 5100 dinarjev. Denar pa naj bi prispevalo zadruge in druge organizacije, s katerimi sodelujejo kmetice - kooperantke.

ALARM ZA VARSTVO OKOLJA

V prizadevanjih za zaščito okolja ni dovolj, da ugotavljamo in sprejemamo ukrepe le na posameznih območjih. Okolje je celovito in se ga ne da razmejevati. Prav zato je izmenjava izkušenj spodbud za vse tiste, ki se podcenjujejo prizadevanja za varstvo okolja, je v pozdravnih besedi na sredinem zasedanju zvez za zaščito clovekovega okolja poddaril predsednik ljubljanske mestne skupštine dr. Marjan Rožič. Delegati republiških in pokrajinskih zvez za varstvo okolja so se tokrat zbrali v Ljubljani.

PREDSEĐSTVO
O RAZOROŽITVİ

V Beogradu je bila v sredo seja predsedstva SFRJ. Predsedstvo je proučilo aktualna vprašanja s področja razorozitve in dejavnosti naše države v prizadevanjih za rešitev tega problema, ki je bistvenega pomena za mir in stabilnost v svetu. Na seji so poudarili, da je treba obnoviti in počiviti dejavnost celognanskih mehanizmov organizacije Združenih narodov za pogajanja o razorozitvi, pri čemer so izhajali iz ocene, da je do sedanjega resnega poslabšanja mednarodnega položaja prilo v glavnem zaradi stalno načačajoče oboroževalne tekm.

CENE ZA 46 ODSTOTKOV
VIBJE

Cene na drobno so se leta 1981 povečale v poprečju za 39,4 odstotka, poprečno pa so se cene lani povečale za 46 odstotkov. Samo decembra pa so bile cene za 1,1 odstotka višje kot novembra. Največ so se podčitali kmetijski pridelki in sicer za 3,2 odstotka, predvsem na račun višjih cen zelenjave.

V združenem delu prebili zid

Aktiv invalidov tudi v Gorenjskih oblačilih - V ospredju zanimanja Društva invalidov problematika zaposlenih invalidov

Kranj - Leto dni stara naloga Društva invalidov o ustanovitvi aktivov delovnih invalidov v vseh tekstilnih tovarnah se začenja uresničevati. Nedavno je aktiv začivel v Tekstilindusu; prejšnji dan v Gorenjskih oblačilih, zdaj pa še v Konfekciji Triglav.

Asfalt
na ulicah
in cestah

Radovljica - Na minuli seji sveta krajevne skupnosti Radovljica so med drugim presojali tudi uresničevanje letosnjega programa urejanja in asfaltiranja cest in ulic na območju krajevne skupnosti. Zaradi dobre organizacije prizadajalnih del, skrajnega varčevanja in racionalizacije, nabave asfalta ter uporabe strojev, ne nazadnje pa tudi dobrega nadzora del, so plan v celioti dosegli in celo presegli.

Letos so asfaltirali in uredili del Gradnikove ceste, razširili Kranjsko cesto, asfaltirali dele Kolodvorske in Gubčeve ceste, Jurčičeve in del Kranjske ceste do vrtca ter peš pot pod gostilno Kunstelj do železniške postaje. Letos je bilo asfaltirano skupaj 4.700 kvadratnih metrov površin, za kar so porabili 692 tone bitodrobirja in 365 ton asfalt betona. Za letos ni bilo v planu asfaltiranje Jurčičeve, dela Gubčeve, ceste do vrtca in peš poti pod gostilno.

Celotni stroški opravljenih del so znašali 2 milijona 499.000 dinarjev. Od tega so prispevale radovljiske delovne organizacije in občani s samoprispevkom skupaj milijon 626.000 dinarjev, 873.000 dinarjev pa je prispevala krajevna skupnost iz svojega proračuna za letošnje leto.

JR

Zgledna povezanost
z družbenimi dejavniki

Radovljica - Društvo invalidov Radovljica je sicer navzven dokaj neopazno, po svojem delu in rezultati pa se bržkone odlikuje bolj kot katerokoli drugo. Res je tudi, da je maloštevilčno, saj jih od 2000 invalidov v občini združuje le kakih 700. Posebno zadnje leto je bilo uspešno, saj so se tvorno vključili v družbeno življenje občine in s tem strli prenekateri trd oreh, ki ga zaставlja invalidska problematika.

Veliko pozornosti je društvo posvetilo invalidskim upokojencem: spomnilo se jih je predvsem z obiski

na domu in posredovalo njihove težave pristojnim strokovnim službam. Posebno pereč je za težko pokretne stanovanjski problemi, saj zanje vsako stanovanje ni primerno, posebej če je morajo pomagati z invalidskim vozičkom. Stanovanjska skupnost v Radovljici je pokazala dovolj posluha za prizadete, saj dosledno izvaja zakonske normativi, ki zahtevajo gradnjo brez arhitektonskih ovir. Pred časom so uspešno adaptirali tudi stanovanjsko hišo, v kateri živi telesno teže prizadet krajanc. Zanj so se več let borili predstavniki krajevne skupnosti in pri radovljiskem Alpdoru dosegli, da je po posebnih predpisih pomagal pri ureditvi udobnega življenskega prostorčka zanj.

Za delovne invalide društvo skrbijo od vsega začetka, temeljno skrb za zanje pa je poverilo aktivom zapošljenim invalidom, ki so doslej ustavljeni v Verigi, Plamenu, LIP, Skunu in Kemični tovarni v Podnartu. Aktivi se borijo za uveljavitev pravic, ki jih tem ljudem zagotavlja zakon, niso pa se storili vsega za ureditev statusa invalidnosti v nekaterih okoljih.

Povezanost invalidov z društvom je kar zadovoljiva, zlasti v delovnih organizacijah, medtem ko invalide v krajevnih skupnostih obiskuje v glavnem poverjenik. Se vedno več kot polovica invalidov v občini ni zajeta v društvo, kar jih pri uveljavljanju njihovih zakonskih pravic pušča ob strani. Zato so prihodnja prizadevanja namenjena tistim, ki životarijo v oddaljenih krajevnih skupnostih in si sami ne znajo pomagati.

D. Z.

Konfekcija Triglav brez olajšav

V konfekciji Triglav v Kranju imajo na tri zdrave delavce zaposlene enega invalida – Kljub taki sestavi presenetljivi delovni rezultati – Malenkostna olajšava le pri davku na dohodek – K številnim problemom se neustrezn prostori – Nova naložba ali rešitev v okviru obstoječih zmogljivosti

Kranj – Vrsta problemov, ki v Konfekciji Triglav ostajajo nerazrešeni že nekaj let, je pritegnila pozornost občinskega in medobčinskega sindikata. Pred novim letom so povabili na obisk v to delovno organizacijo sindikalno delegacijo z Vincom Hafnerjem, ki je imela priložnost spoznati vso nakopičeno problematiko.

Sedanjih problemov Konfekcije Triglav so dedičina časov, ko je bila še delovna enota Tekstilindusa. Ta je zaposlovala pretežno invalidje in je veljala za invalidsko delavnico. S 40 odstotki zaposlenih invalidov je bila deležna tudi nekaterih olajšav. Danes pa invalidi predstavljajo četrti-

no vseh zaposlenih v delovni organizaciji, s tem odstotkom pa žal ne izpoljujejo normativov za invalidsko delavnico, tako da številnih obveznih dajatev niso več oproščeni. To seveda poraja težave, saj je zaradi kadrovskih sestav teže delati, pa tudi odstotek bolezniških izostankov z dela je precejšen. Konfekciji Triglav so zmanjšali davek na dohodek za en sam odstotek. Še vedno plačujejo najvišji prispevek za nerazvite (čeprav so tudi sami nerazviti).

Položaj četrtnine invalidov je urejen, zaposlenih pa je tudi nekaj takih, ki nimajo statusa invalidnosti in jim zaradi tega niso priznane pravitev.

Nekaj razmer je nepravilno, ker je v tem nezavidljivim razmeram pa sodijo še neustrezn prostori, ki nikakor niso zgled primernega in varnega delovnega okolja. Proizvodna hala, ki meri 1500 kvadratnih metrov in v njej dela večina delavcev, nima nosilnega stebra, čeprav so prostori nad njim močno obremenjeni. Na podstrešju sta namreč roblinica in precej založeno skladišče, katerih nosilnost znaša 100 kg na kvadratni meter. Že ta podatek lahko vsakogar prepriča o nujnosti družbenega ureditve prostorov, vendar doslej pri odgovornih ni bilo pravega posluha, čeprav se je nad razmerami zamislila tudi republiška inšpekcijska za varstvo pri delu. Načrtovati novo gradnjo v današnjem gospodarskem trenutku ni realno, zato zdaj razmišljajo o možnosti rešitve v obstoječih prostorih obrata II. Tekstilindusa. Seveda za to potrebujejo ne le pristanek družbenopolitične skupnosti, pač pa tudi razumevanje s strani Tekstilindusa.

Kljub številnim problemom pa je poslovanje Konfekcije Triglav vse bolje uspešno. Na domačem trgu ima modna konfekcija zaradi padanja kupne moči sicer manj kupcev, zato pa se veča povpraševanje na tujem tržišču. Kar polovica proizvodnih zmogljivosti je namenjena izvozu (za zdaj so si utri pot na Dansko in v Zahodno Nemčijo). Kar zadava dohodek na zaposlenega, se Konfekcija Triglav uvršča na 4. mesto v Jugoslaviji, v akumulaciji so celo na prvem mestu. Razlogi za uspeh so v specializiranem proizvodnem programu (omejili so ga na žensko moderno konfekcijo in garniture robcev), v razvoju novih izdelkov, ki sledijo modernim zapovedim in zahtevam tržišča, v organizaciji, tudi kadrovskih sestav (pretežni del zaposlenih je vendar širokog profila) in povezovanju s sorodnimi delovnimi organizacijami.

Eina od možnosti, da bi dohodek vendarle nekoliko hitreje naraščal, kjer pa kupci ne bi bili prikrajšani, je vsekakor deljen delovni čas v trgovinah s tehničnim blagom. Akcija v okviru gorenjske gospodarske zbornice že teče, vendar pa bo pred odločitvijo potrebno temeljiti premisli, kam usmeriti odvečne prodajalce, kako zagotoviti varstvo za otroke delavk in še kak.

Osebni dohodki Mercatorjevih delavcev v Tržiču so znatno pod republiškim in občinskim povprejem. Lani so dosegli le 9253 dinarjev. Tudi ta podatek je potrdilo, da trgovina kot podaljšana roka proizvodi ne upošteva reklamacij zaradi neprimernih kvalitet. Tudi drugi, za katere hodo v Mercatorju začeli sprejemati

H. Jelovčan

Premalo električne energije

Poraba električne energije je v Sloveniji te dni toljčana, da bi je potrebovali vsak dan okoli 28 milijonov kilovatnih ur. Vse naše vodne in termoelektrarne pa dnevno pridobijo največ 23 milijonov kilovatnih ur, kar pomeni, da nam vsak dan manjka okoli 5 milijonov kilovatnih ur električne energije. Manjšajoč energijo nadomeščamo z dobavami iz drugih republik in z uvozom. Slovenski elektrogospodarstveniki dobro poznavajo kritične razmere v državi in nekaj več »domače« pomoči si na mesec obetajo iz Srbije, saj imajo le tam nekaj presežev energije. Pri reševanju sedanjega težavnega položaja pa se bo treba opreti na sosednju elektroenergetska sistema v Italiji in Avstriji. Računajo, da se bodo lahko dogovorili za kompenzacijski posel, da bi uvoženo električno energijo vracali v pomladanski mesecih. Žal pa je tedaj tudi za naši sosedji manj vredna kot v mrzlih zimskih dneh. Pomeni, da bomo morali vrnilti več energije, kot jo bomo pozimi uvozili. Devize bi torej potrebovali le, če vse električne energije ne bi mogli vrniti.

Oskrba z električno energijo bo januarja šepala predvsem zaradi tega, ker so jedrsko elektrarno v Krškem drugega januarja izključili z električnega omrežja. Skupaj z dobaviteljem opreme – ameriško firmo Westinghouse – so povedali, da so začeli temeljiti pregled obeh parnih generatorjev. Trajal naj bi štirideset dni in tako se bo izključitev nuklearke poznala še v februarju. Povemo naj še, da so jedrsko elektrarno zadnjih dneh minulega leta obremenili z močjo približno 300 megavatov.

Težave pri oskrbi z električno energijo pa povzroča tudi slaba kakovost premoga v naših termoelektrarnah. V njem je preveč jalovine, peska in blata, kar preobremenjuje transportne naprave, dodeljevalec premoga, mline in naprave za odpepeljevanje. Zgovoren je podatek, da morajo zdaj vzdrževalci obnavljati mline za mletje premoga na 400 ur, namesto da bi, kot so bili navajani, ob dobrem premogu mlini zdržali tisoč obratovalnih ur. V termoelektrarnah zahtujejo, da so tako slab premog, kot ga morajo zdaj kuriti, rudarji svoje čase puščali v jamah. Zato morajo vzdrževalci vse sobote in nedelje prebiti ob dodatnih vzdrževalnih delih.

Ob poahljavnih rezultatih naših rudarjev bo torej treba posvetiti pozornost tudi kakovosti premoga, saj iz lakovine, ki nima toplotne vrednosti, ni mogoče proizvajati električne energije. Dispečerji v elektro-gospodarstvu so postregli s podatkom, da bi termoelektrarne v Soštanju in Trbovljah ter ljubljanske toplarne lahko ob dobrati kakovosti premoga pridobile dnevno 19,5 milijona kilovatnih ur električne energije, dejansko pa te dni zmorejo proizvesti nekaj več kot 16,5 milijona kilovatnih ur dnevno.

Gorenjska za razvoj ribištva

Ljubljanska banka – Temeljna banka Gorenjske bo prispevala 15 milijonov dinarjev za razvoj slovenskega ribištva v razdobju 1981–1985

Kranj – Kot kmetijstvo velja v tekočem srednjoročnem obdobju tudi ribištvo za prednostno dejavnost pri nas. Vemo, da je naš ulov vsako leto nizek zaradi pomanjkanja modernih ribiških ladij, čeprav rib v našem morju ne manjka. Droga Portorož predvideva, da bi svoj ulov povečala od 4.500 na 13.000 ton rib, če bi dobila vsaj štiri nove ladje za ulov. Stale bi približno 300 milijonov dinarjev. Predlagajo, da bi dali sami 120 milijonov lastne udeležbe, 180 milijonov pa naj bi dale banke.

Zadnje dni decembra je o tem predlogu razpravljali tudi izvršilni odbor Ljubljanske banke – Temeljne banke Gorenjske in sprejel sklep, da bo Temeljna banka Gorenjske so-

D. D.

delovala v tem projektu s 15 milijoni dinarjev: 10 milijonov bi prispevali v letu 1982, 5 milijonov pa v letu 1983. Poleg naše banke naj bi v tem projektu sodeloval Gospodarska banka Ljubljana s 60 milijoni, Splošna banka Celje z 20 milijoni, Kreditna banka Maribor s 25 milijoni in Splošna banka Koper s 60 milijoni dinarjev. Tako bi bila pokrita vsa potrošniška področja. HP Droga pa se obvezuje, da bo sklenila s SIS za preskrbo mesta Ljubljane in Celje ter z ustrezanimi organizacijami v potrošniških območjih temeljne banke Kranj in Maribor dogovore, s katerimi bo zagotovljala trajno oskrbo z ribami.

V Kamniku se odločajo za plin

V Kamniku snujejo gradnjo skupne toplarne, ki bo dajala toploto tovarnam in stanovanjskim soseskam – Kot osnovni energetski vir je predviden zemeljski plin – Program je dolgoročen in enoten sistem ogrevanja bodo zgradili postopoma

Kamnik – V skladu s prizadevanji naše celotne družbe po racionalizaciji izrabiti energije v kamniški občini snujejo enoten sistem ogrevanja mesta. Zgraditi nameravajo skupno toplarno, ki bo s cevni povezala tovarne, šole, zdravstveni dom, stanovanjske soseske. Bistvena prednost takega sistema ogrevanja je možnost izkoristjanja industrijskih viškov toplote, izenačevanje konične porabe, skupno komunalno in industrijsko ogrevanje pa seveda pomeni tudi skrb za čistejše okolje.

Studija, ki jo je pripravilo Stanovanjsko komunalno gospodarstvo, podpira jo je samoupravna komunalna skupnost, pristop k racionalnemu izkoristjanju energije pa so vključili tudi v letošnjo občinsko resolucijo, predvideva kot osnovni energetski vir zemeljski plin. Tudi do Kamnika je zgrajen plinovodski priključek, ki ustreza bodočim potrebam do leta 2000. Petrol iz Ljubljane, ki je program enotnega ogrevanja Kamnika visoko ocenil, je pravilno dohajati potrebne količine plina od ogrevalne sezone 1984/85.

Trasa cevovoda je predvidena ob industrijskem kanalu od tovarne Stol do jezu na reki Bistrici, nato ob novi obvoznici do starega železne mostu, dalje po Tomšičevi ulici in Poti na Poljane do železniške proge in ob njej nazaj z manjšimi odstopaji do Korenove ceste na Duplici, ob novi obvoznici spet do tovarne Stol, oziroma toplarne, kjer bi se prstan zaključil. Skupna toplarna je torej predvidena blizu stare Bonačeve elektrarne na industrijskem kanalu. Ogrevalni sistem bi povezel vse večje kotlovnice delovnih organizacij, o čemer je tečejo razgovori. Z viški svojih zmogljivosti bodo pripomogle k boljšemu izkoristku in večji zanesljivosti cevne mreže. Dograditev

investicijska vrednost prve faze znaša 105 milijonov dinarjev. Industrija naj bi porabila 70 odstotkov stanovanjske soseske pa 30 odstotkov toplote, temu ustreza bo tudi struktura stroškov izgradnje.

M. Volček

»Dela ponovi se ne navadiš«

ter ponovi, drugače pa ne zaslužimo tako kot v drugih poklicih. Naše delo bi morali bolje vrednotiti in ne bi smeli pri nagrajevanju zaostajati. Mlajši se domala ne odločajo za pekovski poklic in večina delavcev je pričutih.

Robert Bric je vodja izmene in 26 let pri Žitu:

»V šestindvajsetih letih sem prav gotovo tri četrtine delovnega časa preživel v nočnih izmenah. Nekateri so mnenja, da se nočnega dela navadiš, a mislim, da ni tako. Nočnega dela se ne navadiš, le bolj utrujen postajaš z leti, kjer poklic je tak, da zahteva nočno delo. Kot kontrolorka moram s sodelavkami skrbeti za kvaliteto, težo in količino, ki odhaja iz pekarne. Mislim, da pečemo dober kruh in da je le stvar okusa posameznika, za katero vrsto kruha ali pekarijo se odloči. Spremembam, da je vedno dobrodošla, zato nekateri potrošniki tako hvalijo kruh iz drugih pekar. Kar pa se tiče kvalitete, ki jo nadzorujem, moram reči, da je dobra, da izločimo le malo slabega kruha. Izredno redko zaide na tržišče slab kvaliteta, a zgodil se vendarle, kar je pri takšni količini – 12 ton dnevno – povsem razumljivo.«

D. Kralj

Marjan Tavčar iz Radovljice opravlja svoj poklic že 34 let: »V začetku je bilo vedno vse še huje,« pravi, »saj je bilo veliko ročnega dela. Danes je bolje, a kljub temu te nenehno nočno delo utruja. Teden dni delam zjutraj in teden dni ponovi, tako že 34 let. Za poklic sem se odločil in v njem tudi ostal, čeprav menim, da v primerjavi z drugimi kvalificiranimi delavci peki nismo primerno nagrajevani. Višji osebni dohodek imamo zato, ker delamo ob vseh praznih in nedeljih

Strokovnjaki dlje čakajo na delo

Program gospodarske stabilizacije, sprejeli smo ga leta 1980, med drugim zaostruje tudi vprašanje zaposlovanja. Podobno stanje smo imeli že leta 1965 ob gospodarski reformi. Značilnost obeh sprememb v družbenem dogajaju pa je med drugim tudi ta, da se končuje razmeroma dolgo obdobje ekstenzivnega zaposlovanja, ko je delavec na vseh koncih primanjkoval. V novih razmerah pa so se vrata zaposlenosti že priprala, iščemo notranje rezerve, raste število tistih, ki isčejo prvo zaposlitve in tudi dlje časa čakajo nanjo. O tem in o drugih aktualnih vprašanjih zaposlovanja in zaposlenosti na Gorenjskem je tekla beseda na razgovoru, ki ga je organiziralo naše uredništvo. Vabilo so se odzvali: Joži Puhar, sekretarka občinskega sveta Zveze sindikatov Kranj, Franc Čop iz leške Verige, sicer pa predsednik IO skupnosti za zaposlovanje Radovljica, Darko Truden iz tržiškega Tria, sicer pa član IO skupščine za izvajanje štipendijske politike v SRS, Franc Belčič, vodja skupine za poklicno usmerjanje pri skupnosti za zaposlovanje Kranj, Ratomir Kafol, vodja skupine za plan in analize pri skupnosti za zaposlovanje Kranj in Slavko Kalan, vodja strokovne službe skupnosti za zaposlovanje Kranj.

Gorenjska se v zadnjih desetih letih ni otepala s problemi brezposelnosti: široko zaposlovanje je imelo za posledico, da so bila vprašanja suficitarnih poklicev pravzaprav neznatna in le na nekaterih področjih, saj je združeno delo zaposloval praktično vse. Že lani, še bolj izrazito pa bomo verjetno letos stopili v povsem drugačne razmere v zaposlovanju.

KALAN: Res je konec z ekstenzivnim zaposlovanjem, ko je gospodarstvo na Gorenjskem letno potrebovalo več kot 2500 novih delavcev. Streznitev in sploh drugačen pogled na politiko zaposlovanja, ki jo zahteva sedanja družbenoekonomska situacija, sicer ni prišla povsem čez noč, vendar pa se nekateri še ne morejo spriazniti, da se bo treba pri zaposlovanju novih delavcev nasloniti le na generacijski priliv: to pa pomeni, da lahko letno v gorenjski regiji dobi delo okoli 2500 delavcev.

Ali to pomeni, da bodo kadri, ki bodo letos zaključili šolanje, lahko delo tudi dobili?

Joži Puhar

Franc Čop

Slavko Kalan

zaposlovanje 828 oseb, od tega več kot polovico žensk. To je približno en odstotek vseh zaposlenih na Gorenjskem; številka sama po sebi nas ne bi smela preveč skrbiti, če bi vedeli zagotovo, da ne bo več naraščala.

KALAN: Bolj kot samo število nezaposlenih, ki trenutno res ni veliko, pa je skrb vzbuščna struktura vseh čakajočih na delo: ta je namreč dokaj visoka, celo višja kot je v republike. Tudi v bodoči se ne kaže, da bi strokovni kadri med nezaposlenimi kaj hitreje prihajali do zaposlitve. V začetku tega leta se bo število delavcev, ki čakajo na zaposlitve, še povečalo, saj se vrnejo fantje iz J.A. Za sedaj se nima preskrbljenega dela 187 fantov, ki jih bo to prva zaposlitve: med njimi je največ gimnazijev - 33, ekonomskih tehnikov je 12, 19 strojnih tehnikov, 10 kemijskih tehnikov, 9 lesarskih tehnikov itd. Najdlje bodo verjetno morali čakati na primereno delo gimnazijski maturanti: trenutno jih je brez dela 64, iz J.A pa se jih vrne še 33. Prejšnje klasične zaposlitve za maturante v bankah, zavarovalnicah, na poštah, v SDK ipd. so zdaj zaprte. Verjetno bo treba poseči po prekvalifikacijah. Težava pa je v tem, ker ne vemo, kam jih preusmeriti, saj ni programov iz organizacij združenega dela, da bi mlade lahko usmerjali na enostavnnejša dela.

Ena tretjina brezposelnih na Gorenjskem je iskalcev prve zaposlitve, mladih, to je do starosti 26 let pa dobra polovica. Medtem ko je v ostalih občinah delež nezaposlenosti med delavci z višjo in visoko izobrazbo med 3 in 4 odstotki, pa je v kranjski občini skupni delež z višjo in visoko izobrazbo skupaj kar 13 odstotkov. Ali to pomeni, da se bo kader zaposloval tudi na delovnih mestih, ki zanje ne ustrezajo?

BELČIČ: Vsi skupaj smo se znašli v situaciji, ki je pravzaprav obrnjena na glavo. Se pred kratkim so bili dolgi sezname poklicev deficitarni, vladala je prava lakota po novih delavcih, danes pa se srečujemo s popolnoma drugačno situacijo. Na to teoretično nismo bili pripravljeni, zato tudi ni modela, po katerem bi lahko razreševali takšna vprašanja – ali zaposlovati delavce z višjo izobrazbo na delovnih opravilih z zahtevano nižjo izobrazbo. V skupnosti za zaposlovanje je delegat iz kranjske Save menil, naj ima prednost pri zaposlitvi delavcev, ki bo pripravljen vsaj začasno sprejeti tudi delavcev izobrazbi neustreznega dela. Verjetno bo prihajalo do tega, eni bodo prijeli za vsako delo, drugi bodo raje čakali nujnimi kvalifikacijami ustrezno, za kar so se med šolanjem tudi pripravljali. Največje težave bodo pri tehnikih, ki so bili pri nas v drugačnem položaju, kot je to sicer v svetu: praktično smo težko našli tehnika v neposredni proizvodnji, zdaj pa bo verjetno le treba tja – vendar k zahtevnim strojem, ki lahko s takim strokovnim kadrom dajo od sebe največ.

Ali bo takšna situacija pripomogla k hitrejšemu menjjanju predstave o delu v proizvodnji in delu v režiji, ki je vse doslej vodilo mladino pri izbiri študija in tudi zaposlovanja?

TRUDEN: Še vedno sicer obstaja beg iz proizvodnje, vendar menim, da ga je vse manj: tudi mladi zdaj že vedo, da je delo v proizvodnji že boljše ovrednoteno. V pisarni je morda le lepše, lažje, denarja pa ni.

PUHAR: V nekaterih organizacijah združenega dela so sicer že začeli bolje vrednotiti delo v proizvodnji, medtem ko ponekje še vedno ostaja vrednotenje dela v pisarnah nad proizvodnim: kakšnih velikih premikov glede tega torej še ni.

BELČIČ: Mladina je občutljiv barometer, samo v zadnjih dveh letih se je znala bolj prilagoditi razmeram, kot bi si mislili. Mladi dobro vedo, da belega kruga ni več toliko v neproizvodnih panogah, kot ga je bilo, in to se kaže že v spremembah vpisa v solo. V tem šolskem letu je vpis že drugačen kot prejšnja leta – sicer jih je k temu delno prisilila že spremembna šolska mreža: v upravno administrativne šole se jih je vpisalo za polovico manj kot v prejšnjem šolskem letu, velik upad je za blagovno denarno smer, skokovit porast pa za agroživilstvo – pozna se, da prednost dajemo pridelovanju hrane. Se pred štirimi leti so bile take usmeritve le proklamacije in želje, saj smo sicer na široko govorili, kako imamo preveč administracije, nov administrativni kader pa smo hoteli zaposlovati vsak dan. Mladina pa je začutila, da imajo sedanja usmerjanja v proizvodne poklice oziroma v dejavnosti, ki smo jim v srednjoročnih planih razvoja dali prioriteto, vendarle realno osnovno – in rezultati so že. Seveda pa ne trčamo s tem le na zrelost mladine, pač pa to dobro vedo njihovi starši. Pa tudi štipendije so približale namere mladine potrebnim gospodarstvu, o tem ni dvoma, saj so štipendije še vedno pomenele določite tudi garancijo za kasnejšo zaposlitve.

PUHAR: Zdi se mi, da ko govorimo o administraciji, preveč poenostavljamo: nikakor ni vse, kar ni delo za strojem, že tudi režija, administracija, pač pa imamo mnoge obrožne, razvojne dejavnosti.

ČOP: Resnično delamo včasih veliko škodo, ko enostransko prikazujemo režijo kot strošek: ne more biti razvojni oddelek v neki tovarni strošek. Menim, da bi lahko začeli govoriti drugače: če ostanem pri razvojni dejavnosti – razvojni program je še kako velik kapital, ki ga ustvarja prav ta režija. Kako drag pa je lahko ta kapital, se še zavemo, če na primer kak razvojni program kupimo v tujini. Skopali smo se pravzaprav na skupno vrečo in mešamo administracijo in strošek.

V letu 1982 vstopamo zavestijo, da bo to tudi leto večje produktivnosti, prizadevanja za večje zaposlenost že zaposlenih – tudi z boljšim nagrajevanjem po delu, boljšim vrednotenjem proizvodnega dela

KALAN: Mnogo je odvisno od izpolnilnih planov, ki smo jih zapisali v resolucijski razvoju za letošnje leto. Vse spremembe v nih, nedoseganje in odkloni, se bodo od tudi na zaposlovanju: lahko seveda ide uskladimo potrebe gospodarstva po zavajjanju in resoluciji, spremenjeni ukrepi v nomskih politikah pa seveda tudi plane zavajjanja lahko povsem spremene. Skupno zaposlovanje je seveda mesto usklajevanja dogovarjanja o zaposlovanju: strokovna skupnost pa vse do sedaj ni bila opremljena, da bi lahko dajala meseca podatke o zaposlenosti, to bo mogoče posebno računalniško obdelavo.

L. Mencinger

Darko Truden

Franc Belčič

Ratomir Kafol

in deficitarnih poklicev in inovacij. Vendar pa vse občinske resolucije ne predvajajo polne zaposlenosti, kar pomembno tudi planirano brezposelnost: v resolucijah so sicer zapisane naloge in ukratko skupnosti za zaposlovanje kot organizacije združenega dela, toda zdi se, da polne zaposlenosti, za katere se zavzemajo, ne bomo dosegli.

KAFOV: Prav gotov v občinah, kjer je mirajo manjša rast zaposlenosti kot en odtek, polna zaposlenost ni zagotovljena.

BELČIČ: Analize so pokazale, da imajo velike rezerve za zaposlovanje predvsem mladih – na račun sedanjega dela preko nega delovnega časa, tega je okoli 30 odstotkov, pa v omejevanju zaposlovanja upočencev in omejevanju pogodbene dela.

KALAN: Mehanskega priliva delavcev drugih regij in republik bo še nekaj, vendar manj kot prejšnja leta. Zato pa bodo ostala dela in naloge, ki jih domači delavci dajo niso kdovkako cenili, zdaj pa bodo verjetno sprejemali tudi takia dela: takšna deaktivacija, ki privemo temu pojavi, je obenem velik pospeševalnik tehnološkega razvoja, ob tem nastajajo v večji meri tehnološke membe – inovacije.

Letos bodo lahko zaposlovale delavcev le OZD, ki so se usmerile v inovacije, ki bodo zmanjševale uvoz in vse v OZD, v katerih bo nadpovprečen dohodek dohodek, ki pa bodo imeli štipendisti, pripravljeni. Zahodne naloge pa imajo tudi skupnosti za zaposlovanje in njihove krovne službe. Ali so te službe sposobne hitro zbrati podatke, potrebe za spredolagočenih ukrepov?

KALAN: Mnogo je odvisno od izpolnilnih planov, ki smo jih zapisali v resolucijski razvoju za letošnje leto. Vse spremembe v nih, nedoseganje in odkloni, se bodo od tudi na zaposlovanju: lahko seveda ide uskladimo potrebe gospodarstva po zavajjanju in resoluciji, spremenjeni ukrepi v nomskih politikah pa seveda tudi plane zavajjanja lahko povsem spremene. Skupno zaposlovanje je seveda mesto usklajevanja dogovarjanja o zaposlovanju: strokovna skupnost pa vse do sedaj ni bila opremljena, da bi lahko dajala meseca podatke o zaposlenosti, to bo mogoče posebno računalniško obdelavo.

L. Mencinger

Loški oder dobil oder

V soboto, 9. januarja, ob 18. uri bodo slovensko odprli prenovljeno loško gledališče – Povsem dotrajano poslopje so temeljito prenovili z denarjem samoprispevka in kulturne skupnosti in škofojeloško mesto je dobilo čudovito gledališko dvorano – Žal je zaradi akustike manj primerna za koncerte

Skofja Loka – Jutri, v soboto, 9. januarja, ob 18. uri bodo s priložnostnim kulturnim sporedom predstavili namenov prenovljeno loško gledališče na Spodnjem trgu v Škofji Loki. Prenovo je vodil gradbeni odbor za izvedbo samoprispevka pri krajevnem skupnosti Škofja Loka in njegovih predstavnik bo slovensko predstavljalo dvorane Janezu Sušniku, predsedniku kulturnega društva Loški oder. Škofojeloški gledališčeniki bodo postali upravljalci temeljito prenovljenega gledališča.

Prenovljena dvorana je čudovito lepa in komajda je moč verjeti, da se vse vse do dala narediti. Posebej, če se spomnimo nekdanje puste, mrzle dvorane, ki so jo gledali posebej zaradi mraza zapustili in je tako tudi delo Loškega odra obvisalo v zraku. Obokani hodnik pred dvorano je zdaj lenco opremljen s steklenimi

stensami, ki poudarjajo čar starnitosti zgradbe. Takoj ob vhodu je kadilnica, naprej pa garderobera, kjer bodo gledali odložili plase in sli po stopnicah mimo sanitarij v dvoranu, ki ima 201 sedež. Dvorana torej ni večja kot je bila, čeprav nima več balkona. Oder je opremljen s sodobno tehniko, pod njim pa so garderobera za igralce. Poleg prelepne dvorane v prostornem odroru bodo gledališčeniki imeli za vaje na razpolago tudi večjo sobo, svoj prostor za klub bodo dobili tudi mladi.

Prenova je veljala okrog 26 milijonov dinarjev. Denar so namenili iz škofojeloškega samoprispevka, svoj delež je dala kulturna skupnost Slovenije. Gradnjo je tako kot drugačno iz samoprispevka vodil gradbeni odbor za samoprispevki. Načrt prenove je bil izdelan že leta 1971.

Iskraši so prepevali

Kranj – Pred novoletnimi prazniki se je v kranjski Iskri Elektromehaniki zvrstila kopica kulturnih in zabavnih prireditev. Med njimi je bila tudi zabavnoglašena prireditve z naslovom »Zlata slušalka«. Pripravili so jo mladi iz telekomunikacijskih tozdov. V bistvu gre za tradicionalni dogodek, ki se je v preteklih letih odvijal pod naslovom »Iskra poje«, letos pa so prireditelji iz kdo ve kakšnih razlogov preimenovali prireditve, ki programske sprememb ni doživel. Na odru se je zvrstila deseterica pogumnih popevkarjev-amaterjev iz Iskrinih delovnih organizacij, več kot sto manj pogumnih je za odrom ploskanlo in se prisrnočevalo. Dogajanje so pestrili skeči, kviz za poslušalce in podobne tovrstne priložnostne točke. Vse skupaj sta začinila dovolj

duhovita povezovalca sporeda, člana Prešernovega gledališča, nagelj na tej sladki torti pa so pomneni dekleta iz plesne skupine Modrina. Inventivnih prebliskov ni bilo, toda tujih temu se je vse skupaj tob vidni improvizirali dobro iztekel in izpolnilo svoj namen. Najboljši so prejeli nagrade. Miran Potočnik je bil najboljši tako po mnenju občinstva kot strokovne žirije – telefonski aparat, ki ga je namenila Tovarna telefonskih elementov in aparator. Prvo nagrado žirije občinstva, vratni stroj, pa so prejeli vojaki iz kasarne Stane Zagari.

Kazimir Mohar

ko so v Škofji Loki prav z zamislio o prenovi gledališke dvorane spodbudili samoprispevki. Vendar je kasneje zrasla zamisel o družbenem centru na Mestnem trgu in gledališče na Spodnjem trgu je stalo ob strani. Pred iztekom samoprispevka pa se je izkazalo, da za ureditev družbenega centra denarja ne bo dovolj in padla je odločitev o prenovi starega gledališča. Septembra 1980 so tako začeli z obnovitvenimi deli in po dobrem letu ima tako škofojeloško mesto dvorano, ki bo morala oživeti gledališko dejavnost.

Delo Loškega odra je v zadnjih treh letih povsem zamrlo. Gledalec v staro, ledeno mrzlo dvorano ni bil več. Ko so pred tremi leti za premerno predstavo prodali le 17 vstopnic, kar je bila prava katastrofa za nekdaj tako gledališko živahno mesto, je upravni odbor Loškega odra sprejel odločitev, ki so jo podprli vsi člani, da v takšnih pogodbah ne bodo več delati. Izvod je bila torej le prenova gledališča.

Zdaj, ko ima Loški oder spet oder, bodo morali spet postaviti na noge svoje delo. Leta molka so opravila svoje in začeti bo treba posvet na novo, pri čemer bo dragocena pomoč režiserjev in igralcev, ki so nekdaj oblikovali škofojeloško gledališko podobo.

Prvo prireditve bodo pripravili ob kulturnem prazniku, dotlej pa bodo opravili vse potrebno, da bo prenovljeno gledališče prešlo v upravljanje Loškega odra.

Začrtali so tudi že spored prireditve v tekoči sezoni in vanj vključili več glasbenih koncertov. Žal pa dvorana zunaj nima najboljše akustike, zato je razmišljajo, kako bi jo izboljšali. Prenovljena dvorana je kot načas za gledališke predstave, manj primerna za glasbene koncerte. V tem trenutku to dejstvo predstavlja oviro, da bi prenovljeno dvorano hitro napolnili s prireditvami. Glasbeni skupini, ki bi rade nastopile je dovolj, gledališke skupine bodo po prenoru šele začele z delom.

M. Volčjak

S francoskih knjižnih polic

Ljubljana – V Cankarjevem domu v Ljubljani je Francoski kulturni center iz Ljubljane sodelovanjem francoskih založnikov in francoskega Ministrstva za zunanje zadeve pripravil razstavo S FRANCOSKIH KNJIŽNIH POLIC. Odpri so jih minilo sredo, ogledate pa si jo lahko do 16. januarja, vsak dan od 9. do 13. in od 15. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah od 9. do 13. ure v Zgornjem predverju Cankarjevega doma.

»Kaj se piše danes v francoski književnosti?« je prireditelj vprašal nekaj francoskih založnikov in odgovorili so mu iz izborom svojih novejših publikacij, ki jih žele predstaviti slovenskemu občinstvu. S tem so pokazali svojo pripravljenost za sodelovanje pri prikazu francoske knjige v tujini v trenutku, ko si je nova francoska vlada kot temeljni cilj naravnostno svoje kulturne politike izbrala knjigo.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodstvom likovne pedagoginje Ane Čehove.

Ob svoji dvajsetletni so pripravili razstavo »Otroci ilustrirajo«. Razstavljeni so otroške risbice, ki so jih otroci narisali ob poslušanju pravljic. Lutke, ki jim služijo kot pripomoček na uru pravljic, so izdelali otroci na osnovni šoli v Zirovnici pod vodst

Iz šolskih klopi

Pozabljen partizanski grob

Ko sva lansko leto z očetom hodila po širih gozdovih Menina planine, mi je začel pripovedovati o grobu nekega mladega partizana. Naprosil sem ga: »Oče, pojdi na to!« Poslušal me je.

Pot naju je vodila v strm grič. Ko sva stopila v temen gozd, se je plaha srna prestrašila in stekla. »Kje je tisti grob?« sem vprašal. »Se malo, pa bova pri njem,« je odgovoril oče.

Prišla sva do neke jase. »Tam je,« je rekel. Stekel sem, a nisem našel groba. Oče mi ga je pokazal. Res je bil to grob in pred njim iz vej narejen majhen križ. »Kdo je tukaj padel?« sem ga vprašal. Pa mi je začel pripovedovati:

»Ves, to je bilo že proti koncu vojne, ko sva z bratom na tej jasi pasla govedo. Brat je našel partizana. Zelo sva se prestrašila in tekla domov povestati, kaj sva našla. Oče in stari oče sta šla z nima, da bi videla, kaj se je zgodilo. Pokazala sva jima mrtvega partizana. Stari ata je rekel: »Pokopati ga bo treba. Samo kam?« je za-

skrbelo očeta. V volkovo jamo ga bomo vrgli, je odločil stari ata. Nesla sta ga do jame. Tam so včasih lovali srne, zajec pa tudi medvede, ki so vasovali pri ovcah. Partizana so položili noter in nanj namestili listja in vej. Z bratom sva naredila križ iz vej.

Od tedaj oče nerad zahaja na tisto jaso, kjer sta z bratom našla mrtvega partizana. Pozneje se je zvedelo, da so Nemci v zasedi pričakali dva partizana. Enega so ubili, drugi pa je ušel. Nemci so še tisti dan požgali očetov dom, tako da so se morali preseliti v vas Bočna. Po vojni so hiso obnovili in se vrnili nazaj pod Menino planino.

Partizanom, ki so padli za svobodo, smo dolžni priznati svečko. Tudi jaz sem jo prižgal na grobu neznanega partizana. Gorela mu je v zahvalo za lepo svobodo.

Robi Slapnik, 6. a r. osn. šole Komenda-Moste

Če bi bil dedek Mraz

... bi hodil po celjem svetu in raznašal darila otrokom. — Marko ... bi pomagal tistim otrokom, ki nimajo staršev in jih spravljaj v dobro voljo. — Šefik ... bi vsem otrokom, ki imajo težko življenje, krajšala čas in jih zahvalila. — Cvetka ... bi vsak dan sprejemal otroška pisma in izpolnjeval njihove želje. — Hasan ... bi obiskal vse osamljene otroke in se z njimi pogovarjal. Pod novoletno jelko bi jim nastavil darila. — Beno ... bi pomagal siromašnim otrokom, jim nudil hrano in obleko. — Slavko ... bi hodila k otrokom in jim pripovedovala pravljice. — Tatjana ... bi imel veliko skladische igrač za revne otroke. — Ivo

Učenci 7. c r. osn. šole Matija Valjavec Preddvor, gojenci Vzgojnega zavoda

Novoletni prazniki so hitro minili in do 25. januarja, ko se bodo šolska vrata zaprla za tri tedne, bo treba še veliko presrediti pred knjigami in zvezki, da spričevala ne bodo preteč »žalostna«. Kljub napornim dnevom in vse bolj skopi snežni odeji pa si otroci najdejo čas tudi za razpršenosti. Takole so se v torek s kepmi obmetavali kranjski tretješolci. Veliko skakanja, smeha in vika je bilo pa še kakšna solza je kanila vmes, če je kepa priletelna na »nepravo mestu. — H. Jelovčan

Zakaj nimam mame?

Jok, Črna kolona žalosti se vije v neskončnost. Smrt. Ne jokajte, prosim vas!

Majda je odšla. Pustila je moža, hčerkici, mater in očeta. Dve ljubki deklici: eno že pravo navihanko, drugo, mali rožnati »strukelj«, ki mu je bilo življenje podarjeno pred

nekaj dnevi. Takrat, ko je Majdi ugasnilo...

Prst pada na krsto, ovenčano s cvetjem. Pred očmi se mi prepletajo podobe Majde, ko je bila še živa in skušala sem si predstavljati komaj rojeno hčerkico, ki so jo poimenovali po mami, Majdi.

Prvič sem jo videla, ko je bila stara štiri tedne. Majhna, čisto drobena, je jokala in brcala z nožicami. Stegovala je roke in me gledala z bleščicimi očkami.

Bila sem sama z njo, ki nikdar ne bo mogla reči: »Mamica moja, kako rada te imam.« Nežno sem jo stisnila k sebi. Srečni mi je napolnila bolečina. Zakaj ne bo vedela, kakšna je bila njena mati, ne bo občutila njene tople roke? Nikoli tudi ne bo zvedela, koliko solza je bilo prelitih tistega dne, ko je njena mamica darovala zanjo življenje.

Mateja Mohorič,
8. a r. osn. šole
Matija Valjavec Preddvor

Kupili smo ptičnico

Zima je prišla v deželo, otroci smo se je razveseli, ker zdaj bo spet veselo, po snegu bomo se podili.

Ta vzel bo smučke, drugi sanke in tretji si drsalke, da bo na opanke.

Vsi skupaj pa smo obljudili, da tudi ptice ne bomo pozabili. Smo ptičnico kupili in vanjo zrnja natrasili.

Pridno hodimo vsak dan na del, da bi ptičkom bolj bilo veselo, da zadosti hrane bi imeli, da bi zimo preživeeli.

Urška Kriščelj, 3. b r. osn. šole Matija Valjavec Preddvor

Organizacija gospodinjskega dela

Med osnovami za uspešno gospodinjenje je tudi dobra organizacija gospodinjskih del. Vsako gospodinjstvo ima svoje razmere, ki jih mora organizacija upoštevati. Odločilni so prejemki, ki nas silijo, da čim več nadredimo sami, ali dopuščajo, da si pomagamo s kupljennimi uslugami. V starem stanovanju moramo opravljati še razna dela, ki v sodobnih in modernih popolnoma odpadejo. Tu nas ogrevata centralna kurjava, na razpolago so vedno topla voda, elektrika, plin, kopalnica in še marsikaj. Drugače živi družina z majhnimi otroki kot družina odraslih. Vse to in še stvari, ki tu niso posebej naštete, vplivajo na organizacijo gospodinjskega dela v družini.

DELOVNI NAČRT

Podlaga organizaciji je načrt dela. Vsebovati mora vsa dela, ki se vsak dan ponavljajo, kot so kuhanje, nakupovanje, pospravljanje, kot tudi občasnega dela, ki so

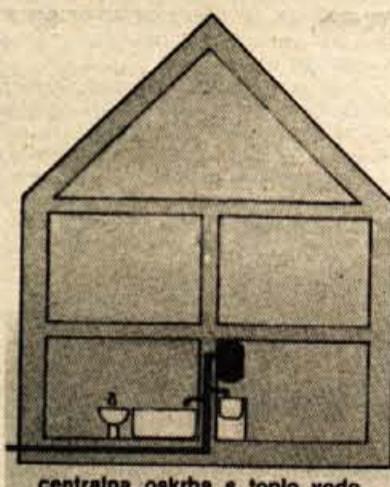
v glavnem namenjena vzdrževanju reda in snage v stanovanju. Delovnega načrta gospodinja ne dela zato, da bi z njim priganjala sama sebe, temveč zato, da bi bilo delo bolj načrtno, da bi ga družina spoznala in se vživila v delovni ritem ter čutila soodgovornost za izpolnjevanje načrta. Izvajanje gospodinjskih del po načrtu daje tudi ženi gospodinji več možnosti za počitek in razvedrilo. Načrt naj tudi strogo določi, katera dela morajo biti narejena in za katera želimo, da bi jih opravili. Gospodinja, ki bo znala potegniti črto med obema skupinama, bo prav tu našla možnost za svoj počitek in razvedrilo.

Pri izvrševanju del po načrtu skušajmo uveljaviti čim več načel racionaliziranega dela in pravilnih tehničkih postopkov, predvsem pa naj gospodinja oziroma družina razmišlja o svojem domaćem delu in tako bo ugotovila, kako bi še izboljšala delo v domaćem gospodinjstvu.

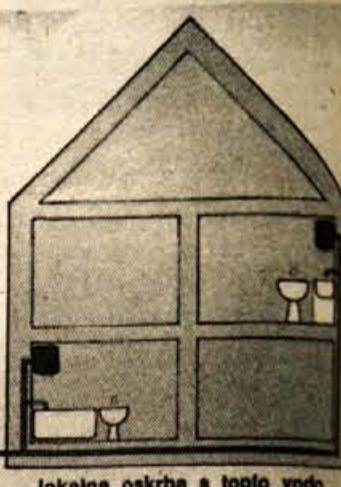
Cepav je gospodinjstvo delo nizko produktivno in ga ni mogoče meriti po načelih industrije, ni nezahtevno in zgoraj rutinsko. Ker je tako sestavljeno, da teče več del hkrati (kuhanje – pospravljanje; nega otroka – likanje), zahteva stalno umsko zbranost. To velja za današnje gospodinjstvo še mnogo bolj, ker le načrtnost, preudarnost, dobro poznavanje načel racionalizacije in tehničkih postopkov omogoča izvrševanje osnovnih gospodinjskih del, ki jih danes še moramo opravljati. Pa tudi v bodoče, ko bodo gospodinjstva še bolj mehanizirana in bo servisna služba bolj razvita, bo ta umska komponenta še vedno pogoj za dobro organizacijo gospodinjskega dela doma in tudi izven doma (izkorisčenje uslug).

(Prihodnjic o delitvi dela v družini, o pomoči industrije, servisov.)

Varčujmo z električno

centralna oskrba s toplo vodo

lokalna oskrba s toplo vodo

Segrevanje vode v bojlerju

Z električno boste varčevali, če boste primerno segrevali vodo bojlerju.

Večina bojlerjev je narejenih tako, da segrejejo vodo na največ 30 stopinj Celzija. Vendar pa v gospodinjstvu ne rabimo tako tople vode. Za pranje živil zadošča od 25 do 30 stopinj, za umivanje in kopanje stopinj in za pomivanje posode 50 stopinj.

Temu ustrezno torej nastavite termostat. Kajti ena kilovatna električne energije vam bo na 85 stopinj Celzija segrela le deset litrov vode, na 37 stopinj pa 30 litrov. Zavedati se moramo tudi, da toplotne izgube pri višjih temperaturah večje kot pri nižjih. Pri višji temperaturi se tudi hitreje izloča kamen, kar zahteva dodatno vzdrževanje bojlerjev.

Pokazalo se je, da je glede na izgubo toplotne in izločanje kamna najbolje nastaviti temperaturo vode v bojlerju na 45 do 60 stopinj Celzija. Seveda pa morate, če se nameravate kopati v kadi, termosta nastaviti na polno zmogljivost bojlerja, sicer tople vode ne bo dovolj.

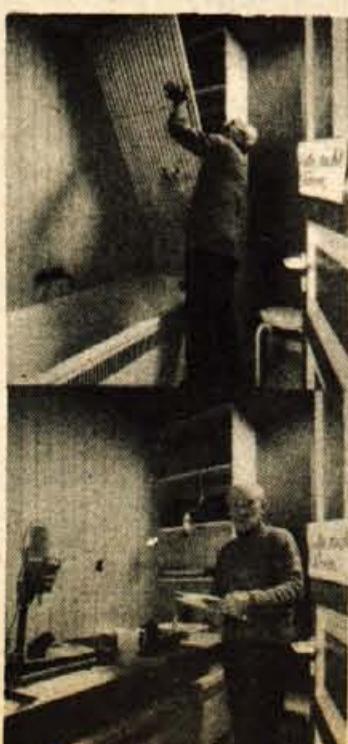
Da bomo električno pri pripravi tople vode smotrno trošili, moramo bojlerje tudi pravilno namestiti. Če so porabniki tople vode precej načrtni, raje namestimo več bojlerjev. Predolge toplovožne instalacije povzročajo nepotrebno toplovožno izgubo. Če pa so prostori, kjer uporabljamo toplo (kopalnica, kuhinja, pralnica) ob eni instalacijski stemi, lahko namestimo en večji bojler, vendar samo v pogojem, da vsakodnevno rabimo večje količine tople vode. V manjših stanovanjih in povod tam, kjer potrebujemo toplu vodo vsak dan samo v enem prostoru (na primer v kuhinji), se raje odločajmo za večje število manjših bojlerjev.

Zamisel, ki jo velja posnemati

Foto temnica v kopalnici

Moderna stanovanja so majhna, zato je tu konjičke, kot je na primer fotografija, kaj težko razvijati. Do pametne ideje je prišel ta nemški fotoamater, ki si je s posebno desko iz letvic pridobil dodaten prostor za svojega konjička. Letvice je zbil tako na dolgo in široko, da pokrijejo kopalno kad v kopalnici in na tej delovni površini razstavi svoje instrumente, ko hoče izdelovati slike. Ko svoje delo opravi, jo postavi pokonci, tako da ne zavzame skoraj nič prostora. Pa tudi zaradi svetlobe, ki je prav v kopalnici navadno najmanj ali pa spletih nič, je ta prostor kot nalašč za foto laboratorij.

Pa ne samo to. Taka deska pride zelo prav tudi takrat, ko je pri hiši dojenček. V ta namen letvice zbijemo tako, da so do polovice goste, ena pri drugi, na drugi polovici pa redke; na prvem delu otroka previjamo, na drugem kopljemo in voda sproti odteka v kad. Če imamo tako »delovno mizo« v kopalnici, nas bo tudi manj bolel hrbit, ko bomo previjale otroka (in če ga previjamo v kopalnici ni treba nositi »usranko po vsem stanovanju«) ali prale perilo na roke.

Petindvajsetič Po potek partizanske Jelovice

Dražgoše so pripravljene

SKOFJA LOKA – Partizanske Dražgoše so pripravljene na nedeljske prireditve, ki bodo v počastitev štiridesete obletnice legendarne bitke Čankarjevega bataljona. Hkrati s tem športnimi in rekreativnimi tekmovanji in pohodi bo to zaključek praznovanja ob letosnjem občinskem prazniku Škofje Loke.

Ob petindvajseti jubilejni prireditvi Po potek partizanske Jelovice se bodo v nedeljo v Dražgošah vrstila številna športna tekmovanja. Prvi bodo svone tekmovanje začeli pripadniki TO Slovenije, ki bodo imeli enajsto patrulno smučarsko prvenstvo enot TO. Tekmovanje, na katerem bodo nastopili tudi patrulje enot JLA in milice organizira Pokrajinski štab TO za Gorenjsko pod pokroviteljstvom RS TO Slovenije in se bo pričelo ob 8. uri. Šmucarski klub Triglav bo organizator dveh tekaških tekmovanj. Ob 8.30 bo na Bičkovskih skalah tekmovanje za Jugoslovanski smučarski pokal v teku na 15 km, ob 9. uri pa bo starši množičnega rekreativnega teka na 15 km. Start tega teka bo pod Bičkovsko skalo. Športno društvo Železniki je organizator sanakskega tekmovanja na progri Dražgoška gora–Bičkova skala–Jelenšče. Iz Kropu bodo ob 9. uri v Dražgošu krenile patrole ZRVS in ZSMS. To tekmovanje, v katerem je vključeno tudi strelijanje organizira SD Plamen in republiška konferenca ZRVS in ZSMS Slovenije. Cicibanke in cicibane bodo svoje slalomsko tekmovanje v nedeljo imeli na Slemenu v Dražgošah.

V nedeljo bodo na svoj račun prišli tudi pohodniki v množičnih rekreativnih pohodih. Ze v soboto ob 23.30 bo pohod pripadnikov JLA, TO, članov ZRVS, ZSMS, ZZB, tabornikov in drugih iz Pasje ravni do Dražgoš. Ta pohod organizira PD Škofja Loka. V bohinjski Soteski bo ob 7. uri v nedeljo pohod Po stezah prvih partizanov. V organizaciji ZZB Jesenice in Radovljice PD Jesenice in Garnizije Bohinjske Bela se bodo pohoda udeležili člani planinskih društev, pripadniki JLA, TO, članov ZRVS, ZZB, ZSMS, horci, taborniki in občani jesenške in radovljiske občine. Enak pohod bo tudi od Škofje Loke in Križne gore do Dražgoš. Organizator tega loškega pohoda je občinska konferenca ZSMS ob pomoči štaba Škofjeloškega odreda TO in občinskega štaba. Odbor ZZB NOV Selca bo organizator pohoda. Po poti Ottona Vrhunca-Blaže od Selce do Dražgoš. Pohod se bo pričel ob 9.30. Po poti heroja Staneta Zagarija in Jožeta Gregoriča bo konferenca SZD. KS Železniki organizira množični pohod ob Rudnegu do Dražgoš. Po poti heroja Antona Dežmanca-Tomška pa bo občinska konferenca ZSMS Radovljica ob pomoči krajevne organizacije ZZB KS Kraša organizirala pohod od Kropu mimo Jamnika v Dražgoš.

Osrednji kulturni program se bo začel ob 12. uri pred spomenikom v Dražgošah. Po kulturnem programu bo slavnostni govornik predsednik ZZB NOV Slovenije Janez Vipotnik

D. Humer

Pričetek iger ŠSD usmerjenega izobraževanja

Kranj – Na posvetu mentorjev ŠSD usmerjenega izobraževanja je bilo dogovorjeno in sprejeto, da se tudi za srednje šole organizirajo občinska tekmovanja. Dijaki in dijakinje bodo tekmovale v plavanju, malem nogometu, košarki, šahu, roketom, namiznem tenisu, strelijanju, odbokji in atletiki, skupni zmagovalec I. športnih iger ŠSD pa bo prejel prehodni pokal.

Ze prvo tekmovanje v plavanju je prineslo prva presenečenja med posamezniki, izstopali pa so dijaki in dijakinje kranjske Gimnazije, saj imajo v svojih vratih Darjana Petrič, Tatjano Bradaško, Karmen Berložnik, Matjaža Kozelja, Arana Jocića, Igorja Veličkoviča in še nekaterih bivših plavalcov iz plavalke Triglava. Kolikšna je bila premoč Gimnazije nam povejo rezultati štafete 4x25 m pri moških, saj so prva tri mesta pripadla omenjenemu ŠSD.

Rezultati v vrstni red red najboljših: prvo ž. 50 m: 1. Tatjana Bradaško (Gimnazija) 41,7, 2. Nina Pajntar (Gimnazija) 44,8, 3. Marija Gale (ČSC za Blagovni promet) 54,6; prvo m 50 m: 1. Aran Jocić (Gimnazija) 35,4, 2. Rok Kosirnik (Gimnazija) 38,4, 3. Matjaž Rakovec (Gimnazija) 40,2; hrbitno ž 50 m: 1. Karmen Berložnik (Gimnazija) 16,4, 2. Sonja Peterka (ČSC za Blagovni promet) 53,5, 3. Vesna Florjančič (ČSC za Blagovni promet) 55,9; hrbitno m 50 m: 1. Igor Veličkovič (Gimnazija) 33,0, 2. Darko Zupančič (Gimnazija) 33,9, 3. Darko Bešter (Iskra) 34,7; kravlj ž 50 m: Mirjam Polka (Gimnazija) 35,8, 2. Tatjana Pretnar (ČSC za Blagovni promet) 38,6, 3. Mojca Pogačnik (ČSC za Blagovni promet) 40,2; kravlj m 50 m: 1. Matjaž Cokelj (Gimnazija) 26,9, 2. Darjan Petrič (Gimnazija) 27,1, 3. Mitja Kadoč (Gim-

nazija) 27,5; štafeta m. 4x25: 1. Gimnazija 1:15,6, 2. ČSC za blagovni promet 1:42,3; štafeta m. 4x25: 1. Gimnazija 1:19,2. Gimnazija II 52,9, 3. Gimnazija III 54,5.

Za skupni vrstni red ŠSD je povedla Gimnazija, ki je na prvem tekmovanju zbrala 60 točk, Poklicni šolski center je zbral 34 točk, ČSC za blagovni promet je na tretjem mestu in je zbral 30 točk, na četrtem mestu v skupnem seštevku 26 točk pa je ŠSD Iskra.

Milan Čadež

Tečaja plavanja in drsanja

Kranj – V pondeljek, 11. 1. 1982, se bo pričel plavalni tečaj za odrasle v novi osnovni šoli na Planini. Vsak, ki se želi naučiti prvi veččin v vodi, se lahko se prijaví po telefoni 21-176. (Čadež). Prištevki posameznika je 650 din, ki ga poravnava na prvi dan tečaja pred pričetkom. Zbir prijavljenih kandidatov bo v pondeljek 11. 1. 1982 ob 17.00 urah v novi dvorani na Planini (vhod pri parkirnem prostoru).

• • •

Kranj – ZTKO Kranj še vedno sprejema prijave za začetne in nadaljevalne tečaje drsanja za predšolsko in šolsko mladino. Prijave z vplačilom prijavnine v višini 450 din sprejemajo vsak ponedeljek, torek in petek od 7.00 do 9.00 ure, v sredah pa od 14.00 do 15.00 ure v pisarni C. Staneta Zagarija 27 v Kranju do 20. 1. 82. Tečaj drsanja se bo pričel v pondeljek, 25. 1. 1982 ob 9.00 urah in bo trajal do vključno 30. 1. 82 med zimskimi počitnicami. V kolikor bo zanimanje za učenje drsanja večje, bo tečaj tudi drugi teden počitnic.

Informacije dobite po telefonu 21-176 (Čadež).

Milan Čadež

Namizni tenis

Gorenjsko mladinsko prvenstvo

Kranj – NTK Triglav je v telovadnici osnovne šole Simona Jenka v Kranju predil zadnje gorenjsko prvenstvo za mladince, na katerem je igralo 44 igralcev. Tekmovanje je bilo obenem tudi polfinale Slovenije. Tekmovanje je pokazalo, da imamo na Gorenjskem veliko izenačenih igralcev. Presenetil je Košč (Triglav), ki je premagal favoriziranega Jeraša, pri mladinkah pa je bila najuspešnejša Tadeja Bajželj, ki je premagal med drugim tudi člansko prvakinja Svetinovo.

Pri mladincih je zmagal Veber (Jesenice) pred Matjaževičem (Triglav) in Preloškom ter M. Bukovškom (Triglav). Pri mladinkah je zmagala Bajžljeva (Sava) pred Zalokarjevo (Jesenice), Svetinovo (Sava) in Frelihovo (Triglav). Triglavana Matjaževič in Prelošek sta zmagala med moškimi dvojicami. Bajžljeva in Svetinova pa sta zmagali pri mladinkah. V mešanih dvojicah sta slavila Jeraš in Bajželj (Sava).

S

Hokej na ledu

Zmaga Triglava

Kranj – Hokejisti kranjskega Triglava so v tem kolu premagali Bled s 6:2, v prihodnjem kolu pa igrajo s Stavbarjem iz Maribora.

Alpsko smučanje

Dvojni uspeh Kuralta v Franciji

COURCHEVEL – Pred nadaljevanjem moškega svetovnega alpskega pokala so naši smučarji nastopili na dveh veleslalomih v Franciji. V obeh nastopih so največ uspeha imeli Jugoslovani, naj je član loškega Alpetoura Jože Kuralt v obeh nastopih zmagal.

Veleslalomata sta bila tokrat v Courchevelu v skoraj nemogočih pogojih. V obeh nastopih je pihal močan veter, bilo je veliko novega snega in s tem so bile mehke proge. Vseeno pa so naši Kuralt in Benedik ter Franko na teh dveh mednarodnih veleslalomih krepko izboljšali svoje FIS veleslalomskie točke.

Vrstni red – I. veleslalom – 1. Kuralt (Jugoslavija) 2:42,0, 2. Navillard 2:43,28, 3. Fontaine (oba Francija) 2:44,00, 5. Benedik (Jugoslavija) 2:45,21;

II. veleslalom – 1. Kuralt (Jugoslavija) 2:48,04, 2. Lamotte (Francija) 2:49,36, 3. Franko 2:49,51, 4. Križaj 2:49,68, 5. Strel 2:49,81, 9. Benedik (vsi Jugoslavija) 2:51,21.

Jugoslovanska moška vrsta bo v nedeljo v Morzinu (Francija) nastopila v tekmi veleslalomata za točke v svetovnem pokalu, v torek pa še v Bad Wiessee (ZRN) v dveh slalomih.

-dh

VELESLALOM ZA CICIBANE

Smučarski klub Alpetour iz Šk. Loke je v nedeljo priredil tekmovanje v veleslalomu za cicibane in cicibanke zahodne regije. Na zelo dobro pripravljeni prog, kjer pomanjkanju snega, je nastopilo 40 cicibank in 90 cicibanov iz 14 klubov s področja Gorenjske, Primorske in Kamniške.

Pri cicibankah je zmagala Plajbes Petra iz Škofjeloškega Alpetoura, ki je dosegljala tudi najboljši čas proge, pri cicibanah pa je bil zmagovalec Krampl Milos iz kranjskega Triglava.

Smučarski skoki
Škerjanc in Šmid prvaka

Jesenice – Letosnje gorenjsko prvenstvo za mlajše in starejše pionirje so predili delavci občinske zveze smučarskih organizacij jesenške občine. Klub odjugi je bil skakalnik v Begunjah dobro pripravljen, saj ni bilo niti enega padca. Tekmovalo je 25 mlajših in 14 starejših pionirjev iz Tržiča, Kranja, Žirov in Jesenice oziroma Žirovnice. Med starejšimi pionirji pa so največ pokazali Kranjčani in Žirovci, med mlajšimi pionirji pa Jesenčani.

Pri mlajših pionirjih so prva štiri mesta osvojili tekmovalci Jesenice oziroma Žirovnice Šmid, Marjanovič, Kaltenkar in Koščnik. Sledijo Kesar (Triglav), Knafej (Jesenice-Žirovnica), Dobnikar (Triglav), Gašperin (Jesenice-Žirovnica), Rantigaj in Remic (Triglav) itd. Med starejšimi pionirji pa je zmagal Škerjanc (Triglav) pred Murom (Žiri), Justinom (Triglav), Balhom (Jesenice-Žirovnica), Dolencem (Žiri) itd.

M. G.

Smučarski tečaj na Krvavcu

Zveza telesnokulturnih organizacij v Kranju bo tudi letos pripravila smučarski tečaj za začetnike in za boljše smučarje na Krvavcu od 7. do 13. februarja. Tečaj se lahko udeležijo odrasli in otroci, ki že obvladajo osnovne veččine smučanja ali so začetniki.

Glavni namen smučarskega tečaja je strokovno izpolnjevanje v smučarskih veččinah, tečajniki pa bodo preživeli teden dni v prijetnem vzdružju. V ceno tečaja je vključen poleg učenja smučanja tudi poln penzion, prevoz z žičnicami, turistična taksa in organizacijski stroški.

Interesenti se lahko prijavijo Zvezi telesnokulturnih organizacij Kranj.

Vabilo na tečaj

Kranj – Zbor vaditeljev, učiteljev in trenerjev smučanja Kranj obvešča člane, da bo seminar za zamudnike 9. januarja na Krvavcu. Zbor udeležencev je ob 8.30 na spodnji postaji žičnice.

TOZD KMETIJSTVO KRANJ

TOZD KOOPERACIJA RADOVLJICA

TOZD MLEKARNA KRANJ

TOZD OLJARICA BRTOF

TOZD AGROMEHANIKA KRANJ

TOZD KOMERCIJALNI SERVIS KRANJ

TOZD TRGOVINA NA DEBELO ŠKOFJA LOKA

TOZD TRGOVINA NA DROBNO KRANJ

TOZD KLAVNICA JESENICE

TOZD MESO-IZDELKI ŠKOFJA LOKA

in DELOVNA SKUPNOST SKUPNE SLUŽBE

**KMETIJSKO ŽIVILSKI
KOMBINAT GORENJSKE – n. sol. o.
Kranj, C. JLA 2**

čestitajo občanom, kupcem in poslovnim prijateljem
za občinski praznik Škofje Loke.

BEGUNJE – ZAHVALA ELANA NAŠIM NAJBOLJŠIM SMUČARJEM – V prisrčnem snidenju v tovarni Elan je direktor Dolfo Vojska našim najboljšim smučarjem dejal, da so veseli vsakega trenutka, ki ga reprezentante najdejo na obisk te delovne organizacije. Sprejem je bil res prisrčen in slovesen. Po ogledu proizvodnih prostorov so bili naši reprezentanti deležni vse pozornosti. V gostilni Kunstel so bile prijetne urice. Vse alpine in goste so zavabili Andrej Šifrer, Rife in Tof. Za uspehe v pretekli sezoni so naši reprezentanti od kolektiva Elan dobili umetniške slike. (Tekst in foto: - dh)

-dh

Marjan Jakopič (desno) s klubskim tovarišem Pavlom Kobilico.

Komentiramo

Poprečna ocena za naše

KR

Gostinsko silvestrovjanje

Minuli torek je bilo v blejski Kazini veselo gostinsko silvestrovjanje – Domala pretesna dvorana in veliko veselje ob nastopu gostov »moped šova« in Andreja Šifrerja

Skozi silvestrovo smo se »pretolkli«, vsak po svoje; doma, v hotelu, pri prijateljih in znancih, v zasebnih gostiščih. Naravno je, da se zdaj, po Silvestrovem večeru, na vsa usta hvalimo, kako odlično da smo se imeli, čeprav bi marsikdo ta večer najraje kar pozabil, ker ga je tako ali drugače zvilo.

Zanesljivo pa se z zadnjimi uricami zadnjega večera v starem letu ne morejo pohvaliti gostinci, saj so domala vsi delali. Gostišča in hoteli niti niso bili tako slabo zasedeni, kot si mislimo tisti, ki smo bili stabilizacijsko doma. Marsikdo si še lahko in si tudi privoči drago, celo najdražje veselje za slovo od starega in naslova slabega leta in lahko odsteje lepe denarce, da v hotelu odpoe in odpleske v srečnejši novoletni dan.

Večje ko je veselje in boljše ko je razpoloženje, hitreje se morajo vrneti gostinci. Ni čudno, da v jutranjih urah popadajo v postelje in si srčno želijo, da bi novo leto kar opustili. In zato so se že pred leti domenili, da bodo organizirali svoje silvestrovjanje. Ne na novega leta dan, temveč kasneje, ko so gostje že praznih denarnic in lepo doma zbirajo prazne steklenice, da jih v trgovinah zamenjajo za živila.

Letošnje gostinsko silvestrovjanje je bilo v organizaciji Park hotela z Bleba v blejski Kazini, ki je sprejela več kot tristo gostov. Bilo je pravo silvestrovjanje, z odličnimi ženskimi »toaletami«, moškimi metuljki in »ta boljšimi« kravatami ter seveda z odličnim nastopom priljubljenega radijskega »moped šova« ter Andreja Šifrerja. Za »moped šovo« se je »skali« improvizacijsko domala nedosegljivi Rifle nekaj časa v Ameriki in tam sedaj najbrž milo prosi za dolarje, ki nam bi še kako prav prišli. A četudi je umanjkal, je bilo nadvse zabavno in bilo je jasno, da, kadar se zabavajo gostinci, se zavleče vsa stvar tja do jutranjih ur.

Pri mizah so sedeale naše družbene in zasebne gostinske hiše z vodstvom in personalom, se poskušali vživeti v silvestrsko noč in si oplenči tudi nazdravili. Andrej Šifrer, ki uživa zares izjemno popularnost med stariimi in mladimi, je bil spet odlično razpoložen in dovitpen, prav tako Tof in ostali. Gostinci Marinška, Lectarja in Teksasa so uživali v medsebojnem tekmovanju in si navdve srčno želeli, da bi kot zmagovalci lahko pogostili ekipo »moped šova« ter nastopili v naslednjem oddaji.

Silvestrovjanje gostincev je družabna zadeva, ki dokazuje, da se gostinski delavci znajo nadvse dobro zabavati. To silvestrovjanje je priljubljeno že nekaj let in prav je, da se nadaljuje, saj se gostinci ne morejo udeležiti domala nobenih prazničnih prireditv in zabav.

D. Kuralt

Red mora biti

Red mora biti, pritrjuje Nadja Pahor, podpredsednica mladinske organizacije v dijaškem domu Ivo Lola Ribar v Kranju – Vzgojitelji pomagajo pri učenju in interesnih dejavnostih

Kranj – Dijaški dom Ivo Lola Ribar, ki ima v novem in starem poslopju 477 mest za študente in učence, je bil ob začetku tega šolskega leta povsem napolnjen. Zdaj je približno 25 postelj praznih; nekateri srednješolci, ki jim je učna snov povzročala preveč preglavice, so se vrnili v domače kraje, nekaj študentov pa se je odločilo za stanovanje pri zasebnikih.

Oskrbnina, ki že od lanskega marca ni bila popravljena, znaša 3120 dinarjev na mesec. Tisoč dinarjev stane postelja, večji del vsote pa pobere prehrana. Ta je precej dražja od 42 dinarjev, kolikor naj bi

vsak dan dobil oskrbovanec na krožniku. Jedilniki so zato postali nekoliko skromnejši; le po sestavi hrane, ne pa tudi po njeni vrednosti. Kljub temu cena ne bo več dolga združala.

Studenti, teh je v domu šestdeset, plačajo za stanovanje 1380 dinarjev. Imajo namreč precej več ugodnosti kot srednješolci. V čajnih kuhinjah si lahko sami pripravljajo obroke, študirati smejo tudi ponoc, lahko se vsak dan kopajo, in to seveda stane več, razen tega prihajajo in odhajajo kadar jih je volja, sprejemajo obiske, kadijo, oproščeni so pomoči v kuhinji, pri čiščenju in podobnih

opravilih. Kljub temu svojega mentorja, ki skrbi za materialno in ne točno plat, so namreč že odmisi sami uravnavajo stanovanje.

Dosti strožji je urnik. Njihovo bivanje v domu je začrtano od jutra, ko zvonec za zajtrk, obvezno pri katerih jim pomaga pa tja do večera, ko se ob pozimi in pol ure kasneje zaprejo vrata doma ter pogasijo luči v sobah.

Tudi sicer učenci nimajo svobode kot študenti. Kaj je prepovedano, kopalnice in visokih stroškov za ogrevanje, odpore le trikrat na teden po sobah ni, televizijo zadnjega lahko gledajo le v nedeljo.

»Prav je, da je tak red, vendar, kaj bi bilo,« se je podpredsednica mladinske organizacije v domu Nadja Pahor, problemov z disciplino. Najhujje je, ker nekateri odnos do skupne in zasebne

Dom oskrbovancev Albina Drolca v Potočah

Življenja s 60 leti še ni konec

Grad Turn v Potočah nad Preddvorom nažira zob časa. Tudi dvoje sključenih postav, ki zlagoma meri grajsko dvoriče, ima za sabo kar celo zgodovino. Tesnobni vtis, ki ga puščata v človeku grajsko poslopje in njegovo ime, med ljudmi znano kot »dom onemoglih«, češ da se tu izteka življenja, pa se kmalu razblini. Optimizem namreč vlivajo obnovljeni prostori in k soncu obrnjena zgradba nove, pred leti zgrajene depandanse.

Dom oskrbovancev Albina Drolca v Potočah je eden prvih povojnih zavodov. Graščina, ki ji je njega dni vladala turnografska gospoda, že 34 let daje zatočišče ostarelim. Se do nedavnega življenje med grajskimi zidovi ni bilo prav nič domače. V velikih obokanih dvoranah, kjer je skozi razpore sikal veter, je bilo tudi po 20 postelj. Lesene stropne nosilce so vztrajno glodali črvi in grozilo je, da se bo slabo podprt strop zdaj zdaj podrl. Večletni boj za zagotovitev spodobnih življenjskih pogojev ostarelim je bil dobljen 1975. leta, ko so začeli sanirati grajsko poslopje in postavljati temelje za novo stavbo. Jeseni so 115 sedanjih oskrbovancev preselili na Smarjetno

goro, na zimo prihodnjega leta pa so se že vrnili v lepše in toplejše prostore. V staro stavbo so vnesli več udobja, v sobe (sedaj imajo največ 5 postelj) so napeljali vodo in centralno ogrevanje. Tam ima zdaj postelje 60 oskrbovancev, 70 ležišč pa je v novem domu.

Ceprav so z novimi bivalnimi razmerami zadovoljni, pa gradnje še ni konec. S pokritim prehodom so pred časom povezali staro in novo stavbo, uredili cesto, trenutno v novi stavbi širijo tudi jedilnico, ki se je izkazala za pretesno.

ZAVOD NI DOM UMIRANJA

Zavodu so včasih reklamirali »dom onemoglih« in marsikateri človek v letih je šel s tesnobo v srcu tja gor, mislec, da je za svojce takorekoč že pokojnik. A zavod za ostarele prav gotovo ni »začasno odlagališče«, kjer naj ostareli čakajo na miren konec, kakor večina zmotno razmišlja.

»Dom sprejema starejše v oskrbo, da bi jim zagotovil prijetno in brezskrbno preživljanje življenjske jeseni,« pravi Franc Bezošek, upravnik doma v Potočah. »Med oskrbovanci je res večina onemoglih, ostarelih, streho pa nudimo tudi mlajšim. Med njimi so invalidi, duševno prizadeti, za katere v drugih zavodih ni prostora.«

Da se zavoda drži tako temačen sloves, je bržkone kriva visoka umrljivost oskrbovancev. Pred leti je umrl 19 oskrbovancev letno, lani pa 42. torej kar tretjina zavodskih prebivalcev.

»Nekdaj so svojci radi dali ostarele v dom, saj so tako težko in zamudno ukvarjanje z betežnimi starši preložili na druga ramena. Tudi denarja jim ni bilo žal. Danes pa starostnika pokojnina bistveno pripomore k družinskemu standardu; nič zato, če je treba zanjo z starimi nekoliko potpreti. Zato ostarele do zadnjega zadržujejo doma in jih sami negujejo, v dom pa ga pošljajo že skrajno betežnega. Od tod naša žalostna bilanca,« pravi Franc Bezošek.

Zavod v Potočah nima veliko možnosti obogatiti življenja ostarelim, le udobje, prijetno in redno življenje jim lahko nudi. Pozornosti, ki jo svojci prevečkrat odrekajo, ne more nadomestiti, pa so nekateri osamljeni. A življenje v domu ni le tesnoba in osamljenost, med te štiri stene se naselijo kdaj pa kdaj tudi praznik (čar praznik zdaj že rahlo pojenuje), veselje, pesem in smeh ...

INTENZIVNA ZDRAVSTVENA OSKRBA

V ceno oskrbnega dne (le-ta šteje od 195,00 do 264,40 dinarjev) je včeta tudi redna intenzivna zdravstvena nega, ostarelih še bolj nujna kot ostalim. Dvakrat tedensko dom obišče zdravnica, ki v pičlih šestih urah komaj zmore delo, posebej še spomladni in jeseni, ko zbole še tako zdravi. Pred leti je zavod sam kripl stroške zdravstvenega varstva oskrbovancev, zdaj pa vse materialne stroške zdravstvena pripadle regionalni zdravstveni skupnosti. Nekateri, ki so priklenjeni na posteljo odvisni od tuje nege, morajo odštetiti nekaj več, vendar

Franc BEZOŠEK, upravnik doma v Potočah

izdatek krijejo iz dodatka za tujo posodo, ki ga dobivajo k pokojnini.

Za prijeten občutek pa le zdravje niti trdijo najbolj hudomušni. Tudi kaj namreč prav pride, pa naj ostane od nine ali od žepnine, ki so jo v Potočah enotno odmerili. Ceprav vsaka občutka koder so oskrbovanci, po svoje kroji in odmerek denarja, so v tem zavodu kar za kranjsko mero, ki je najbolj redki. 500 dinarjev mesečno je že za kak pr

Pravijo, da Katarina Potočnik ni posebno družabna, a to ji zaradi marljivosti in čudovitih klekljanjih čipk radi odpustijo. Veselje do klekljanja ji je vpadla že mama, pa je kljub poznam letom še ni minilo. V sobi poleg njenih živih sestr, ta nenehoma tici v knjigah. Še sreča, da je knjižnica, ki izposaja vsak pomešljek, dobro založena!

Nekateri še čili oskrbovanci radi pomorejo osebju. Če jih roke še niso izdale, je dobrodošla njihova pomoč v šivalnici. Oskrbovana Staretova še vedno lahkih rok urti likalnik, ki so jih zaupali v pralnici. Zavest, da je še vedno koristna, ji je v prijetno zadovoljenje.

Hudomušen je že Franc Bezošek (starejši Kranjčani ga bržkone še pominijo kot Jahačevoga Franca, ki je nekdaj shranjeval koleksije, o čemer priča sobno cvetje in ustekani gobelin). V pritličju si je urejil pravcato rezbarsko delavnico, ki meni, da bolje kot tu še nikoli ni živel.

Gustav Sproh je med mlajšimi zavodnimi prebivalci, saj je komaj pred dvema letoma srečal Abrahama. Prav žensko spreminjam, ima, o čemer priča sobno cvetje in ustekani gobelin. V pritličju si je urejil pravcato rezbarsko delavnico, ki meni, da bolje kot tu še nikoli ni živel.

Hodniki in stopnišča so pomazani, iz kuhinje izginja pribor in celo nekaj vložkov v omare in tativ je že bilo. K sreči je takih gojencev zelo malo. V prvem polletju smo izključili dva. V obeh primerih je šlo za maltretiranje mlajših in sibkejših vrstnikov. Vzgojniki ukrepov, ki jih izreka komisija za medsebojne odnose pri domski skupnosti, pa je več. Oporavitev najpogosteje velja za neurejene sobe in kajenje.

Nadja Pahor je menila, da je večina studentov in učencev z bivanjem v domu zadovoljni.

Doslej na mladinskih sestankih ni bilo kakšnih pritožb zaradi strogega reda, hrane ali česa podobnega. Dekleta negodujejo le zaradi zaprtih kopalinic; pogovarjali smo se tudi o tem, da bi vstajanje tiste dni, ko nimamo pouka ali prakse, malo zavlekli in bi takrat obvezno učeno uro izpustili. Veliko se namreč učimo tudi sami v sobah, v čitalnicah, likalnicah, čajnih kuhinjah. Vse prostore izkoristimo za učenje.

Z vzgojitelji, vseh skupaj je sem, se kar dobro razumemo. Pomagajo nam premagovati težave pri posameznih predmetih, nekateri vodijo celo dopolnilni pouk. Imajo pregled nad našimi ocenami. Po vsaki redovalni konferenci objavimo rezultate. Mislim, da je to dobro, saj je med nami vnebo nekakšno tiho lektmovanje. Žal pa za pomoč res slabci učenci običajno sploh ne prosijo in jim jo mora vzgojitelji vsliti.

Za samoupravljanje imajo oskrbavanci doma dovolj priložnosti na nadstropnih sestankih, v domski skupnosti, katere člani so vsi, in v svetu doma, v katerem razen delavcev in zunanjih članov sodeluje tudi pet njihovih delegatov.

Mladinska organizacija, ki se vsak mesec sestaja, je podobno kot predsedstvo domske skupnosti, sestavljena iz delegatov iz vsakega nadstropja oziroma skupine in iz predstnikov komisij. Pod njenim okrjem deluje športno društvo. Študenti in učenci gojijo namizni tenis, badminton, šah, imajo trimski klub, asfaltna igrišča, kmalu bodo v takloniku uredili strelilke, srednja šola tekstilne in čevljarske usmeritve pa jih odstopi televadnico.

Možnosti za športno rekreacijo e dovolj, je povedala Nadja Pahor, vendar pa društvo ni posebno letavno. O tem smo se pred kratkim pogovarjali na sestanku mladinske organizacije in upam, da bo poslej bolje. Sicer pa na športnem in kulturnem področju tesno sodelujemo z rojaki iz kranjske kasarne. Kulurna dejavnost je posebno pestra. Delata dramatska skupina, foto kropic, vsaka dva tedna imamo kino predstave, dvakrat na leto izdamo časopis Plameni, ukvarjam se z očnimi deli, le likovni krožek je težko nekoliko bolj skromen. dejnopolitično usposabljanje zajema razna predavanja, komisija za abavo priepla nekajkrat na leto abavnega srečanja in vseh štirinajstini v dvorani starega doma odprelico ...

Interesne dejavnosti, ki jih vodijo vzgojitelji, so torej bogate. Ob njih izvajanje v domu izgubi nekaj tokvirjene strogosti.

H. Jelovčan

PETKOV PORTRET

Mozgovata

Bo pa že državo, da sem bolj pri ta starih Gorjancih, pravi danes Mozgovata iz Spodnjih Gorij, ki pri svojih 84 letih bolj težko hodi, ker je bil ranjen v nogu že med prvo svetovno vojno v Italiji, drugač pa je še vedno čil in zdrav. Pravi, da ga zadnja leta spomin zapušča, vendar pa še vedno živo spremlja domače in svetovne dogodke. Mozgovata zna zanimivo pripovedovati, prav nič betežno in starčevsko.

Zivljenje je Mozgovata veliko naučilo in vse sorte je moral dati skozi. Se danes je mnenja, da morajo biti otroci trdo vzgojeni, da morajo delati, da bodo kot odrasli znali ceniti delo in vse tisto, kar so si trdo pridobili. Da se danes premalo in vse manj dela, ve tudi Mozgovata, in prav zato gre marsikaj hudo narobe.

Vse življenje je kmetoval, leta 1938 pa sta si z ženo kupila še trgovino. V njej se je poštano delalo, tako kot na poljih in travnikih Mozgovih, da so lahko preživel. Najhuje je bilo med zadnjo vojno. Še danes, pravi, skorajda ne more verjeti, da so vse tisto skozi dialis in kljub temu ostali živi. V sliši se sedeli Nemci, za hišo so odpirali kuhinjska vrata aktivisti in partizani, med njimi tudi vsi Žvanovi, kajti z njimi so si tesni sosedje. Nič kolikokrat je potrkal na vrata Žvanov Boris, nič kolikokrat so prišli po živila drugi partizani in aktivisti, kajti vrata so bila vedno odprta. Sokličevata je bil zadnje dni vojne tudi zaprt, skupaj z dr. Rusom sta se morala zaradi svoje prevelike naklonjenosti boju in partizanom zagovarjati v radovljiskih in begunjskih zaporih.

Mozgovata je moral preživljati vse strahote obeh svetovnih vojn, a najhuje je bilo, ko so zadaj za hišo ustrelili talce.

Danes pa mu je hudo, da se pozidava najrodovitnejša zemlja. In zdi se mu prav žalostno, da imamo v Sremu in v Vojvodini tako obsežna rodovitna polja, a kupujemo žito v tujini ... Premalo je delovne vneme, varčevanja. Mozgovata ne reče stabilizacija, a vedno znova poudarja, da bi morali bolj šparati, pa bi nedvomno lahko imeli več. Kar sreča ga boli, kako smo v današnji družbi potratni tam, kjer ne bi bilo prav nič treba.

A ostali so mu tudi lepi spomini na fantovska leta, na mlade dni, ki so jih nekdaj preživljali veliko manj hlašno in živčno kot danes. Ob delu, ob navezanosti na zemljo, ob ljubezni do zemlje so se znali tudi poveseliti, naravnino in zdravo. In velika resnica je v besedah Mozgovata, ki pravi, da je za visoko starost nujno zdravo življenje.

D. Kuralt

VLASTJA SIMONČIČ

Zaoral je ledine

Kar je sejal, zdaj žanje. Bogata je njegova žetev. Bogata in prostrana.

Težko je zaobjeti vse njegovo delo. Življenje mu je naštelo enajst poklicev. Še zdaj, ko stopa v osmo desetletje, je težko reči, da je seznam dokončen. Kdo ve, če ne bo našel še kaj ... Vendar lahko izluščimo zrna, ki so najbogateje obrodila. Zaoral je ledine slovenske časnikarske fotografije, medicinske fotografije in filma, fotografiske vzgoje mladega rodu.

Vlastja. Tako mu pravijo vsi. Preprosto Vlastja. Malokdo ve, da se piše Simončič. Malokdo tudi ve, da je utri pot slovenske časnikarske fotografije. Se manj jih ve, da je posnel kar 71 medicinskih filmov, ki svetu kažejo sposobnosti naših zdravnikov. Najbolj je danes javnosti poznano njegovo vzgojanje mladega fotografškega rodu. Pred desetimi leti je prišel iz Ljubljane v Poljansko dolino, v Gorenji vas. Največ dni danes prebije v svojem Mihevku. Hišico je poimenoval po potoku, ki teče

mimo nje. Tam doživila v stiku z naravo največja doživetja svojega življenja.

Snega je nasulo v Mihevku, ko sem ga obiskala. Ozka gaz je vodila do hišice, ki jo je debela snežna odeja naredila še manjšo. Sinički sta v žlebu lovili nežne zimske sončne žarke. Prav nič plašljivi nista bili, radovedno sta zrili vame, ko sem trkala na vrata. Čeprav sta mi bili na doseg roke, nista odleteli. Prijatelji smo, mi je smeje dejal Vlastja.

Narava se odpre le človeku, ki ji zna prisluhniti, ki zna živeti v sovočju z njo. Človeku, ki mu je povgor s preprostimi ljudimi osebna sreča. Človeku, ki zna široko razprtih očem malega nadobudbenega odgovoriti, kaj je tam zadaj za luno.

Z Vlastjo se je moč pogovarjati karkoli. Pogovarjati dolgo, dolgo. In potešiti žejo po človeškem pogovoru, ki ga je v današnjem naglicu življenja in hlastanju po materialnih dobrinah vse bolj težko najti.

Vse njegovo bitje je prežeto z dinamiko. Je v njej vir njegove sivilase mladostnosti? Nenehno je v gibanju. Nemir, ki ga nosi v sebi je nemir nepoboljšljivega idealista. Idealizem, ki mu je v življenju prinesel tudi veliko gorja. Velikih bolečin. Zdravilo zanje mu je bilo delo.

Kaj vse je bil. Vojak, ilegalci, diplomat, slikar, fotoreporter, publicist, pedagog, televizijski snemalc, medicinski strokovnjak, filmski producent, mednarodni mojster fotografije.

Zaoral je ledino slovenske časnikarske fotografije. Dobrih deset let je delal pri reviji Tovariš, v prvih povojnih letih edini na Slovenskem. Kasneje je prenehala izhajati, pestile so jo denarne težave. Mnogi se je gotovo še spomnile. Ljudje so jo imeli zelo radi. Zavoljo tega, ker je bila v nenehnih stikih z ljudmi. Dobršen delež je k temu s svojimi fotoreportažami prispeval Vlastja. Leta 1946 se je prvič podpisal foto Vlastja. S svojimi fotografijami je dajal utrip Tovarišu. Fotografije, ki so nastajale med ljudmi, kmeti, rudarji, izobražencami ... Ogromno je tedaj delal, v nenehni naglici, ki je mejila že na nervozno. Zdaj je bil v Idriji med rudarji, že naslednji trenutek na sprejem v vili Bled. Najrazličnejši stiki z ljudmi so mu širilki obzorja. Takšno je pač časnikarsko delo. Tudi njemu je dalo pečat za vse.

najmlajši – širiletni pa ima najraje živali.

»Nikogar od otrok ne mislim siliti v takšno delo, kot je moje, čutim pa, da tudi otroci ne bodo mogli mimo narave. Slišal sem za misel, kaj bi želel otroku za popotnico? Po moje vjeti: poklic in narava ...«

Ivan meni: Če bomo v skupnosti zares vsi skrbeli za to, za kar smo si zadali cilj, potem nas tudi v prihodnje ne sme skrbeti za program, ki se mu reče Hrana. »Na tem področju smo pri nas že veliko naredili, veliko pa nas še čaka!«

Z ženo imata tri otroke. Hčerka hodi v drugi razred v osnovno šolo v Preddvor, sin pa v prvi razred –

Če bomo vsi ...

31-letni Ivan Markič, doma iz Strahinja pri Kranju, se je pričenil v Bašelj. V Tržiču se je izučil za mesarja, delal potem v škofjeloškem podjetju, zdaj pa je že sedem let v delovni organizaciji Samopostrežna restavracija Kranj.

»Doma smo bili štirje otroci in vsi smo se podali na kmetije. Še danes mi ni prav nič žal, da sem se tako odločil. Sicer pa smo tudi doma bili otroci navajeni kmetovanju ...«

Ivan se je z ženo odločil za usmerjeno kmetijo. Danes ima doma okrog 25 glav živine in oddaja vsak dan mleko. Z ženo in njenimi starši so si uredili hišo, hlev, nabavili potrebno mehanizacijo; imajo okrog 3 hektarov zemlje oziroma travnike in nekaj gozdov.

Obdržali ste poklic mesarja?

»Žena ni zaposlena, odločil pa sem se za kmetijo. Tako obadvaja veva, da sem jaz redno zaposlen, ona pa skrbi, da je doma vse v redu. Sicer pa e tako, da tu v hribovskih predelih je vedno ni vsega, da bi se lahko ikvarjal in gospodaril zgolj s kmetijo. Poklic mi še kako pride vrat, služba pa tudi.«

Kako pa zmorate službo in delo na kmetiji?

»Vsí smo se odločili za skupni cilj. Ženina oče in mati sta za to, da mamo živino in oddajamo mleko. Kako zmorate? Delati je treba. Užitaj vstajamo ob 4 ali ob pol petih, zvečer pa gremo (poleti – ne je treba) tudi ob polnoči spati.«

Z ženo imata tri otroke. Hčerka hodi v drugi razred v osnovno šolo v Preddvor, sin pa v prvi razred –

življenje, preželo ga je z nenehnim gibanjem.

Toda ne le pri Tovarišu, tudi drugod je utiral pot fotoreportaži.

Dal je pobudo za jugoslovanske

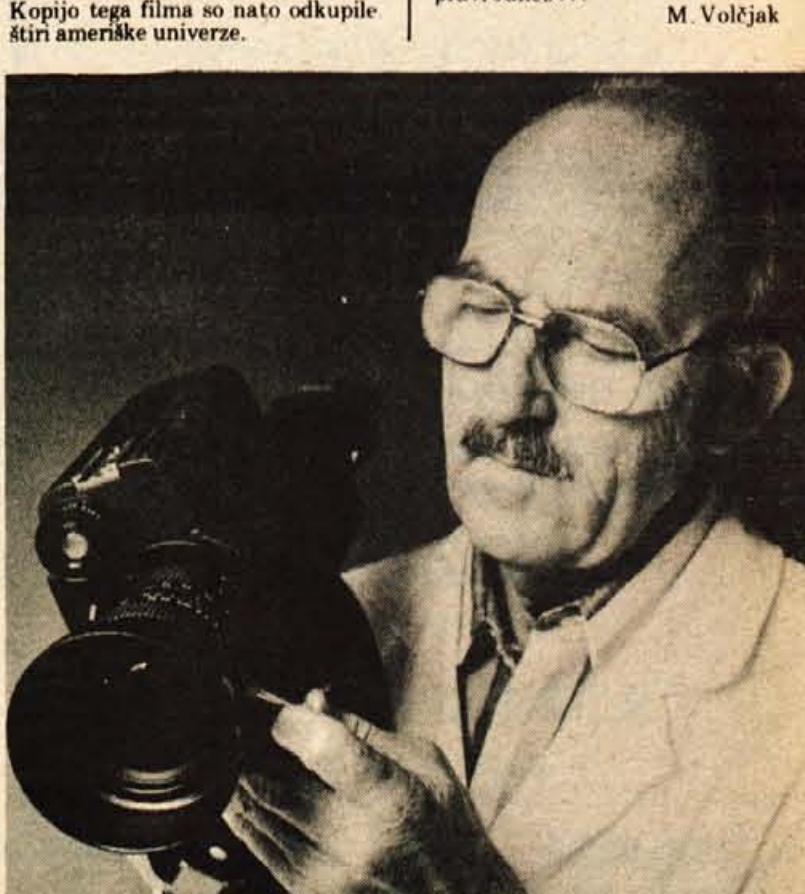
Filmske novosti. Skupaj s Stevanom Labudovičem, ki ga je kasneje fotoreportersko delo zaneslo med borce za svobodo v Alžiriji, sta zadržala fotoreportažo v Filmskih novostih.

Poznali so ga kot odličnega fotografa, kar je dr. Franca Novaka napotilo, da ga poklical k sebi, v porodniški kliniki. Vlastja je zaoral novo ledino. Utril je pot medicinske dokumentacije na sodobnih osnovah, medicinski fotografiji in filmu.

Cetrt letstotja je Vlastja pomemben stebor slovenske medicine, kar je javnosti malo znano. Razvil je medicinsko dokumentacijo, sodeloval pri snovanju pedagoškega dela na Kliničnem centru, postavili so televizijo za nazorni pouk. Usposobil je šest strokovnjakov, na katerih danes sloni fotodokumentacijska služba Kliničnega centra.

»Vaši filmi so vzbujali pozornost medicinskega sveta, mu je v čestitki k sedemdesetletnici življenja napisal dr. Novak. Besede velikega medicinskega strokovnjaka povede vse.

Začelo se je, ko je Vlastja leta 1958 filmsko zabeležil Novakovo metodo operacije Wertheim. S tem filmom je dr. Novak odpotoval na ginekološki kongres v Moskvo, kjer je z njim doživel velik uspeh. V Moskvi so ga spraševali, kako je pri nas organizirana služba za filmsko snemanje. In kaj je odgovoril dr. Novak? Da vse to dela en sam človek. Človek, ki to delo ljubi. Kopijo tega filma so nato odkupile štiri ameriške univerze.

Vlastja Simončič, mednarodni mojster fotografije in pedagog, že petindvajset let snema medicinske filme, ki kažejo svetu sposobnosti medicinskih strokovnjakov.

M. Volčjak

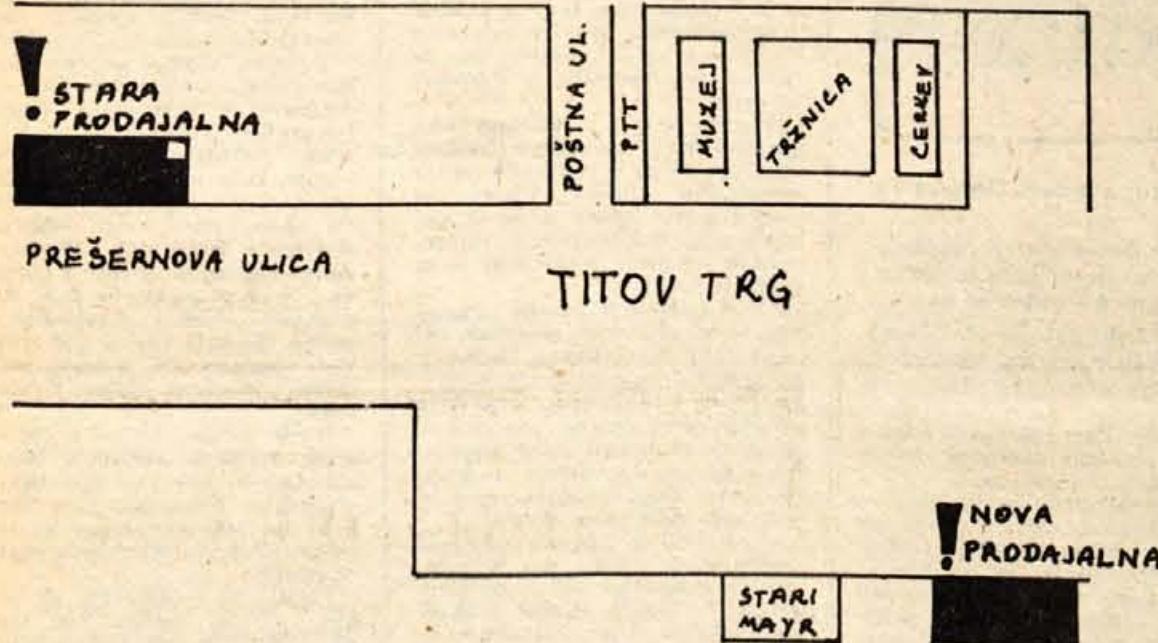
PLANIKA

TOZD TRGOVSKA MREŽA

Obveščamo cenjene kupce, da bo prodajalna II, Prešernova ul. 3 v Kranju od predvidoma 6. I. 1982 zaprta.

OBSTOJEĆE PROSTORE NAMERAVAMO V TREH MESECIH POPOLNOMA OBNOVITI IN POSODOBITI.

**Začasno poslujemo na Titovem trgu 12
(nasproti cerkve)**

Kljub zmanjšanim prodajnim površinam se bomo trudili da vam tudi v teh začasnih prostorih nudimo naš celovit program civilne in

adidas®

obutve, istočasno vse obveščamo, da imamo v vseh naših trgovinah

sezonsko znižanje

od 4. 1. 1982 DALJE

PLANIKA

NOV OPTIČNI SERVIS V KRANJU

na Cesti JLA 18 (nasproti porodnišnice)

IZDELAVA VSEH VRST OČAL

na recept ali brez

PREGLED VIDA

ponedeljek, torek, sreda, petek od 13. do 15. ure
četrtek od 8. do 10. ure.

ODPRTO: vsak dan od 7.30 do 19. ure, ob sobotah do 12. ure

TELEFON: 22-196

Priporoča se
**OCESNA OPTIKA
MARIBOR**

DELOVNA SKUPNOST SEKRETARIATA
ZA OBČO UPRAVO IN PRORAČUN UPRAVNICH
ORGANOV OBČINE ŠKOFJA LOKA
objavlja naslednja prosta dela in naloge:

knjigovodje proračuna in ostalih računov

Pogoj: srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj.

Dela in naloge se objavljajo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

knjigovodje delovnih skupnosti

Pogoj: srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj.

Dela in naloge se objavljajo za določen čas s polnim delovnim časom – nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu.

Prijave z dokazili o strokovnosti in s kratkim življenjepisom naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi oglasa na naslov: Občina Škofja Loka – sekretariat za občo upravo in proračun, Škofja Loka, Poljanska 2.

Nepopolnih prijav ne bomo obravnavali.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po preteku veljavnosti objave.

**CENTER SLEPIH IN SLABOVIDNIH
DR. ANTONA KRŽIŠNIKA**
Škofja Loka
Stara Loka 31

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

**PREDDELAVCA V OBRATU STRUGARNE ALI
KVALIFICIRANEGA STRUGARJA**

Kandidati morajo za opravljanje navedenih del in nalog poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

VK strugar in 2 leti delovnih izkušenj ali

VK strugar in 1 leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave s potrebnimi dokazili naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Komisija za delovna razmerja pri Centru slepih in slabovidnih dr. Anton Kržišnik, Škofja Loka.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po objavi.

**DOM DR. JANKA BENEDIKA p. o.
RADOVLJICA**

Razpisna komisija razpisuje prosta dela in naloge

individualnega poslovodnega organa

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:

da imajo najmanj višo ali visoko izobrazbo socialne smeri,
da imajo 5 let prakse na delih in opravilih s posebnimi odgovornostmi v družbenih dejavnostih,
da so moralno in politično neoporečni,
da predložijo program razvoja Doma.

Navedena dela in naloge se razpisujejo za dobo 4 let.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev sprejema 15 dni po objavi razpisna komisija Doma dr. Janka Benedika Radovljica, Sercerjeva 35.

O izidu razpisa bodo prijavljeni kandidati obveščeni v 15 dneh po sprejetju sklepa o imenovanju.

SCHLADMING

svetovno prvenstvo
v alpskem smučanju,
avtobus, 1 dan, odhod 5. in 7. 2. 1982

Cena: 1000 din, otroci popust

SOLA SMUČANJA NA KRVAVCU od 28. 2. do 6. 3. 1982

Informacije in prijave v vseh Alpetourovih turističnih poslovalnicah

Gorenjka

Hotelsko turistična delovna organizacija
Gorenjka, n. sol. o.
TOZD Gostinstvo Jesenice, n. sol. o.
Jesenice, Titova 53

Na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD Gostinstvo Jesenice z dne 17. 11. 1981 razpisna komisija razpisuje prosta dela in naloge

vodje TOZD Gostinstvo Jesenice

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:
da ima visoko ali višjo šolsko izobrazbo ustrezne smeri,
da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih,
da ima moralnopolične kvalitete in aktiven odnos do razvijanja samoupravnih odnosov,
da ima sposobnost za uspešno gospodarjenje, vodenje in organizacijo, kar je razvidno iz dosedanjega dela,
mandatna doba za razpisana dela in naloge traja 4 leta.

Prijave o izpolnjevanju zahtevanih pogojev s kratkim življepisom naj kandidati pošljijo v zaprti kuverti na naslov HTDO Gorenjka Jesenice, Prešernova 16, 64270 Jesenice, s pripisom, »za razpisno komisijo TOZD Gorenjka Jesenice«, in sicer v 15 dneh po objavi.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sklepu delavskega sveta TOZD.

SOLSKI CENTER RADOVLJICA

Komisija za delovna razmerja

objavlja naslednja prosta dela in naloge

1. učitelja kemije
2. učitelja biologije

Prosta dela in naloge se objavljuje:

pod 1.: za določen čas s polno delovno obveznostjo, nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu za čas od 15. 2. 1982 do 30. 6. 1982;

pod 2.: za določen čas s polovičnim delovnim časom, nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu, za čas od 15. 2. 1982 do 30. 6. 1982

Pogoji za objavljena prosta dela in naloge po zakonu o usmerjenem izobraževanju. Prijave pošljite na naslov: Solski center Radovljica. Komisija za delovna razmerja v 8 dneh po objavi.

KOMUNALNO PODJETJE TRŽIČ

PRISTAVA 80

V skladu s Statutom delovne organizacije in sklepom DS DO razpisna komisija razpisuje dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Pogoji: — Poleg z Zakonom določenih pogojev mora izpolnjevati še naslednje

posebne pogoje:

- da ima visjo izobrazbo ekonomske, tehnične ali pravne smeri, 5 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 3 leta na odgovornih delih in nalogah v gospodarski dejavnosti,
- da ima ustrezne organizacijske in vodstvene sposobnosti, ki jih je izkazal pri dosedanjem delu,
- da ima ustrezne moralno politične kvalitete, ki se ocenjujejo po določilih družbenega dogovora o kadrovske politiki SO Tržič.

Dela in naloge IPO razpisujemo za 4 letni mandat. Prijave z opisom dosedanjega dela in dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljijo v 15 dneh po objavi razpisa na gornji naslov z oznako »za razpisno komisijo«.

Nepopolnih prijav razpisna komisija ne bo upoštevala. Podrobnejša pojasnila o organizirnosti DO in vsebinu dela so na voljo v splošnem sdektorju DO v Pristavi 80.

O izbiri bomo kandidate obvestili najkasneje v 15 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju na DS DO.

Osnovna šola
PREŠERNOVE BRIGADE
Zelezniki, Otoki 13

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

UČITELJA RAZREDNEGA POUKA

na PŠ Dražgoše — COŠ —

za nedoločen čas s polnim delovnim časom od 15. 2. 1982 dalje

Stanovanje v Šoli.
Prošnje z dokazili ter kratkim življepisom pošljite v 15 dneh po razpisu.

ZIVINOREJSKO VETERINARSKI ZAVOD GORENJSKE — KRAJN

DEŽURNI VETERINARJI

od 8. 1. do 15. 1. 82

Za občini Kranj in Tržič
TERAN Janez, dipl. vet., Kranj, Vrečkova 5, telefon 26-357 ali 21-798

za občino Škofja Loka
PIPP Andrej, dipl. vet., Škofja Loka, Partizanska 37, tel. 60-380

Za občini Radovljica in Jesenice
URH Janez, dipl. vet., tel. 23-716 ali 25-779

Dežurna služba pri Živinorejsko veterinarskem zavodu Gorenjske v Kranju, Iva Slavca 1, tel. 25-779 ali 22-781 pa deluje neprekiniteno.

TOZD Elektrarna Moste

Delavski svet ponovno objavlja prosta dela in naloge
obratovnega ključavniciarja III

Pogoji:

KV kovinarske smeri, brez delovnih izkušenj
3-mesečno poskusno delo.

Zaposliti želimo mlajšega delavca, lahko je tudi začetnik. Nastop dela je možen takoj. Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave z dokazilom o izpolnjevanju pogoja naj kandidati vložijo v 15 dneh po objavi na naslov: Savske elektrarne Ljubljana, TOZD Elektrarna Moste, Žirovnica, delavski svet.

Kandidati bodo izbrani v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

Osnovna šola
ANTONA TOMAŽA LINHARTA
Radovljica

Komisija za medsebojna delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

UČITELJA GOSPODINJSTVA
za določen delovni čas od 15. 2. 1982 do 30. 6. 1982 (nadomestovanje porodniškega dopusta)

Pogoj:
učitelj gospodinjstva ali predmetni učitelj s kombinacijo biologije

Zaposlitev je s skrajšanim delovnim časom.
Pismene prijave sprejemata komisija za delovna razmerja osnovne šole Anton Tomaž Linhart Radovljica, 15 dni po objavi.

OPRAVICUJEMO

se za neljubo pomoto v oglašu slovenskih proizvajalcev obutve, objavljenem v prejšnji številki Glasa

Kmetijsko živilski kombinat
Kranj

Delavski svet TOZD Trgovine na drobno — n. sol. o., Kranj, Majstrov trg 7, v skladu z 41. členom 7 odst. in 49. členom Statuta TOZD razpisuje

javno dražbo

za prodajo naslednjih izrabljenih osnovnih sredstev:

TEHTNICA, STROJ ZA DROBLJENJE LEDU, STROJ ZA REZANJE SLANINE, TEHTNICA ZA TEHTANJE TELET, STROJ ZA MEŠANJE MESA IN POLNILKA ZA MESO.

Javna dražba bo v torek, 12. 1. 1982, ob 13. uri v prostorih TOZD trgovina na drobno (skladišče pri kegljišču nad Klavnicami), Kranj, Savska cesta 6.

GOZDNO GOSPODARSTVO Kranj, n. sol. o.

TOZD Gozdno gradbeništvo, transport in mehanizacija Kranj n. sol. o. Kranj, Staneta Žagarja 53

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

1. mehanikarska dela — 3 kandidate
2. čiščenje prostorov — 1 kandidat

Pogoji:

pod 1.: poklicna šola avtomehanikarske smeri in 6 mesecev delovnih izkušenj,

2 kandidata bosta sprejeta za nedoločen čas

1 kandidat pa za določen čas;

pod 2.: osemletka in 1 mesec delovnih izkušenj,

kandidat bo sprejet za določen čas.

Za dela in naloge pod 1. je predvideno poskusno delo 30 dni. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev za opravljanje objavljenih prostih del in nalog sprejemamo 15 dni po objavi. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiraju prijav.

SOZD ALPETOUR
Škofja Loka

objavlja na podlagi sklepov komisij za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge

TOZD Proizvodnja kmetijske mehanizacije Kranj

1. planerja
2. konstrukterja
3. ključavniciarja — več delavcev
4. varilca — več delavcev
5. strugarja — več delavcev
6. kovinarskega delavca — več delavcev

Zahlevani pogoji:

1. Srednja tehnična šola strojne smeri in 3 leta delovnih izkušenj. Poskusno delo 3 mesece.

2. Srednja tehnična šola strojne smeri in 1 leto delovnih izkušenj ali Delovodska šola strojne smeri in 3 leta delovnih izkušenj. Poskusno delo 3 mesece.

3. Poklicna šola kovinarske stroke in 3 mesece delovnih izkušenj ali priučen kovinarski delavec in 1 leto delovnih izkušenj. Poskusno delo 3 mesece.

6. NK delavec. Poskusno delo 1 mesec.

Za vsa dela se zahteva odslužen vojaški rok.

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

TOZD Gostinstvo Kranj

- blagajnika v bifeju

Zahlevani pogoji:

Priučen gostinski delavec in 2 leti delovnih izkušenj. Poskusno delo 1 mesec. Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 15 dni po objavi kadrovska služba Kranj, Koroška c. 5. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 60 dni po izteku prijavnega roka.

Mimilo je leto, odkar smo izgubili našega dragega moža, očeta, sina in brata, zato ob

**OBLETNICI
smrti**

JOŽETA POGAČNIKA

vsem, ki obiskujete njegov mnogo prerni grob, mu prižigate svečke in primačate cvetje ali se ga kakorkoli spominjate. Še enkrat hvala.

Nisi se poslovil, tiko si odšel od nas, zato nikoli ne bomo verjeli, da te ni več. Tvoj lik, tvoj smeh in dobra volja je še vedno med nami živa, le tvoj tiki grob je nema priča, da si nas za vedno zapustil. Ne čutiš bolečin v naših srceh in mislih, ki so vedno ob tebi.

NIKOLI TE NE BOMO POZABILI VSI TVOJI

Kokrica, Mlaka in Čirče

**MALI
OGLASI**

**telefon
27-960**

(nasproti porodnišnice)

C. JLA 16 uprava komerciala 28-463

PRODAM

Prodam 200 kg TEŽKEGA PRAŠICA domače reje. Lotrič Ludvik, Dražgoše 60, Železniki

Prodam več mesnatih PRASICEV, težkih od 100 do 120 kg. Oman, Zminec 12, Škofja Loka

Prodam 200-litrski HLADILNIK Rade Končar v dobrem stanju. Telefon 28-847

Prodam sube smrekove notranje in zunanje OBLOGE (pobjon), širine 75 mm, I. in II. klase. Informacije vsak dejanik od 7. do 19. ure. Kos Tine, C. talcev 1, Škofja Loka

Prodam traktorsko ŠKROPLJALICO, še v dobrem stanju. Miklavčič, Mlaka 22, Kranj

Prodam močne SANI. Naslov v oglašenem oddelku.

Prodam bukova DRVA. Naslov v oglašenem oddelku.

Prodam eno leto staro TELICO po izbiri. Kokra 4, Preddvor

Prodam dobro ohranjeno 300-litrsko ZAMRZOVALNO SKRINJO in črnobel TELEVIZOR gorenje 900. Hraše 31, Lesce

Prodam polovico PRAŠICA. Velesovo 21, Cerknje

Jalovo KRAVO menjam za brejo. Sa-

ovic, Kranj, Stružev 13

Prodam dva BIKCA, stara 14 dni, za

rejo. Visoko 31, Šenčur

Prodam 7 tednov staro TELICKO. Sr.

Bitnje 28, Žabnica

Prodam 4 kW termoakumulacijsko

PEČ in 300 kg težko TELICO. Adergas

27, Cerknje

Prodam odlično ohranjene starejše

TRAKTOR, 30 KM, z deutz motorjem.

Kavčič, Retljeva 15, Čirče – Kranj, tele-

fon 28-146

Prodam modulno PEČ – INFRA. Ko-

rošec, Orebovlje 18, Kranj

Prodam termoakumulacijsko PEČ, 2

kW. Tupaliče 61

Prodam SLAMOREZNICO z verigo in

puhalnikom, domać »SPEH« u boh

suha bukova DRVA. Ljubno 25, Podnart

68

Prodam termoakumulacijsko PEČ elind 4, cena 6.500 din, rabljeno dve sezoni. Mlakar Miro, Velesovo 34, Cerknje

Prodam dva bas ZVOČNIKA 75 W. Roblek Matevž, Bašelj 15, Preddvor

Prodam kombiniran OTROŠKI VOZI-

ČEK. Informacije po tel. 25-803

Prodam 13 let starega KONJA, težkega

500 kg, zelo mirnega. Šenčur. Pipanova 40

72

Prodam lepo KRAVO simentalko za

zakol ali za nadaljnjo rejo. Lahovče 32, Cerknje

Ugodno prodam nov KAVČ in dva FO-

TELJA. Roblek Ivan, Mlaka 14, Kranj

74

Prodam PRASICE, težke po 30 kg. Virmače 42, Škofja Loka

Prodam KRAVO s teletom. Stupar

Franc, Mlaka 1, Komenda

79

Prodam 150 kg težkega PRAŠICA. Jan-

har Franc, Hraše 46, Smlednik

80

Prodam razstavljivo PRIKOLICO,

primerno za kampiranje s šotorom ter

SURF. Telefon 74-519

81

Prodam TELICKO simentalko, staro

10 dni. Pavlin Anton, Malo Naklo 3, Naklo

82

Prodam dvodelno OMARO za v dnevno

sobo. Kajtnje Drago, Šorlijeva 31, Kranj

83

PRASICE, težke 50 kg. KRAVO za za-

kol in nerjaveče VEZI za kmečko peč.

prodam. Hraše 5, Smlednik

84

Prodam hidrirano APNO v vrečah.

Informacije po tel. 22-761 od 18. do 20. ure

85

Prodam štiri mlade breje KRAVE, eno

breje TELICO in eno TELICKO, vse

čiste frizijske pasme. Sp. Brnik 3, Cerknje

86

Prodam dve KOBILI, ena breja 5 me-

secev, težki 500 kg, sposobni vseh

kmečkih del. Kapus, Zagoriška 16, Bled

87

Prodam 200 kg težkega PRAŠICA. Su-

mi, Stružev 20, Kranj

88

Prodam 80-basno HARMONIKO me-

lodija, malo rabljeno. Telefon 064-62-328

89

Poceni prodam barvno TELEVIZIJO

gorenje. Telefon 25-597

90

Prodam dve KRAVI, po teletu. Lesce,

Alpska 86

91

Oddam PSE. Lahovče 66, Cerknje

92

Prodam dva PRAŠICA, 130 in 150 kg

težka, krmiljena z domačo krmo. Kurato-

va 28, Kokrica, tel. 25-247

93

Prodam KRAVO, ki bo januarja tele-

tila. Jakopič Janez, Lipce 52, Blejska Do-

brava

94

Prodam TRAKTOR tomo vinkovič

731. nov. s hidravličnim volanom. Na-

stran. Rudno 11, Železniki

95

Prodam 6 prm suhih bukovih DRV, 80

kg težkega PRAŠICA in PRALNI

STROJ gorenje. Leske 7, Tržič

96

Prodam novo torzjsko OS za prikolico,

nosišnost 700 kg. Telefon 27-792

97

Prodam otroške dekiške DRSALKE,

st. 30 ali zamenjam za st. 33. Tel. 24-558

od 20. do 21. ure

98

Prodam novo PEČ kppersbusch, v ga-

ranciji. Nadživec, Strahinji 27, Naklo

99

STEDILNIK (2 plin, 4 električna) in

otroško STAJICO, ugodno prodam. Pin-

tar, Podlubnik 244, Škofja Loka

100

Prodam 2 mesnata PRAŠICE za zakol. Koroška 55 – cesta na Struževu, Kranj

101

Prodam plinsko PEČ in električni MO-

TOR, trofazni, 2 KM in PEČ stadler, 30

KM, Zg. Brnik 136

102

Prodam mesnate PRAŠICE, Luže 31,

Senčur

103

Prodam hrastove PLOHE in »KLA-

FTRO« DRV. Zalog 11, Cerknje

104

Prodam 10 mesečne stare PRAŠICE, Sta-

nonik, Log 9, Škofja Loka

105

Kupim MESO od enega pršča S

Bitnje 21, Žabnica

Prodam PESO za krmo. Sp. Duplje

106

Prodam mlado jalovo KRAVO

TROSILEC za umetni gnij. Zg. Bitnje

107

Prodam nov malo rabljen STEDE-

NIK kuppersbusch. Pavec, C. na Kranj

Kupim rabljeno STREŠNO OPEKO. 800 kosov toza markovič v. kikinda, dimenzijs 41x25 cm. Cenjene ponudbe z okvino ceno pošljite na naslov: Kodrič, Pot v Bitnje 9, Kranj ali dopoldan po tel. 22-221 - int. 23-60.

TRAKTORSKI OBRAČALNIK, 220 sip za seno, kupim. Telefon 061-722-480

VOZILA

Ugodno prodam R-12, letnik 1974. Plačilo možno s kreditom. Ukova 4 a. Jesenice, tel. 81-676 dopoldan.

Prodam osebni avto WARTBURG, ne-registriran, v. voznom stanju. Novak, Cerknje 43.

Prodam karambolirani PEUGEOT 204. Telefon 064-45-368.

Prodam NSU 1200, po delih ali komplet. Cuderman Jože, Baščari 40. Preddvor 112.

Prodam OPEL ASCONO 1200, letnik novembra 1972, z veliko rezervnih delov. Roditi Zdravko, Stara cesta 23, Kranj 113.

Novo ZASTAVO 750, zamenjam za rabljeni TRAKTOR, do 40 KM z doplačilom. Telefon 061-348-404 od 14. do 19. ure 114.

Prodam osebni avto R-4, letnik 1980. Informacije po tel. 76-206 od 18. ure dalje 115.

Prodam eno leto staro športno SKODO Jezerska c. 92, Kranj 116.

Prodam osebni avto OPEL REKORD caravan, 1969, ter KABINO za TAM 5500 - 6500. Bevrč Mitja, Grad 53, Cerknje na Gorenjskem 117.

Prodam 126-P, letnik 1977, registriran do julija 1982. Informacije po telefonu 064-23-058 po 15. uri 118.

ZASTAVO 101, letnik 1974, dobro ohranjen, ugodno prodam. Ponudbe pod 3 SM Tavčarjeva 8, Škofja Loka 119.

Prodam FURGON FIAT 1500, registriran leta 1977. Rečeva 10, Kranj, telefon 25-887.

Prodam R-4 export, letnik 1974 in komplet nove prage za R-4. Ponjavč Marko, Titova 71, Jesenice 121.

Ugodno prodam TAM 5000, v odličnem stanju, motor 50.000 km. Smolej, Kovor 43, Tržič 122.

Prodam avto SAAB 99, letnik 1970, dobro ohranjen, stroj in menjalnik po generalni. Ogled od 15. ure dalje. Eržen, Čeknjica 3, Železniki 123.

Prodam avto ZASTAVA 101, letnik 1974. Stručno 20, Kranj 124.

Prodam NSU 1200, celega ali po delih. Mlakarjeva 59, Šenčur 125.

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1974. Vopovje 11, Cerknje 120.

Prodam MOTOR APN 4 T, cena 15.000 din. Eržen, Kidričeva 10, Kranj 181.

Prodam FIAT 850, letnik 1971, celega ali po delih. Telefon 49-037 182.

Za 7.5 SM prodam dve leti in pol staro ZASTAVO 750 LC. Britof 331 183.

Prodam ZASTAVO 125-P, brez motorja, letnik 1975, ali kupim motor zanje. Kuri, C. talcev 57, Kranj 184.

Prodam novo manjšo TOVORNO PRIKOLICO za osebni avto. Resman, Zgočna 23, Begunje 185.

Prodam R-4 TLS. Sp. Besnica 147 186.

Za NSU 1200 C, poceni prodam razne nadomestne dele. Rant, Moša Pijade 3, Kranj, tel. 25-730. Prodam tudi DIAPROJEKTOR in eno leto star skromulator 222.

ZASTAVO 750, prodam za 1.7 SM. Opremljena 49, Kranj 223.

Prodam TERENSKO VOZILO ARO, letnik 1974, brezhiben, cena 4.500 din (UAZ). Bogataj Franc, Zg. Bitnje 261 (za Strahinjcem) 188.

STANOVANJA

Mlada družina išče GARSONJERO ali manjše STANOVANJE v Kranju ali okolici. Naslov v oglašnem oddelku. 12374.

Mlad par išče SOBO v okolici Kranja. Plaćam 4.000 din mesečno. Čoralji, Nurfet, Bistrica pri Tržiču 27 189.

Iščem SOBO za 6 mesecev v Škofji Loki. Sifra: Dobro plačam 190.

Oddam opremljeno enosobno STANOVANJE s posebnim vhodom za samec. Pogoji predplačilo, Kranj. Naslov v oglašnem oddelku. 191.

Najamem večjo SOBO ali dve v Radovljici ali okolici. Sifra: Nujno 192.

Zamenjam enosobno STANOVANJE v Sorlijevem naselju (centralno ogrevanje, 38 kv. m) za večje, lahko brez centralnega ogrevanja. Telefon 28-418 193.

Zamenjam enosobno STANOVANJE s centralno kurjavo za dvosobno ali večje STANOVANJE na območju Vodovodnega stolpa. Naslov v oglašnem oddelku. 194.

STANOVANJE – trosobno na Bledu, neopremljeno, iščem nujno s telefonom. Plaćam za dve leti v naprej. Telefon 069 81-176 195.

Zamenjam enosobno komfortno STANOVANJE za dvosobnega z doplačilom. Sifra: Podlubnik 196.

Tržičanska družina išče STANOVANJE za pol leta v okolici Radovljice. Sifra: Dobri odnos 197.

Zamenjam enosobno stanovanje s centralno za večjega. Tel.: 25-436.

POSESTI

Prodam GARAŽO pri bloku v Kropi, Kodeh, Kropa 3/B 198.

V neposredni bližini Cerkelj prodam ZAZIDLJIVO PARCELO za vikend, v velikosti približno 1000 kv. m z gradbeno dokumentacijo in pritočno gradnjo. Informacije v soboto, 9. 1. 1982 od 14. do 16. ure po tel. 064-61-971 199.

Kupim manjšo starejšo HIŠO z vrtom na Gorenjskem. Ponudbe pod sifro: Zdomec 200.

V najem vzamemo GARAŽO v Sorlijevi ulici v Kranju. Ponudbe po tel. 23-159 201.

HIŠO kupim v Škofji Loki ali okolici. Ponudbe pod: Zdomec – II. 202.

ZAPOSLITVE

Sprejemam AVTOLIČARJA ali delavca, najmlajši let za priučitev. AVTOLIČAR STVO Draksler Izidor, Zasavska 36/B, Orehek, tel. 23-078 203.

Sprejemam KV KOVINOSTRUGARJA za serijska dela. Naglič Jože, C. na Brdo 26, Kokrica 204.

205.

206.

207.

208.

209.

210.

211.

212.

213.

214.

215.

216.

217.

218.

219.

220.

221.

222.

223.

224.

225.

226.

227.

228.

229.

230.

231.

232.

233.

234.

235.

236.

237.

238.

239.

240.

241.

242.

243.

244.

245.

246.

247.

248.

249.

250.

251.

252.

253.

254.

255.

256.

257.

258.

259.

260.

261.

262.

263.

264.

265.

266.

267.

268.

269.

270.

271.

272.

273.

274.

275.

276.

277.

278.

279.

280.

281.

282.

283.

284.

285.

286.

287.

288.

289.

290.

291.

292.

293.

294.

295.

296.

297.

298.

299.

300.

301.

302.

303.

Usklajen pristop daje več

Za večjo varnost na gorenjskih cestah je območna zavarovalna skupnost Triglav lani namenila 675.000 dinarjev – Denar razporejajo občinski sveti za vzgojo in preventivo v cestnem prometu na osnovi usklajenih programov akcij.

Kranj – V prizadevanja, da bi bilo na naših cestah čim manj prometnih nesreč, se že vrsto let vključuje tudi gorenjska območna zavarovalna skupnost Triglav iz Kranja. Dejavnina je zlasti po letu 1977, odkar za vzgojo in preventivo v cestnem prometu oblikuje namenska sredstva. Lani, na primer, je za najrazličnejše akcije v vseh gorenjskih občinah prispeval 675.000 dinarjev, razen tega pa združuje denar tudi na republiškem nivoju.

Celotna zavarovalna skupnost Triglav je tako lani zbrala 3,7 milijona dinarjev.

Na Gorenjskem že drugo leto zapored prispevajo sredstva občinskim svetom za vzgojo in preventivo v cestnem prometu. S sveti, ki v svoje programe akcij z dogovori vključujejo tudi vsa avto-moto društva, šole in nekatere druge ustanove, zavarovalna skupnost vsekoti tesno sodeluje; v kranjskem imu celo svojega predstavnika.

Poseben republiški davek

Skupščina SR Slovenije je zadnje dni decembra lani sprejela zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o posebnem republiškem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve ter o načinu, po katerem občani in zasebne pravne osebe obračunavajo in plačujejo davek od prometa proizvodov in storitev. Zakon velja od 1. januarja letos.

Z zakonom so med drugim povečane stopnje posebnega republiškega davka od prometa nekaterih

proizvodov, uveden je posebej republiški davek od plačil za določene storitve ter predpisane nekatere dodatne oprostitve.

S 1. januarjem so se zato ustrezno povečale maloprodajne cene. Tako velja posebni republiški davek od prometa koles, koles z motorjem in motornih koles, pri katerih delovna prostornina motorja ne presega 100 ccm; pri teh se poveča od 4,5 odstotka na 8,5 odstotka. Povečale so se stopnje posebnega republiškega davka od prometa alkoholnih pijač, proizvedenih z več kot 50 odstotki domačih surovin: od naravnega vina, vina tipa »bisers« od 0,30 na 1 dinar od litra, prav tako od vinsko sadnih pijač, od penecega vina od 0,60 dinara na 2 dinara, v odstotku pa od piva od 6 odstotkov na 8 odstotkov, od naravnega žganja in vijnaka od 8 odstotkov na 10 odstotkov in od drugih alkoholnih pijač od 10 odstotkov na 15 odstotkov. Od alkoholnih pijač vseh vrst, proizvedenih z manj kot 50 odstotki domačih surovin, pa od 10 na 20 odstotkov. Povečana je stopnja posebnega republiškega davka od prometa alkohola od 0,90 na 1,50 od hektolitrskih stopnje čistega alkohola ter od denaturiranega alkohola za gorivo od 0,90 na 1 dinar.

D. K.

Tako usklajeni programi ponujajo veliko več možnosti za načrtno delo in trošenje denarja. Vsebujejo najrazličnejše vzgojno preventivne tečaje, kakršen je, na primer, tečaj za traktoriste, izpite za kolesarje in kvize v osnovnih šolah, nakup literature, odsevnih trakov za otroke in podobne akcije. Zavarovalna skupnost razen tega sodeluje tudi pri zagotavljanju varnosti na raznih množičnih prireditvah, kot je motokros v Tržiču.

Med prizadevanji zavarovalne skupnosti oziroma občinskih svetov za vzgojo in preventivo v cestnem prometu velja posebej omeniti pionirske preventivne službe v osnovnih šolah. Lani so zaživele še v Škofjeloški občini, letos pa bodo napori usmerjeni predvsem v njihovo potenčenje v okviru cele Gorenjske.

Uspešno so stekla tudi preventivna predavanja za bodoče voznike motornih vozil. Na tečajih iz cestnopravnih predpisov, ki jih prirejajo avto-moto društva, se delavci zavarovalne skupnosti Triglav vključujejo z nasveti, kaj mora voznik storiti v primeru prometne nesreče oziroma škode. Žal so se doslej predavanja te vrste uveljavila le v kranjskih občinah.

Cetudi vsota, ki jo zavarovalna skupnost namenja za vzgojo in preventivo, iz leta v leto narašča, je še vedno preskrorna za pomembnejše naložbe. Pomaga lahko le pri nakupu raznih naprav, na primer, ogledal, ki zagotavljajo večjo varnost na cesti. Ob usklajenih prizadevanjih in načrttem delu v okviru občinskih svetov pa bo postopno vsekakor moč napraviti še nove pomembne korake v prid udeleženc v prometu.

H. J.

Prvi sneg ni presenetil

Gorje – Ob močnem sneženju so bile poti in ceste na območju krajevne skupnosti Gorje zelo dobro splužene in prevozne. Pri pluženju sta se izkazala prizadetva zasebnika Janko Slivnik iz Zgornjih Gorij in Boris Kunšič iz Pernikov nad Radovljico. Ta zasebnika sta pogodbeno vezana s krajevno skupnostjo Gorje, da ob sneženju poženeta svoje stroje. Tudi prve poledice so bile kaj hitro »onemogočene«, kajti krajevna skupnost je poskrbela za vse poti in ceste. Letos so prvič na določenih mestih občani »cestarji« postavili lesene zaboje, v katerih je vedno suh pesek za posipanje. To je zelo pametno in učinkovito, kajti v minulih letih so bili za taka dela zadolženi blejski komunalci, ki so dokaj slabo opravljala delo.

Jože Ambrožič

Sprejem

Predsednik občinske konference SZDL Kranj Franc Thaler in sekretarka komiteja občinske konference ZKS Kristina Kobal sta pozvala na novoletni sprejem novinarje.

Težko bi bilo naštetiti takšne in drugačne številne sprejeme, ki so bili lani oziroma ob koncu minulega leta v delovnih organizacijah, v krajevnih skupnostih in drugih sredinah. Kranjski sprejem za novinarje je bil letos morda na pogled skromen, sicer pa bogat. Takšnih sprejemov bi bil vsak novinar kot aktiven družbenopolitični delavec nedvomno vesel. Veliko je bilo povedanega, izmenjanega o pomenu in vlogi sredstev javnega obveščanja, veliko dorečenega pa morda tudi nedorečenega ob pregledu letnega dogajanja. Ob kopici nalog in obveznosti smo morda marsikaj spregledali. Skušali smo popravljati, delali smo napake, eno pa je nedvomno govor: vsi smo se vsak na svojem področju spopadali s težavami, ki smo jih poimenovali z besedo stabilizacija.

Leto, na katerega prag smo pravkar stopili, nedvomno ne bo drugačno. Tudi letos nas čaka spoznanje, da z lopato ne moremo segati v skledo in da prevlečka žlica ni vedno najboljša. Kranjski sprejem za novinarje je namreč ugotovil, da bolj ali manj odstopa od dogovora o razpoznavanju dohodka deset organizacij združenega dela, ki so za osebne dohodke razporedile več sredstev, prav tako pa je med kršitelji dogovora dogovora tudi devet samoupravnih organizacij in skupnosti.

Ko je o tem razpravljalo tudi kranjski izvršni svet, se je sicer strinjal z večino obrazložitev, ki so jih posredovali kršiteljice dogovora. V večini organizacij združenega dela so namreč kršitve dogovora nastale zaradi objektivnih razlogov, predvsem zaradi visoke rasti dohodka in druge spet zaradi prenizke rasti, povečane števila zaposlenih, investicij, visoke produktivnosti in podobno. Večina organizacij združenega dela je sicer v obrazložitvah zapisala, da računajo z uskladitvijo rasti bruto osebnih dohodkov do konca leta in s tem prilagoditev dolgočilom dogovora. Člani izvršnega

D. K.

GLASOVA ANKETA

Stara cena, nova cena

Kar navadili smo se že, da se domala sleherni dan kaj podraži. Cene so hudo poskočile, a ne le v primerjavi z nekaj meseci lani, temveč včasih tudi v primerjavi z nekaj minulimi dnevi. Potrošniki komaj da jim še sledimo, veliko pa je podražitev, ki gredo domala neopazno mimo.

Pred novim letom so nam obljudili, da bodo cene zamrzne, a kaj, ko je nekaj dni pred novim letom začel veljati posebni republiški davek, s katerim so cene nekaterih artiklov v trgovini višje. Ta zakon velja od 1. januarja, zato so imeli trgovci poleg novoletnega navala in običajnih novoletnih inventur še male »inventure«, ki jih razumljivo niso bili veseli. Se posebej, če pomislimo, da so delali pred prazniki po vse dnevi, tudi žene in matere, površ vsega pa so se morali z novimi cenami pripraviti na prve dni novega leta.

Povprašali smo nekaj poslovodkinj, kako kupci spremljajo nenehne podražitve, kaj je z novimi cenami in kaj v trgovinah potrošniki najbolj pogrešajo?

Minka Trček je poslovodkinja trgovine Specerija v Radovljici, v trgovini pa zaposlena že dvajset let:

»Res ni bilo niti najmanj prijetno, ko smo dobili 31. decembra nove cene, ki naj bi veljale s 1. januarjem, saj smo imeli obilo drugega dela. Olje se je podražilo za 8 dinarjev in zdaj liter stane 58,85 dinarjev, kajti ukinili so regres. Motim tudi to, da so se podražili nekateri artikli le za nekaj par, denimo vino, in tako je bilo treba vse popraviti. Kave smo imeli pred novoletnimi prazniki dovolj, kupci pa bi zelo radi imeli na policah več južnega sadja. Zdaj ni ne banan in ne pomaranč, po katerih je tudi največje povraševanje. Slišati pa je, da je južnega sadja v obmorskih trgovinah dovolj.«

Magda Žemva je poslovodkinja Murkinske trgovine s sedjem in živili v Lesčah, v trgovini pa dela 15 let:

»S sadjem smo že vso zimo izredno slabo založeni, z izjemo domačega sadja, vendar bi potrošniki radi kupili po-

maranče, banane, grapefruits. Dnevno sprašujem, kdaj bomo dobili kaj sadja, a je odgovor vedno negativen. Istim, da se kupci, kadar napovedane podražitve ali že kar veljajo nove cene, vznemirijo več, tako so navadili, da se vedno kaj draži. 31. decembra lani smo dobili nove cene nekaterih artiklov; podražilo se je vse za nekaj par, vendar so morali ponovno popisati v zalogu. Menim, da se osnovnega živila ne bi smela tako dražiti.«

Vera Kovačič je poslovodkinja Živil na Bledu, v trgovini 24 let:

»Letos pozimi bi radi dajali južno sadje. Poleti bilo med tuji precej povraševanje po prašku, ki pa spet ni bilo. Tuji gostje Bledu ne povprašujejo kavi, bolj si jo želijo domaći pred prazniki smo jo imeli. Potrošniki so se kar nekaj navedli na podražitve in domala kar začuden, če kdaj za cenejšo, akcijsko pa dajo. Nam, trgovcem, pa se kakor ne zdi prav, da so zadan starega leta povraševanje republiški davek in tako so morali ob obilo drugega dela za tistih nekaj par takoj posati vso zalogu. V trgovini so zaposlene predvsem žene matere, ki morajo trdo deli, ki posebej pred prazniki, za naj bi v prihodnje pomisliti tudi nanje in jih tako ne bi dodatno obremenjevali.«

D. K.

Večina kršitev ima objektiven razlog

Kranj – V devetih mesecih leta 1981 so organizacije združenega dela v kranjski občini razporedile za bruto osebne dohodke 30,5 odstotka več sredstev kot v enakem razdobju leta 1980; glede na rast dohodka, ki je bila 37-odstotna, pa bi lahko razporedile po dogovoru o družbeni usmeritvi razporejanje dohodka 31,2 odstotka. Vendar pa takšno previdno razporejanje dohodka velja sicer za vse gospodarstvo, s tem pa še ni rečeno, da so se tako obnašale tudi vse delovne organizacije. Komite za družbeno planiranje je namreč ugotovil, da bolj ali manj odstopa od dogovora o razporejanju dohodka deset organizacij združenega dela, ki so za osebne dohodke razporedile več sredstev, prav tako pa je med kršitelji dogovora dogovora tudi devet samoupravnih organizacij in skupnosti.

Ko je o tem razpravljalo tudi kranjski izvršni svet, se je sicer strinjal z večino obrazložitev, ki so jih posredovali kršiteljice dogovora. V večini organizacij združenega dela so namreč kršitve dogovora nastale zaradi objektivnih razlogov, predvsem zaradi visoke rasti dohodka in druge spet zaradi prenizke rasti, povečane števila zaposlenih, investicij, visoke produktivnosti in podobno. Večina organizacij združenega dela je sicer v obrazložitvah zapisala, da računajo z uskladitvijo rasti bruto osebnih dohodkov do konca leta in s tem prilagoditev dolgočilom dogovora. Člani izvršnega

sveta pa so v razpravi podvomili, da bo pri vseh posebno še pri nekaterih organizacijah s področja družbenosti, saj so ponekje zmanjšala zaposlenih izkoristili razdelitev sredstev, namenjenih osebnim dohodkom na manjša zaposlenih, pri tem pa prav niso upoštevali še drugih, ne so pa primer večja kvaliteta Razlike so občutne predvsem nekaterih solskih centralnih usmeritev izobraževanja, ki so morale glede na sistem izobraževanja nekaj zmanjšati, druge pa povečati število zaposlenih. Prav dodatnih obrazložitev pa je svet pričakuje tudi odgovor na vprašanje ali obstaja neposredna povezava med številom zaposlenih osebnimi dohodki na šolah.

Delavec zdrsnil s strehom

Bled – V sredo, 6. januarja, na stavbi Živil na Cesti svobode, Bledu klepar Albin Pinatar, stalet, doma iz Radovljice, popustil strešni žleb. Ker ni bil prven, vrvjo ali kako drugače zavaru, mu je na mokri strehi iz salona plošč spodrsnilo in je padel z kakih treh metrov. Hudo ranjeno (dobil je poškodbe na glavi) odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Zakaj prosjačiti?

Za reševanje invalidske problematike namenja združenemu precej sredstev samoupravnim interesnim skupnostim, tudi invalidska društva in ostale humanitarne organizacije so deležne zadostnih sredstev iz raznih dotacij. Res pa je, da za vso dejavnost, za vse želje, potrebe in obvezne programe navadno zmanjka namenskih sredstev in se društva rešujejo iz zadreg z raznimi dodatnimi prošnjami.

Vendar to ni prav. V mednarodnem letu invalidov naj bi humanitarne organizacije dokazale, da so enakopravne pri delu in odločjanju, da je invalid se stavnji del družbe, ne pa izločena oseba, ki ji mora izkazovati ostala družba sočutje. Letos naj organizacije nehajo sberatiti za dodatna sredstva. Naj jih vodi misel, da jim je namenjenega nekaj denarja in da po samoupravnim poti lahko vplivajo na večji odmerek teh sredstev v prihodnje. Nekaj invalidov v društvenih vrstah je socialno ogroženih, toda le-ti spadajo pod pristojnost socialne službe in drugih organov.

Invalidi, združeni v humanitarnih organizacijah in društvih, naj se zavedajo svojega dostojanstva. S prosjačenjem po delovnih organizacijah izničujejo vse, kar so v tolikih letih dosegli in družbi in se prostovoljno postavljajo v položaj strehe.

D. Z.

OB PRAZNIKU OBČINE ŠKOFJA LOKA

Čeprav je bilo težko, je leto 1981 prineslo pomembne dosežke

Škofja Loka, dolini in reki, ki se strneta ob srednjeveškem mestu na koncu, je pred osmimi leti praznovala 1000 let, kar je bila prvič omenjena v zgodovinskih virih. Kajti leta 973 je nemški cesar Oton II. daroval pretežni del Sorškega polja in vzhodni del Poljanske doline Freiseinskim škofom v fevd. Ti so kasneje meje svojega gospodstva razširili skoraj na celotno območje današnje občine in sklenili v svoje gospodstvo.

Življenje se je skozi stoletja spremenjalo in z njim vred se je spremenjala podoba krajev, le Škofja Loka je ostala do današnjih dni takšna kot je bila in je ohranila svojo srednjeveško podobo v starem delu, ob njem pa so na vseh koncih zrasla nova stanovanjska naselja.

Življenje se ne spreminja le skozi desetletja in stoletja. Tudi vsako leto prinese spremembe, srečo in nesrečo posameznikom, skupnostim, spreminja podobo krajev in ljudi včasih bolj kot so nekdaj zmogla desetletja. Kaj je leto, ki se je pravkar izteklo, prineslo občanom Škofje Loke? Kaj se je v tem razgibanem in težkem času zgodilo?

Da ne bi govorili le na splošno, najprej kratki opis škofjeloške občine. Statistik bi zapisal približno takole: občina Škofja Loka leži v severovzhodnem delu Slovenije in meri približno 512 kvadratnih kilometrov. Gozd pokriva 33.000 ha ozemlja, za kmetijstvo je na voljo 17.200 ha zemljišč. Gozdne površine se širijo, delež aktivnih kmečkih gospodarstev pa se manjša.

Občina ima 35.000 prebivalcev, kar predstavlja 1,8 odstotka prebivalstva Slovenije. Krajanji so povezani v 23 krajevnih skupnosti in živijo v 184 naseljih. Največja oddaljenost med naselji in občinskim središčem je 35 km. Najmanjša krajevna skupnost je Davča, ki ima nekaj več kot 260 prebivalcev, največja pa Žiri, v kateri živi 4.355 ljudi. Po razvitiosti sodi Škofja Loka na 13. mesto v republiki in ustvarja približno 2 odstotka družbenega proizvoda.

Zaposlenih je 15.000 prebivalcev, od tega 12.700 v gospodarstvu in 1.300 v negospodarstvu. Obrtnikov je 196, 102 avtoprevoznika in 42 gostincev. Obrtne dejavnosti kot postranski poklic opravlja 243 občanov. Lani je bilo nezaposlenih nekaj več kot 100 občanov. Pred približno desetimi leti je bila nezaposlenost v škofjeloški občini velik problem, v orugi polovici desetletja pa se je problem obrnil, saj je bilo nemogoče doma dobiti dovolj delavcev. V zadnjem času pa se problem nezaposlenosti ponovno pojavi. Vendar le za določene izobrazbene stopnje. Industrija še vedno išče predvsem priučene delavce, medtem ko iz srednjih šol prihaja vedno več mladih. S problemom zaposlovanja mladine se bodo morali najbrž že letos resno spoprijeti.

Delež kmečkega prebivalstva še vedno upada, čeprav je v zadnjem času spet opaziti večje zanimanje za obdelovanje zemlje. Mladi kmetje niso več tako redki in tudi v hribovitih področjih se mladi fantje že odločajo za prevzem kmetije. Deloma temu pripomore tudi slabša možnost zaposlitve, predvsem pa večji poudarek na pridelovanju hrane. Zasebnih kmetov je v občini 2574, od tega jih je 1.760 združenih v dveh kmetijskih zadrugah. Osnovne kmetijske kulture so krmne rastline, krompir, žito in živinoreja. Največje tržne viške imajo pri mleku, živinoreji in pridelavi krompirja. Tako so lani prek Kmetijske zadruge Škofja Loka prodali 5,5 milijona litrov mleka, 1500 ton govedi in 4600 ton krompirja. To je veliko več, kot porabijo prebivalci domače občine.

Tradicionalna lesna, kovinska in čevljarska industrija zaposluje polovico delavcev škofjeloške občine in ustvarja dve tretjini družbenega proizvoda. Največje so Alpina, LTH, Alples, Iskra, Termika, Gorenjska predilnica, Alpetour in Tehnik, vseh organizacij združenega dela pa je v škofjeloškem gospodarstvu 88, v ne-gospodarstvu pa 46.

Z lanskimi gospodarskimi dosežki so v škofjeloški občini lahko zadovoljni, saj kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja ni delovnih organizacij z izgubo. Velike probleme pa so čez leto imeli v nekaterih kolektivih zaradi slabe preskrbe s surovinami in sestavnimi deli, kar je povzročalo zastoje v proizvodnji in končno tudi manjši dohodek in izvoz, kot bi ga lahko dosegli, če bi delo potekalo nemoteno.

Izvozna usmerjenost škofjeloškega gospodarstva se je lani samo še potrdila. Podatki za deset mesecev potrjujejo, da so z dosegzanimi količinskimi rezultati lahko zadovoljni, slabša pa je kvalitativna sestava izvoza, saj še vedno v večini primerov izvoz ni dohodkovno uspešen. V tem času je škofjeloško gospodarstvo izvozilo za 75,6 milijona dolarjev blaga in storitev, od tega na konvertibilno področje za 48,4 milijona dolarjev oziroma dobrih 64 odstotkov, na klirinško področje pa 21,2 milijona dolarjev ali 28 odstotkov, v dežele v razvoju pa le 5,9 milijona dolarjev ali 7,8 odstotka celotnega izvoza.

V tem je uvozilo s konvertibilnega področja za 37,4 ali 91,7 odstotka vsega uvoženega blaga in opreme ter iz klirinškega področja za 3,3 milijona dolarjev ali 8,3 odstotka uvoza. Za uvoz surovin in repromateriala je šlo 87,5 odstotka uvoza, investicijska oprema pa je predstavljala 12,5 odstotka uvoza.

Pokritje uvoza z izvozom na konvertibilnem področju je 147,6 odstotno, na klirinškem 577,9 odstotno, skupno pokritje pa znaša 186,6 odstotka. Po ocenah (končnih izračunov še ni) so do konca leta lani tako pokritje obdržali in izvozili za 80 milijonov dolarjev blaga in storitev, uvozili pa za 58 milijonov blaga in opreme.

Za letos škofjeloško gospodarstvo ne predvideva tako velikega povečanja izvoza, kot v obdobju 1980 na 1981, ker so lani prek 20 odstotkov občinskega izvoza ustvarili v Jelovici in Gradisu. Tako menijo, da je realno pričakovati povečanje izvoza na konvertibilno področje za 13,1 odstotka, v dežele v razvoju za 10 odstotkov in celoti za 6 odstotkov.

Katere so lanske najpomembnejše pridobitve? Če le na kratko preletimo objekte in naprave, ki so bile predane namenu lani, nikarkor ne moremo mimo največje — to je Iskre Železniki. Ta prizadevni kolektiv je petinštiridesetletnico kovinarstva in 1. maj v Železnikih proslavil z odprtjem nove proizvodne hale, s površino 9.000 kvadratnih metrov in najsdobnejšo opremo za proizvodnjo elektromotorjev. Večina proizvodnje te Iskrine tovarne je namenjena izvozu in brez povečanja števila zaposlenih se je produktivnost povečala skoraj za tretjino. Žal pa so se letos srečevali z izrednimi problemi preskrbe s surovinami in sestavnimi deli, katerim so piko na i doda le še administrativne omojitve uvoza od letosnjega septembra dalje. Vse to jim je prineslo manjšo proizvodnjo, manjši izvoz in seveda tudi manjši dohodek.

Jelovica — tožd Jelobor v Gorenji vasi je ob dnevu republike odprli novo proizvodno skladiščno dvorano, ki omogoča povečanje proizvodnje oken in vrat, katerim so se odprle možnosti za izvoz v Zvezno republiko Nemčijo in še na nekatera druga področja.

Hkrati so v Gorenji vasi, ki je dolgo časa capljala za razvojem celotne občine, odprli tudi nov zdravstveni dom z lekarino in novi vodovod od Trebje do Todraža, ki krije potrebe po vodi vaščanom in novemu rudniku urana Žirovski vrh, ki bo predvidoma začel redno obravnavati v drugi polovici prihodnjega leta.

Na Trati so ob začetku šolskega leta odprli prizidek k vrtcu, ki pa žal ni polno zaseden. Če je bil še nekaj let nazaj velik problem dobiti mesto v vrtcu, sedaj ostajajo mesta prazna.

Ne gre, da ob naštevanju novih pridobitev ne bi omenili izgradnje telefonije v podblegoških vaseh in v krajevnih skupnostih Javorje in Poljane. Z izredno prizadevnostjo posameznikov in veliko pripravljenostjo domačinov, ki so bili pripravljeni seči globoko v žep in veliko narediti sami, so telefon napejljali v najvišje vasi, kamor so nekaj let prej potegnili tudi ceste. Investicije so skupaj znesle več deset milijonov dinarjev in so jih lahko uresničili le tako, da so krajanji znali k sodelovanju pritegniti tudi združeno delo, interesne skupnosti in druge organizacije in seveda PTT podjetje iz Kranja, ki se je zelo zavzelo, da so bile akcije v vseh treh krajevnih skupnostih uresničene.

Jesenji so odprli prenovljeno planinsko kočo na Starem vrhu in tako dopolnili ponudbo v tem smučarskem središču.

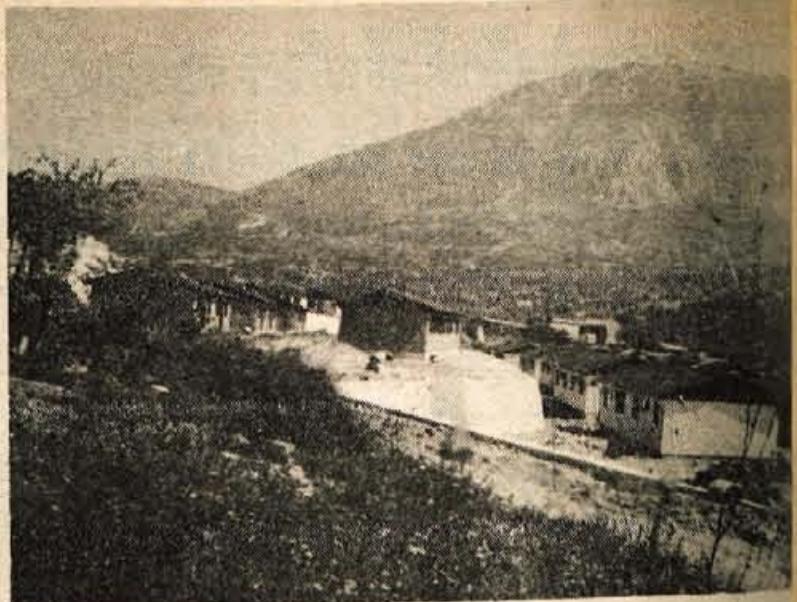
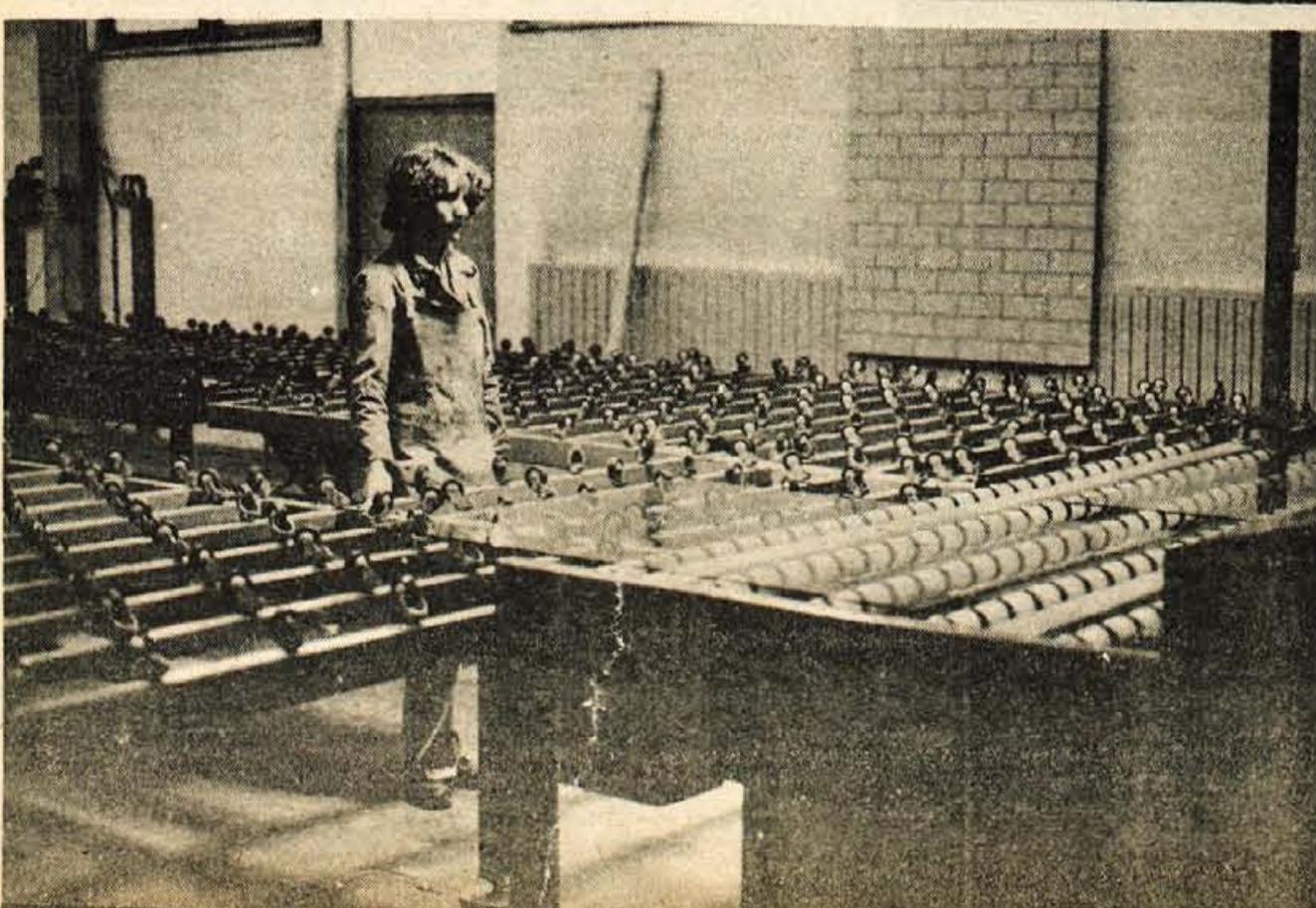
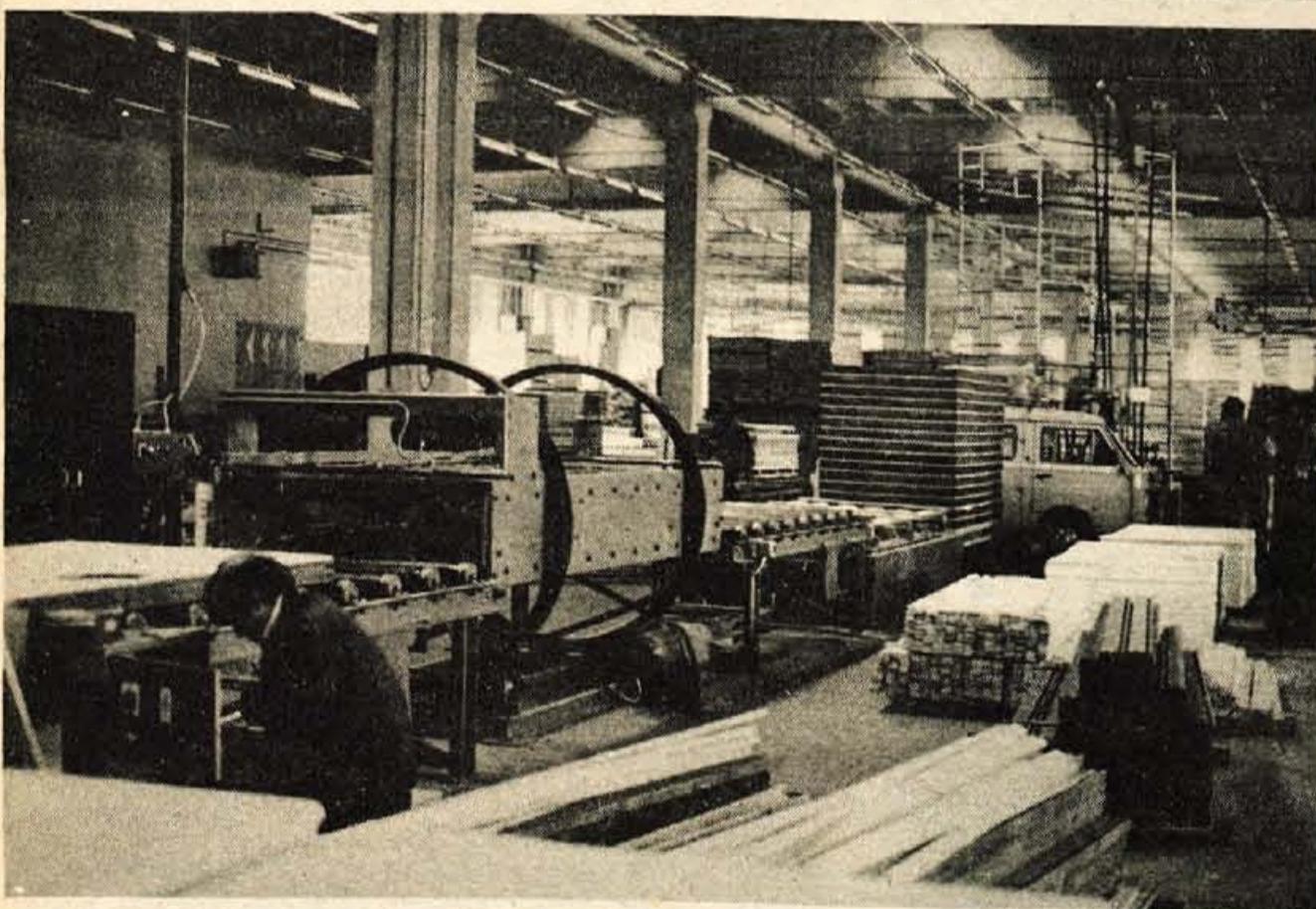
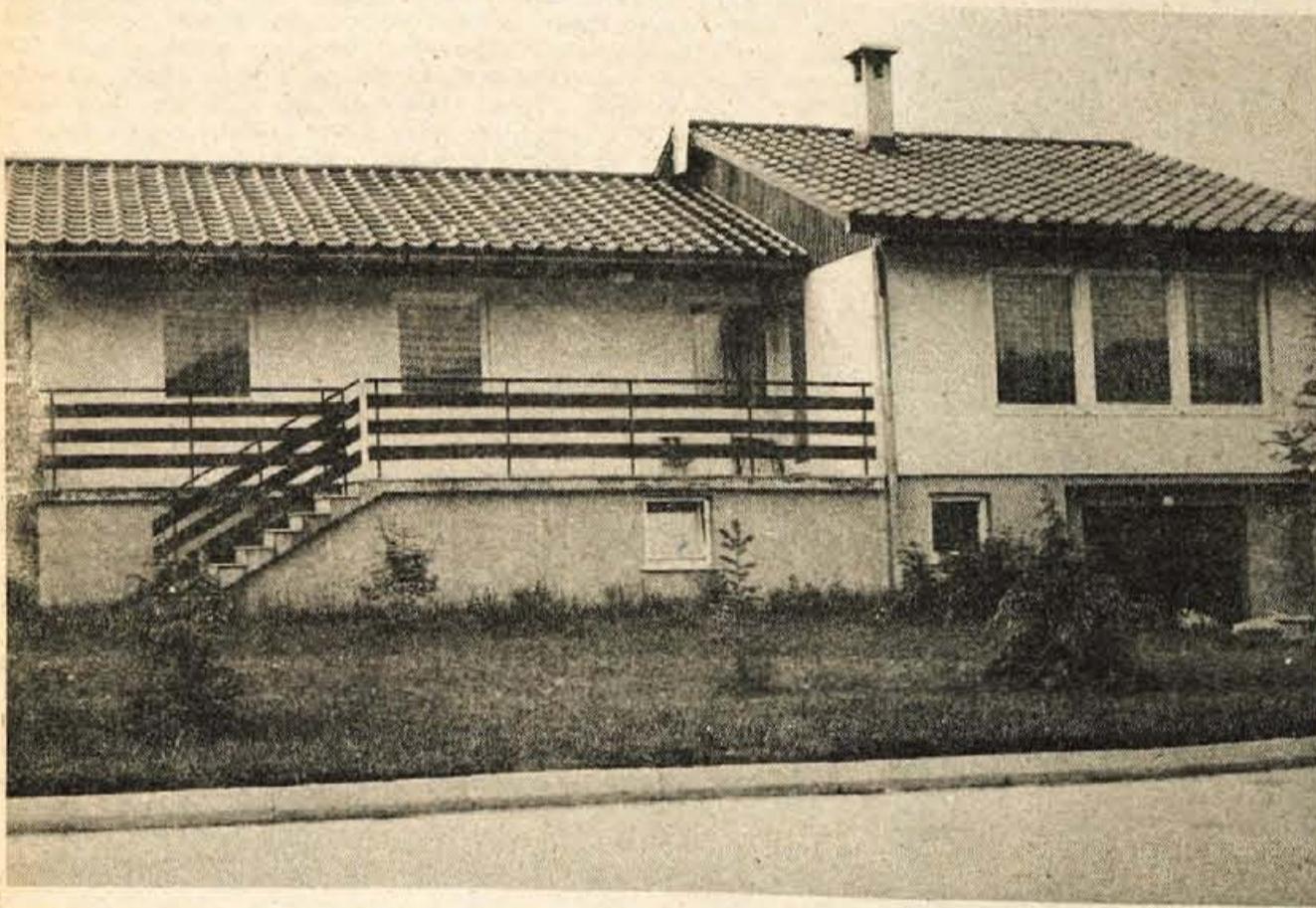
Vse to je le kratek vpogled v nekatera letosnja dogajanja v škofjeloški občini in njihove dosežke. Ob tem nikakor ne gre pozabiti, da se že uspešno uresničuje program občinskega samoprispevka, saj je šola v Selcih, ki je bila prva v programu, že pod streho.

Naj bo dovolj. Začetnja se novo leto in končalo se je prvo leto novega srednjoročnega obdobja, ki je prineslo težave in uspehe. Zato se enkrat iskrene častitke vsem delovnim ljudem in občanom ob 9. januarju, prazniku občine Škofja Loka.

JELOVICA

Bogati sadovi sodelovanja

Jelovica se lahko pohvali z izrednimi izvozni dosežki, ki so rezultat skupnega nastopa s sednjim Gradisom v Italiji in Iraku.

Za Jelovico je bilo lansko leto uspešno. Več so naredili, kar so planirali, ustvarili več dohodka in več izvozili. Uspehi so rezultat dobre poslovne politike in izrednih naporov za uveljavljanje na tujem trgu.

Tako se je obseg proizvodnje povečal za 10 odstotkov, kot so planirali, prodaja je bila za 9 odstotkov nad planom, dokler je bil v primerjavi s planom večji za petino, v primerjavi z letom 1980 pa kar za 60 odstotkov. Dohodek je znašal 602 milijonov narjev, akumulacija pa 225 milijonov in je bila za 61 odstotka večja od planirane in za 225 odstotkov večja od akumulacije, ki jo dosegli leta 1980.

Ob teh uspehih velja še posebej omeniti, da se je prodajnost dvignila za 7 odstotkov in to predvsem zaradi boljše organizacije dela.

Ko v Jelovici ocenjujejo lanske dosežke, predvsem pa likšen porast proizvodnje, menijo, da imajo največjo vlogo novih izboljšana tehnologija in večja delovna disciplina. Zanesljivo so nekatere ključne stroje in rekonstruirali proizvodnjo okrog Gorenji vasi. Največ pa je bilo narejenega pri montažnih hišah, oziroma proizvodnji montažnih hiš. Kot je znano, je Jelovica nekaj let zgradila sodobno tovarno za proizvodnjo montažnih hiš, katere zmogljivost je bila 1000 hiš letno. Tolikšne zmogljivosti seveda morejo razprodati doma, zato so se usmerili na tujje trge.

V izvozne posle so se vključili skupaj s sosednjim Gradisom. Uspeli so namreč izpeljati delitev dela, kar je omogočilo, da celo prekoračili predvidene zmogljivosti nove tovarne montažnih hiš. Samo za izvoz so naredili čez 2000 montažnih hiš oziroma 140.000 kvadratnih metrov montažnih objektov. Vsak od partnerjev dela tisto, za kar je tehnološko in kadrovsko sposobljen.

Kljub tako velikemu povečanju proizvodnje lani v Jelovici niso imeli težav zaradi preskrbe s surovinami in reprezentativnosti. Zaradi močno preseženega plana izvoza so namreč imeli dobro uvoziti surovine. Iz Sovjetske zveze in Avstrije so uvozili lesa, da zaloge omogočajo normalno proizvodnjo. Tudi v GG Kranj so lani dobili planirano količino lesa, medtem ko so obveznosti članic GLG do Jelovice izpolnjene 78 odstotkom, kar so hkrati uspeli lani vzpostaviti kooperacijske odnose z Bledom, Alplesom in Zlitom iz Tržiča.

Lani je Jelovica na italijanskih gradbiščih postavila skupaj z Gradisom 100.000 kvadratnih metrov montažnih objektov vrednosti 23,5 milijard lir. V Iraku pa so postavili približno 40.000 kvadratnih metrov začasnih stanovanjskih objektov za nastanitev delavcev v vrednosti 12 milijonov dolarjev. Razen tega so izvozili v Zvezno republiko Nemčijo za 2 milijona mark vrat in nekaj stolnic. Tako so izvozni plan nekajkrat presegli. Na planiranih 78 milijonov dinarjev so na tujih trgi iztržili kar 80 milijonov dinarjev.

Kako v letu 1982

Za letos predvideva srednjoročni plan Jelovice 140 milijonov dinarjev izvoza. Vendar v Jelovici tudi za letos računajo na večji izvozni dosežki. Hkrati z izvozom stavbno mizarskih izdelkov v ZDA pripravljajo predvsem na izvoz začasnih in stalnih montažnih objektov na potresno območje v južni Italiji, kjer računajo, da do konca leta postavili 40.000 kvadratnih metrov montažnih hiš. Drugo področje, v katero se intenzivno vključujejo, je gradnja novanjiskih objektov za potrebe gradbenih operativnih zlasti v Nigeriji, Libiji in Alžiriji. Za ta področja že imajo, prav tako skupaj z Gradisom, sklenjenih pogodb za 30.000 kvadratnih metrov objektov. Poleg tega pripravljajo ponudbo tudi za stalno in začasno stanovanjsko naselje, ki bo služilo za nastanitev delavcev, ki bodo delali pri gradnji plinskih postaj in drugih delih projekta. Poleg tega pripravljajo ponudbo tudi za gradnjo objektov v Sovjetski zvezdi. Vrednost teh del je ocenjena na 60 milijonov klininskih dolarjev.

Jelovica se bo tudi v prihodnje še tesneje povezala z beno operativo Slovenije in Jugoslavije, za kar ima pripravljen program. Skupaj z Gradisom — tozd LIO lahko kompletno ponudbo od izgradnje infrastrukture do izgradnje opreme objektov. Zato menijo, da so upravičena pričakovanja, da bodo v takšni povezanosti tudi dolgoročno dosegali povprečne izvozne rezultate.

Delavci Jelovice ob občinskem prazniku čestitajo vsem delovnim ljudem in občanom Škofje Loke in jim želijo obnovitev delovnih uspehov v letu 1982!

GRADIS

Veliki uspehi v tujini

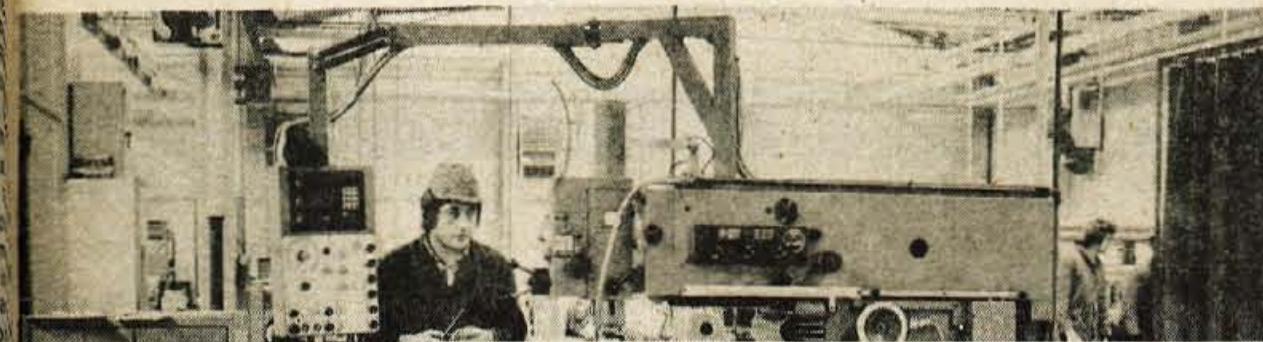
Gradis lahko le polovico zmogljivosti proda doma, za drugo polovico pa ima že sklenjene pogodbe za delo v tujini — Izreden porast dohodka

Temeljna organizacija LIO Gradis zaposluje 300 delavcev in ima 3 glavne in eno stransko dejavnost: primarna predelava lesa, lesno stavbarstvo in mizarstvo ter vzdrževanje. Vsa proizvodnja je namenjena znanim kupcem kar pomeni, da delajo po naročilu.

KLADIVAR

Avtomati in roboti za industrijo

V Kladivarju, ki je član Združenih podjetij strojogradnje, intenzivno razvijajo programe namenjene avtomatizaciji v industriji

Žirovski Kladivar se s svojimi hidravličnimi elementi in komponentami, sistemi strege in industrijske robotike ter sodelovanjem s tujimi firmami pri uvajaju najnovnejših dosežkov tehnike v proizvodnjo, uspešno vključuje v slovensko in jugoslovansko strojogradnjo, ki v zadnjem času dobiva še večji pomen oziroma se ji v družbi priznava mesto, ki ji v hitrem industrijskem razvoju gre.

V tekočem srednjeročnem obdobju imajo v Kladivarju namen razvijati tri proizvodne programe: hidravlične elemente in komponente, drugi program predstavljajo vibracijski dodajalniki, sistemi strege in industrijske robotike in tretjega dolgoročne proizvodne kooperacije z inozemskimi firmami.

Na žagi razrežejo letno okoli 45.000 kubičnih metrov hlobove. Program lesnega stavbarstva pa v polovici zavzema proizvodnja montažnih objektov, 35 odstotkov predstavljajo najrazličnejše konstrukcije in opaži za potrebe gradbeništva in 15 odstotkov so izdelki iz manjvrednega in ostankov, predvsem je to najrazličnejša lesena embalaža. Tako izkoristijo vsak konček lesa.

Mizarji izdelujejo stavbno mizarske objekte za potrebe gradbene operative in za potrebe domačega tozda oziroma dejavnosti lesno stavbarstvo, ki jih vgraditi v montažne objekte.

To naj bi bila kratka osebna izkaznica škofjeloškega Gradiša. Naprej pa o gospodarjenju: lani so po ocenah, ker dokončnega obračuna seveda ob novem letu še ni, naredili za 850 milijonov dinarjev in ustvarili so 430 milijonov dinarjev celotnega prihodka, kar je skoraj še enkrat več kot leta 1980. Tedaj so namreč imeli 430 milijonov dinarjev celotnega prihodka in so ga za lani planirali 560 milijonov, ustvarili pa veliko več.

Vzrok za tako velik porast celotnega prihodka je izredno povečanje izvoza, ki so ga pripravili skupaj s sosednjo Jelovico in sicer gre za izvoz montažnih objektov v Italijo in druga konvertibilna tržišča. Tako velik izvoz so lahko dosegli z veliko večjo proizvodnjo in s pomočjo najrazličnejših kooperantov.

Nastop na tujem trgu skupaj z Jelovico so uredili s posebnim samoupravnim sporazumom, dela pa so delili pol na pol. Pri tem so se skušali kar najbolj približati doslednemu uveljavljanju dohodkovih odnosov. To so dosegli tako, da so pred začetkom del določili kalkulativne osnove za materialne stroške in potem izdelali kalkulacije za posamezne sestavne elemente in na podlagi teh dveh dokumentov in specializacije vseh sestavnih elementov pripravili delitev obvez pri izdelavi. Vse druge stroške, ki so nastajali ob delu pa so delili v enakih deležih.

Tudi za prihodnje leto ne vidijo dovolj dela doma. Računajo, da bi na domačem trgu zaposliли lahko približno polovico zmogljivosti. Zato so se že vse leto pripravljali in se organizirali na nastop na tujih trgih. Imajo že podpisane pogodbe za 20.000 kvadratnih metrov montažnih objektov v Iraku, katerih gradnja se je začela že konec preteklega leta. V zaključnem delu pa so pogоворi za prevzem nadaljnjih 40.000 kvadratnih metrov montažnih objektov v Iraku, nadalje računajo, da bodo do sredine leta začeli z gradnjo naselja v Sovjetski zvezi, ki bo zraslo hkrati z gradnjo plinovoda, precešnji izgledi so tudi, da dobijo v gradnjo večje stanovanjsko naselje v Nigeriji itd.

S tem so vse Gradišove zmogljivosti razprodane. Vrednost izvoza letos naj bi predstavljala 60 odstotkov vrednosti celotne proizvodnje, ki naj bi znašala 920 milijonov dinarjev. Tudi letos bodo izvažali skupno z Jelovico.

Kolektiv škofjeloškega Gradiša — tozda LIO čestita vsem občanom in delovnim ljudem ob prazniku občine Škofja Loka in jim želi v letu 1982 veliko delovnih uspehov!

Čeprav programi niso v medsebojni odvisnosti, se dopolnjujejo na področju uporabe, saj so vsi namenjeni avtomatizaciji v industriji. To so proizvodni programi, ki kot posamezni elementi, sklopi in sistemi omogočajo projektiranje in izdelavo kompleksnih sistemov in naprav v avtomatizaciji proizvodnih procesov. Za vse je značilno, da spadajo v razvojno intenzivno vrst proizvodnje, kar pomeni, da je v njih vgrajen velik delež razvojno raziskovalnega dela in znanja. V procesu prestrukturiranja slovenskega gospodarstva bodo morali take vrste programi zavzemati pomembno mesto, kot spremljajoč proces in v mnogih primerih celo osnovni pogoj za vključevanje našega gospodarstva v mednarodno menjavo dela.

Hidravlični elementi in komponente

V to skupino prištevamo razen komponent za hidravliko in tudi elektromagnete, hidravlične agregate in hidravlične stiskalnice in druge izdelke. To je najobsežnejši program Kladivarja, v katerega so bila vložena vsa dosedanja vlaganja v investicije in razvoj. Trenutno ima ta program največjo rast in naj bi v naslednjih letih dosegel vrednost proizvodnje najmanj 300 milijonov dinarjev.

Roboti za industrijo

S tem programom se Kladivar vključuje v proces avtomatizacije v industriji, predvsem z reševanjem problema strežnih funkcij (posluževanje raznih strojev in naprav). Z avtomatizacijo teh funkcij skušajo osvoboditi ljudi pred monotonično, težavnim in zdravju škodljivim delom ter dosegči prihranke pri izdelavnih stroških in boljši izkoristek dragih obdelovalnih strojev.

Nadaljnji razvoj tega programa je povezan z razvojem raznih orodij, vpenjalnih naprav in v končni fazi v povezavi z elektroniko in proizvodnjo industrijske robotike.

Kooperacije

Predmet sodelovanja s firmo Festo Pneumatic je proizvodnja pnevmohidravličnih sistemov, s čimer dopolnjujejo prejšnja dva programa s ciljem kompletno ponudbe na področju reševanja problemov avtomatizacije. Razen razvojno-komercialnih učinkov si s to kooperacijo omogočajo neposreden prenos znanja in tehnologije in si zagotavljajo potrebna devizna sredstva.

Takšen program seveda omogoča Kladivarju dolgoročne možnosti razvoja in tudi najhitrejše širjenje proizvodnih zmogljivosti na žirovskem koncu.

Ob prazniku občine Škofja Loka delavci Kladivarja čestitajo vsem občanom in delovnim ljudem in v letu 1982 želijo veliko delovnih uspehov!

Škofja Loka n. sol. o.

Kidričeva cesta 75

Vsem občanom
občine Škofja Loka
čestitamo za občinski
praznik in v novem letu
želimo veliko
delovnih uspehov

PROIZVAJA IN PRIPOROČA

TEKSTILNI INDUSTRIJI:

- volnene, sintetične in mešane preje, visokokvalitetno OE bombažno prejo ter preje, pripajene za pletilnice,
- jersey pletenine za konfekcije.

TRGOVINI IN POTROŠNIKOM:

- moderne pletenine »LOKA JERSEY« iz sintetike in mešanic za vse letne čase in prilike,
- prejo za ročno pletenje »LOKA« v modnih barvah, izdelano iz preizkušenih mešanic, v sodelovanju s svetovno znano firmo BAYER.
- Priporočamo se za nakup na naši prodajalni v Škofji Loki.

KUPUJTE KVALITETNE IZDELKE
GORENJSKE PREDILNICE

64228 Železniki, Na plavžu 77

PROIZVODNO MIZARSTVO IN
MIZARSKE STORITVE
DOM OPREMA
64228 ŽELEZNICKI, Na plavžu 77

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem
čestitamo za občinski praznik Škofje Loke

Izdelujemo notranjo in gradbeno opremo individual
del in uslužnostna dela lesne stroke za potrebe
družbenega sektorja in občanov.

podjetje obutvene, lesne
in kovinske stroke n. sub. o.
Stara vas 37, 64226 ŽIRI

TOZD KOVINARSTVO o. sub. o., Stara vas 37,
tel. 69-320

TOZD LAHKA OBUTEV o. sub. o., Žiri 17, Žiri
tel. 69-223

DSSS, Stara vas 37, Žiri
tel. 69-312

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem
čestitamo za občinski praznik Škofje Loke,
srečno in uspeha polno novo leto 1982

ETIKETA ŽIRI

proizvodnja etiket in tiskarske storitve p. o.
64226 ŽIRI, Dobračeva 212
telefon (064) 69270, 69285
telegram Etiketa Žiri
telex 34610 YU ETIKET

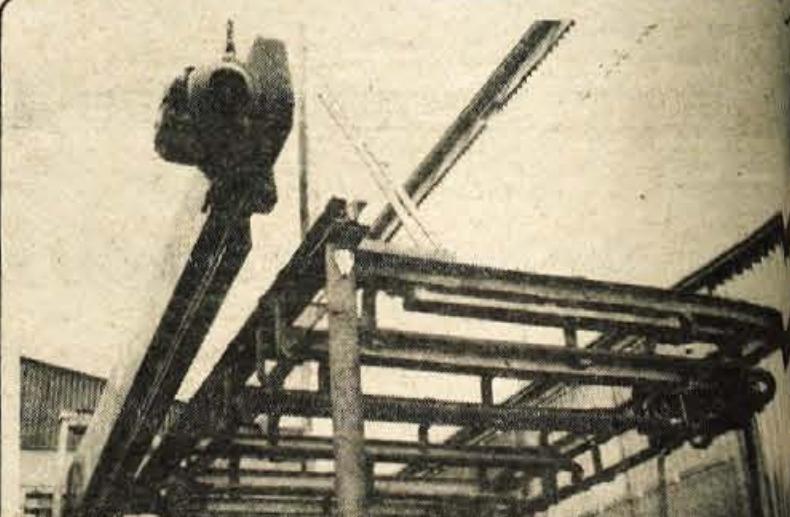
etiketa žiri

Za vse article iz našega programa vam zagotavljamo kvalitetno kreacijo, izvedbo
in dobavo

Vsem občanom,
družbenopolitičnim
organizacijam, delovnim
kolektivom in sodelavcem
čestitamo
za občinski praznik
Škofje Loke
in srečno novo leto 1982

PROIZVODNJA:

- kartonske etikete v rolah,
- etipres termolepne etikete,
- etikete na traku, tekstilu in papirju,
- samolepilne etikete in emblemi,
- štartne številke, zastavice, tiskovine

Del drsnega tira z elevatorjem za nakladanje in razkladanje
svinjskih polovic in govejih četrtin

Avtokovinar
Škofja Loka

Vsem delovnim ljudem in poslovnim
prijateljem čestitamo za občinski praznik
Škofje Loke

piccadilly
piccadilly
piccadilly
piccadilly
piccadilly

piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly

Sesir

piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly — piccadilly

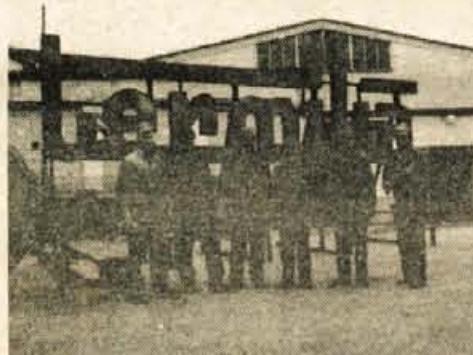
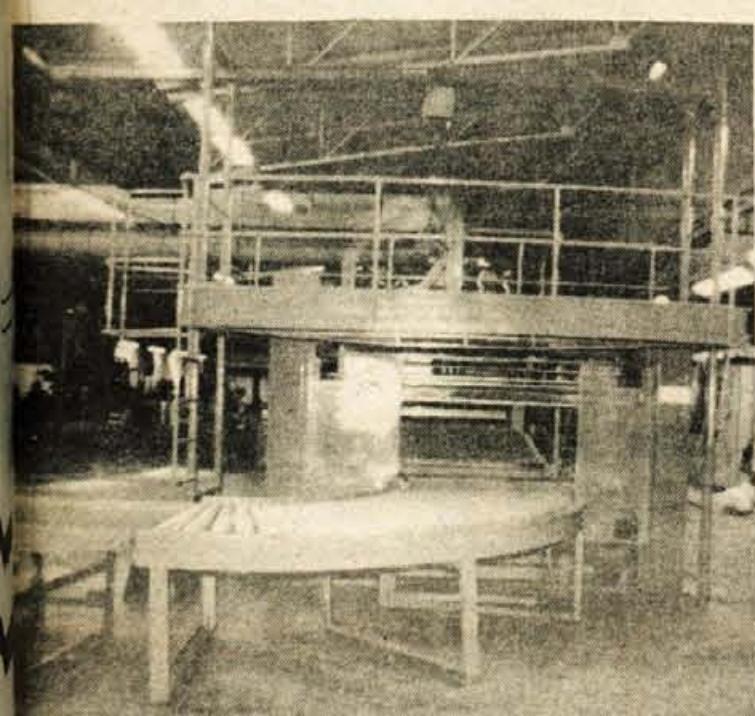
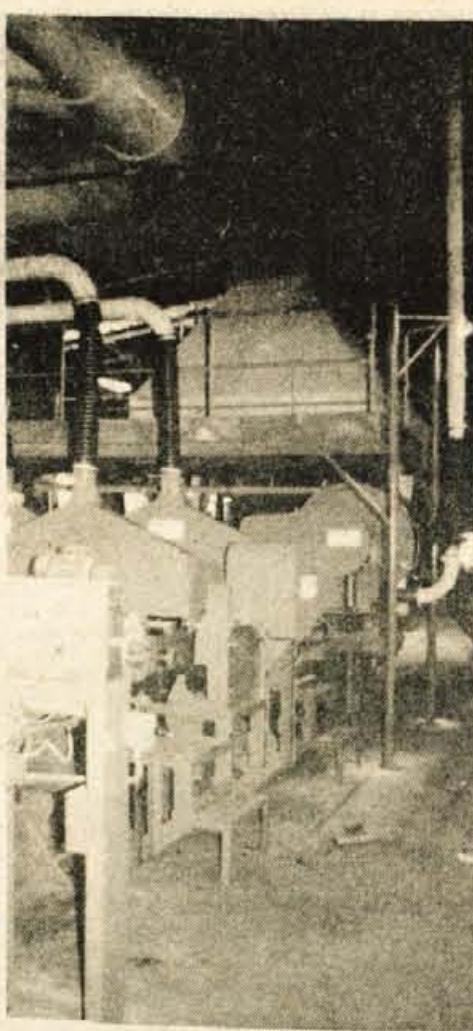
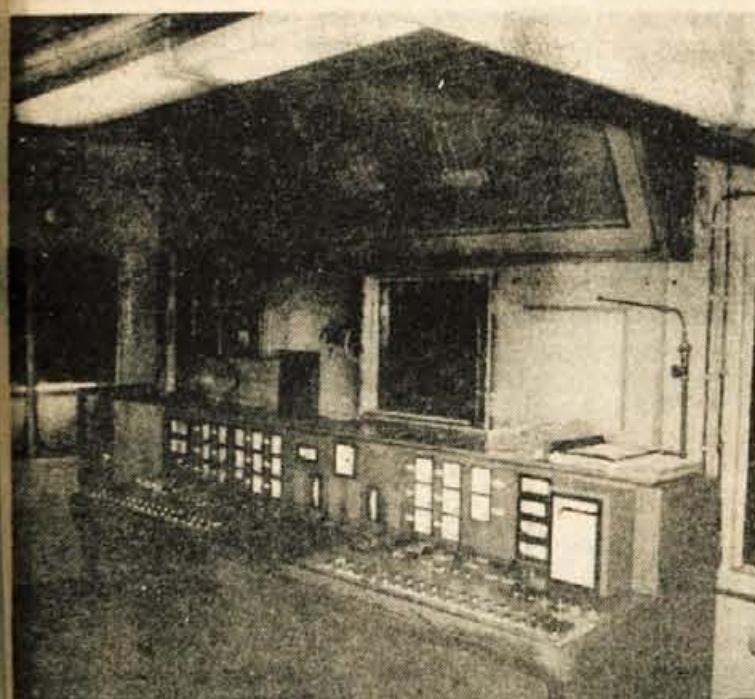
Tovarna klobukov
Šešir
Škofja Loka

priporoča svoje izdelke in čestita vsem
poslovnim sodelavcem ter občanom
za občinski praznik Škofje Loke

TERMIKA

Višja stopnja predelave in visokokvalitetni izdelki so cilj razvoja

Ko so pred nekaj več kot dvema desetletjem zakurili prvo peč za proizvodnjo kamene volne, nihče ni mogel napovedovati, da bo ta material postal tako iskan. Nemogoče je namreč bilo trošiti velik denar za dragi topotno izolacijo, ko je liter nafte, goriva, ki je prav tedaj osvajalo našega potrošnika, veljal manj kot liter radenske. Ker pa je zlata doba črnega zlata mimo, ker je iz dneva v dan topota iz nafte, mazuta, premoga in tudi drv vse dražja, povpraševanje po kameni volni, ter volni, iz leta v leto narašča in Termika komaj uspe zadovoljiti povpraševanju tako na domačem kot tujem trgu. Seveda je v tem času zrasla iz napol leseni delavnic v Bodovljiski grapi v sodobno tovarno na Trati in v Poljanah in kolektiv se je nekajkrat povečal. Hkrati je Termika postala nepogrešljiv del škofjeloškega gospodarstva in razvoja.

Čeprav je v minulih letih naredila velike razvojne korake, si je tudi za sedanje srednjeročno obdobje škofjeloška Termika zastavila zahtevne razvojne cilje. Proizvodni program nameravajo razširiti in zaokrožiti ponudbo kamene volne na domačem in zunanjem trgu z novim proizvodom — lahko volno. Hkrati bodo nadomestili tehnološko zastarelo in dotrajano proizvodnjo v Bodovljah in rešili problem odvoza in deponiranje tehnoloških odpadkov. V ta namen škofjeloška Termika oziroma TOZD Proizvodnja načrtuje investicijo v visoko avtomatizirani proizvodni liniji III in IV na Trati.

Osnovni cilj omenjene investicije je ekološka sanacija. To pomeni, da bodo hkrati odstranjeni viri onesnaževanja okolja na sedanjih proizvodnih napravah. To je izrednega pomena za ljudi, ki žive v okolini tovarne, saj jih prah in plini iz Termike ne bodo več ogrožali. Obnovili bodo tudi starejši liniji za proizvodnjo Tervola na Trati.

Med nalogami srednjeročnega razvoja velja poudariti tudi pospešeno raziskovalno dejavnost in prenos tehnično-tehnoloških in organizacijskih spoznanj pri nas in v svetu v proizvodnjo. Znanja, pridobljena z lastno proizvodnjo in razvojem pa bodo posredovali na druga področja Jugoslavije in v tujino. V tem okviru je Termika načrtovala investiciji v razvojno napravo — elektro peč ter v zagotovitev pogojev za proizvodnjo strojne opreme in rezervnih delov za proizvodnjo kamene volne.

Razširili bodo tudi proizvodni program in povečali proizvodnjo elastičnih in termoplastičnih kitov.

Vsi načrtovani razvojni programi predstavljajo zaokroženo celoto, njihov družbenoekonomski pomen pa je v prispevku k zmanjšanju porabe energije ter s tem k izboljšanju devizno-plaćilne bilance SFRJ. Razvojne usmeritve so potrjene z družbe-

nim dogovorom o temeljih plana občine Škofja Loka za 1981—85, v katerem Termika — tozd Proizvodnja predstavlja enega od nosilcev razvoja gospodarstva.

Kaj so naredili lani

V Termiki se dobro zavedajo posledic, ki bi jih imelo odstopanje od razvojnih programov za uresničitev srednjeročnega načrta tako Termike kot občine Škofja Loka, zato so že lani dogovorjeno začeli uresničevati. Tako je bila obnovljena starejša proizvodna linija na Trati, velik del uvožene opreme pa nadomeščen z doma načrtovanimi in izdelanimi stroji in linijami.

S proizvodnjo pridobljeno znanje je tozd posredovala pri izgradnji obrata kamene volne v Novem Marofu, uspešno opravljena rekonstrukcija na Trati pa je zagotovilo, da Termika lahko začne z novo dejavnostjo — prenos tehnologije in znanja. Termika združuje sredstva za izgradnjo tovarne steklene volne v Krki pri Novem mestu, razen tega pa je prevzela tehnološki inženiring. V Galeniki Surdulica že nastopa s kompletno ponudbo — tehnološkim inženiringom, projektirjanje in izdelavo speciale opreme. Termika prevzema tudi strokovno usposabljanje kadrov za tovrstno proizvodnjo.

Prav tako že poteka investicija v elektro peč in bo končana letos. S tem bodo podane možnosti za osvajanje tehnologije zahtevnejših termoizolacijskih materialov.

Na osnovi najnovejših spoznanj o tehničnih rešitvah za zmanjševanje vpliva proizvodnje kamene volne na okolje, predvsem pri varstvu zraka, so ob obnovi starejše linije na Trati namestili filter nad takoimenovano trdilno komoro in novo kupolko z vsemi potrebnimi priključki na čistilno napravo dimnih plinov, postavljen pa je bil tudi nov filter za odprševanje razreza plošč. Raziskave, ki so pivedle do sprememb veziva, prav tako zmanjšujejo kvarni vpliv na okolje. Z uvedbo tekočega kisika v proces taljenja se zmanjšuje poraba koksa ter kuričnega olja s tem pa onesnaženost okolja z ostanki izgorevanja.

Predračunska vrednost ekološke sanacije Termike, ki med drugim predvideva mokro čiščenje in sežiganje dimnih plinov kupolk, 'čiščenje dimnih plinov trdilne komore, odvod vseh filtriranih plinov in zraka v skupni tovarniški dimnik', znaša 102 milijona dinarjev. Delavski svet tozd je že aprila lani prejel investicijski program in določil, da morajo biti dela končana do 31. marca 1982. Strokovne službe so začele načrtovali opremo, iskati najboljše ponudnike za izvedbo del. Ljubljanska banka pa je podlagi investicijskega programa odobrila garancijo na lastna sredstva TOZD, sklenjene pa so tudi kreditne pogodbe z izvajalcem.

Julija lani sprejeti zakon o začasni prepovedi razpolaganja z družbenimi sredstvi za investicije, je uresničevanje programa zavrl. Republiška komisija, ki so ji bili predloženi podatki, je investicijo obravnavala. Ker pa razvojni kriteriji iz dogovora o temeljih družbenega plana SRS takšnih investicij ne obravnavajo, komisija doslej še ni dala mnenja o investiciji.

Na vsak način je naložba nujna, saj z njeno uresničitvijo še lahko v polni meri začnejo delovati tudi naprave, ki so jih zaradi varovanja okolja vgradili pri obnovi starejše linije.

Letos so tudi delno modernizirali proizvodnjo tesnilnih mas, kar je omogočilo povečanje proizvodnje, večjo produktivnost, izboljšali so se delovni pogoji in razširili so proizvodni program z akrilnimi kitimi.

Spremenjeni pogoji gospodarjenja zahtevajo prilagoditev srednjeročnega načrta

Največja naloga, ki so si jo s srednjeročnim načrtom zadali delavci Termike — tozd Proizvodnja, je investicija v proizvodni liniji III in IV. Čas, ki je pretekel od odločitve za investicijo novembra 1979 pa do danes in je bil porabljen za razprave ob pridobivanju potrebnih soglasij, je prinesel bistveno spremenjene pogoje gospodarjenja. Investicija se je podražila za več kot 100 odstotkov in lastna sredstva je inflacija povsem razvrednotila. Zaradi odloga nadomestitve zastarele proizvodnje v Bodovljah je bila leta 1981 Termika celo prisiljena delno sanirati delovne pogoje, vendar je lahko problem le začasno odložila.

Zaradi omenjenih razlogov je potrebno prilagoditi srednjeročni načrt razvoja. Namesto načrtovane investicije v proizvodni liniji III in IV, je tozd našel rešitev, ki bodo še vedno vodile k prvotno načrtovanim ekonomskim ciljem.

Tehnološki napredek na področju kamene volne v svetu in zaradi ohranitve konkurenčne sposobnosti tozd na domačem, predvsem pa na tujem trgu zahteva takojšno izvedbo načrta takoimenovane lahke volne. Pri presoji več rešitev je bilo ugotovljeno, da bi lahko tehnologijo lahke volne ob najmanjših vlaganjih uresničili z rekonstrukcijo in prilagoditvijo obstoječih proizvodnih prostorov in naprav linije II in konfekcijske hale. S tem je povezana takojšnja preselitev in razširitev vzdrževalnih delavnic ter izgradnja prostorov za predelavo in oplemenitev tervola na lokacijo prvotno predvidene razširitve. Novi proizvod bo zaradi velikega volumina zahteval tudi dodatna skladišča ter podaljšanje industrijskih tirov, posebej zato, ker se odprema čedalje bolj preusmerita s cestnega na železniški prevoz. Lahka volna pa poleg tega zahteva kvalitetnejšo pripravo in skladiščenje surovin, zato bo potrebno izpopolniti razkladalno napravo.

Z rekonstrukcijo obstoječe linije za potrebe tehnologije lahke volne, bo tozd delno uresničil načrte, ki si jih je zadal v prvotnem programu. Prilagojen srednjeročni načrt namreč pomeni zmanjšanje načrtovane proizvodnje na tej lokaciji. Trenutno nerešena pa bo ostala predelava tehnološkega odpada in nadomestitev zastarele proizvodnje v delovni enoti Bodovlje. Rešitev problema predelave tehnološkega odpada je bila predvidena z investicijo v liniju IV, sedaj pa iščejo nove rešitve. Vse doslej poznane so izvedljive v prostoru sprednjega zazidalnega načrta.

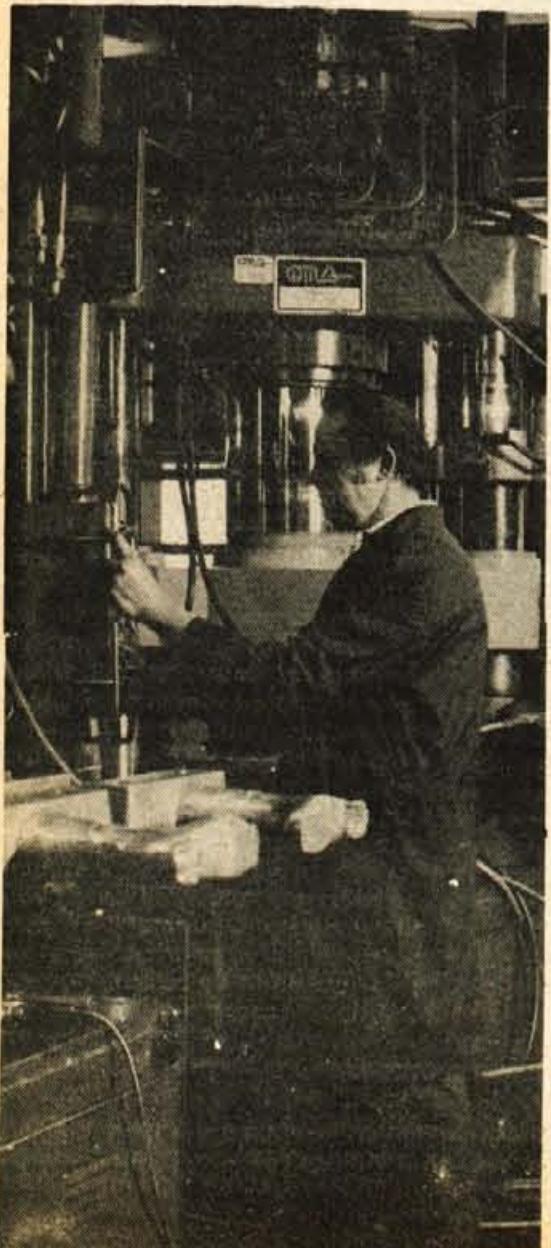
Izdelki z višjo stopnjo predelave, novi ter visokokvalitetni materiali ter izdelava speciale opreme s področja kamene volne pa še naprej ostajajo temeljni cilji razvoja tozda. Bistvena prednost razmeram prilagojenega srednjeročnega načrta investicij bo postopno uresničevanje.

Delavci Termike čestitajo delovnim ljudem in občanom občine Škofja Loka ob prazniku in jim želijo veliko delovnih uspehov v letu 1982!

ALPINA

Več kot polovica čevljev v izvoz

V žirovski Alpini so lani izvozili polovico izdelka obutve, letos pa jo bodo še za dobrih 5 odstotkov več — Izpopolnitve smučarskega programa Alpina je uradni dobavitelj smučarskih čevljev zimske olimpijske igre v Sarajevu

Žirovska Alpina zapošluje 1750 delavcev. Proizvodnja obrati v Žireh, v Gorenji vasi in na Colu. Na vsem področju gosladnije so oblikovali lastno prodajno mrežo, ki ima 63 prodajalnic in letno proda 2,5 milijona parov obutve.

Vrednost proizvodnje je letos presegla milijardo dinarjev. Izvozijo skoraj polovico proizvedene obutve. Na konvertibilno področje izvažajo predvsem zimskošportno obutve, na kliriško področje pa poleg zimskošportne tudi žensko modno obutvo. Od držav s konvertibilnega področja so njihov največji kupci Združene države Amerike, v Evropi pa je največji kupec Švajcarska. Razen v države Severne Amerike in Zahodne Evrope izvozijo smučarske čevlje tudi na Japonsko, v Avstralijo, Novo Zelandijo in Južno Ameriko. Od vzhodnoevropskih držav največ prodajajo Sovjetsko zvezo, Nemško demokratično republiko in Češkoslovaško.

Planirali so, da bodo lani prodali na konvertibilno tržišče 6,5 milijona dolarjev. Dosegli so 92 odstotkov plana. Izvoz je približno enake količine kot leta 1980. Vzrok za manjši izvoz je planiranega so splošno neugodne razmere na svetovnem tržišču pri smučarski obutvi pa nekaj izredno slabih zim v največjem konvertibilnem tržišču — Združenih držav Amerike.

Izvoz na kliriško področje bo večji od planiranega. V zadnjem času so zapisali, da bodo izvozili za 12 milijonov dolarjev obutve, kar so predvidene količine presegli in bo tako skupni izvoz večen.

Prav tako so dosegli planiran fizični obseg proizvodnje, kar je ob tem treba povedati, da so se srečevali z velikimi težavami pri oskrbi. Težave so imeli z nerednimi dobavami domačih materialov. Pri naravnih materialih je velik problem pomanjkanje kože — proizvajalci usna namreč lahko dobe doma komaj lovijo potrebnih količin in so imeli velike težave zaradi umanjitev. Posledice so seveda čutili tudi v Alpini.

Tudi z oskrbo z nekaterimi uvoženimi materiali so nekaj težav, predvsem od septembra dalje, ko je bila za uvoz v jih takoj niso mogli uvoziti.

Posledica slabe oskrbe so bili občasni manjši zastoji v izvodnji in število čakalnih ur se je v primerjavi z letom 1980 večalo za 3 do 4 krat.

Dohodek je bil lani primeren obsegu proizvodnje, kar je predvsem zaradi dokaj velike domače prodaje in izvoza na kliriško področje.

Prav zaradi slabe oskrbe z repremateriali so se v Alpini odločili opustiti proizvodnjo poliuretanskih podplatov. Material je namreč iz uvoza, ker pa je znano, da bo uvoz vse bolj visen od ustvarjenih deviz vsega gospodarstva, se oskrba s materiali lahko v prihodnjih letih še poslabša. Zato so v tehniki proizvajati te vrste podplatov in jih pri svoji obutvi meščajo z drugimi oziroma jih kupujejo pri drugih proizvajalcih. 90 delavcev, ki so izdelovali poliuretan podplate, so prenesti na druga delovna mesta.

Lani so v Alpini uvedli nekaj novosti v proizvodnjo. Med njimi je največji korak naprej narejen v smučarskem programu. Kolekcija je izpopolnjena, vrh pa predstavlja novi tekmovalni model. V letošnji sezoni že precejšnje število jugoslovenskih reprezentantov v alpskem smučanju tekmuje v čevljih Alpina. V mednarodnih reprezentancih naj omenimo Grega Benedikta in Tomaža Čižnika v mladinskih reprezentancih pa Saša Robiča. Tem tekmovalcem sledijo številni mladi talenti, ki so se odločili kreniti svojo športno kariero v Alpina čevljih. Vzporedno v Alpini gradijo tekmovalno servisno službo, ki tekmovalcem zagotavlja servis, kakršnega nema vrhunski tekmovalci potrebujejo.

Alpina je tudi uradni dobavitelj alpskih smučarskih čevljev za zimske olimpijske igre Sarajevo 84. To pomeni hkrati možnost, da bodo to priložnost lahko izkoristili le z nadaljnjim razvojem smučarskega programa na vseh področjih.

Lani so v Alpini zgradili tovarno na Colu in decembra naj bi začeli poskusno proizvodnjo. Obrat na Colu je Alpina obvezna, ker so tam ženske težko delovali. Alpini pa je primanjkovalo spremnih rok za šivanje zgodnjih delov. Trenutno dela v novi tovarni 140 delavcev, možnosti pa imajo zaposlitvi še vsaj 100 novih delavcev. Nova tovarna ima 10 kvadratnih metrov delovnih površin in potrebne pomožne prostorje.

Investicija na Colu ne pomeni povečanja proizvodnje, temveč zmanjševanje primanjkljaja zgornjih delov ter možnosti zaposlitve delavcem s tega gospodarsko pasivnega področja.

Tudi letos bo količinski obseg proizvodnje ostal pritisk. Glavna naloga pa bo povečan izvoz na konvertibilno področje, kamor naj bi izvozili tretjino proizvedene obutve, skupaj z izvozom na kliriško področje pa bodo v tujino prodali 55 odstotkov proizvodnje. V Alpini menijo, da bodo plan na konvertibilno področje uresničili, saj zadnje pol leta izdelovalci so intenzivno delajo na povečanju izvoza smučarskega programa. Pri tem jim gre na roko tudi »dobra« lanska in tudi letošnja. Hkrati pa je Alpina med tistimi proizvajalci smučarske obutve, ki je uspelo »obstatiti« v vse hujši mednarodni konkurenčni vojni, tako so konkurenti v Avstriji in Italiji zabredili v hude težave ali so v stečaj.

Pri tem upravičeno pričakujejo, da jim bodo kot veliki izvozniku šli na roko ukrepi ekonomske politike, predvsem upravičenje, da bo tudi politika tečaja dinara ugodna za izvoznike.

Proizvodnjo bodo letos povečali le toliko kolikor bodo dosegli s produktivnostjo, pač pa predvidevajo letos in v naslednjih večjih letih večjo specializacijo proizvodnje.

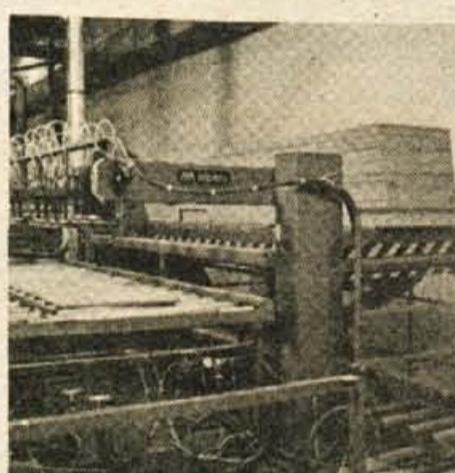
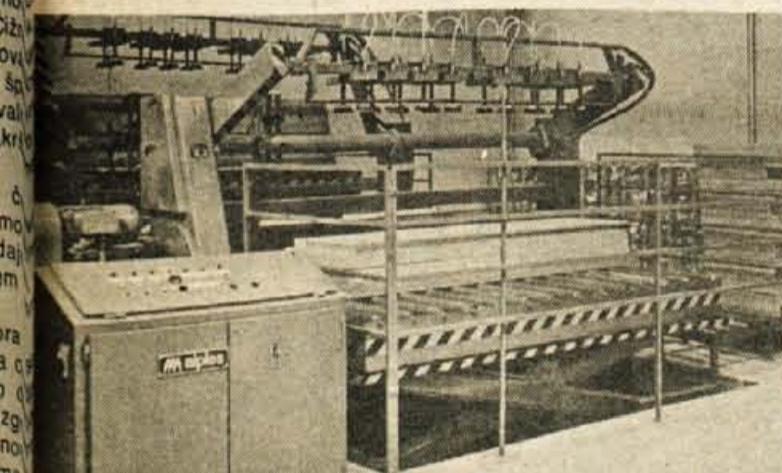
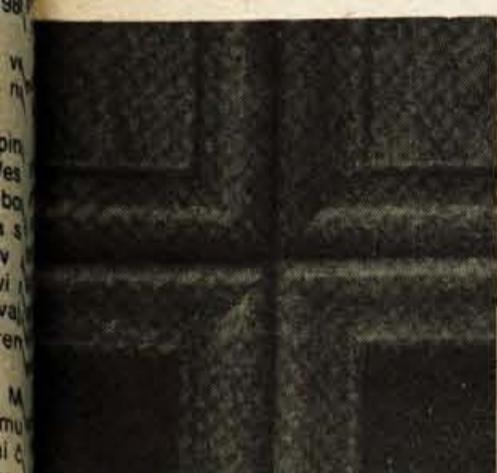
Tudi večjih investicij za letos ne načrtujejo, več pa bodo v modernizacijo opreme.

Ob prazniku občine Škofja Loka delavci Alpine čestitajo vsem delovnim ljudem in občanom in jim želijo velikih delovnih uspehov v letu 1982!

ALPLES

Kvaliteta in poslovnost zagotavlja prodajo

Lani so v Alplesu izvozili za polovico več kot leta 1980, letos naj bi izvoz povečali še za polovico — Domačim kupcem nudijo vse širšo izbiro — Pohištvo, kredit, nasvet arhitekta in morebitne dopolnitve in spremembe

V Alplesu Železniki, ki je eden največjih proizvajalcev pohištva pri nas, se dobro zavedajo, da bo letošnje leto še "bolj stabilizacijsko", kot je bilo lansko in pričakujejo, da se bo potrošnja še zmanjševala. To pa seveda prizadene tudi njihovo proizvodnjo, saj je prodaja neposredno odvisna od kupne moči prebivalstva. Zato so načrt proizvodnje za letos nekoliko spremenili in je nekoliko drugačen od načrtov preteklih let.

Tako proizvodnje sistemskega pohištva ne povečujejo in bodo vse povečanje proizvodnje usmerili v izvoz in v dela po naročilu. Ker ima lesna oziroma pohištvena ponoga že težave s prodajo, se v Alplesu lahko pohvalijo, da so se zalogam izognili s pametno poslovno politiko. Lani so namreč zelo povečali izvoz, hkrati pa so zelo razširili assortiman ponudbe za domači trg.

Letos so v Alplesu pripravili za domače kupce sistem pohištva "Triglav" v moderni in masivni izvedbi, sistemski program "Ljubljana" v beli in rustikalni izvedbi in mladinski in predobnovni program "Drava". Ponudbo dopoljuje takoimenovani kosovni program, kot so klubske mize, razne letve in karnise. Skratka program so dopolnili tako, da lahko opremijo vse bivalne prostore, razen kuhinj.

Vendar s tem ponudba še ni sklenjena. Tako letos še nadalje širijo inženiring — prevzemajo dela po naročilu. Tovrstno ponudbo bodo širili v dve smeri: Na eni strani bodo širili takoimenovan

hišni inženiring, s katerim želijo ustreči kupcu v tem smislu, da mu nudijo kompletno ponudbo opreme stanovanja — svoj program pohištva in dodatno opremo, potrošniški kredit, nasvet arhitekta, pohištvo pripeljejo na dom, ga sestavijo in nudijo tudi ustrezni servis, ki obsegata nekatere predelave standardnih dimenzij Alplesovega pohištva. Ugotavljajo namreč, da želijo kupci svoj bivalni prostor čim bolje izkoristiti in to možnost jim skušajo pripraviti v okviru svoje ponudbe, ki je naravnana tako, da ustreže najrazličnejšim zahtevam potrošnikov.

Drugi del inženiringa je prevzemanje večjih del po naročilu. Tako so konec lanskega leta prevzeli celotno opremo nove stavbe Ljubljanske banke v Beogradu. Tudi drugače predstavlja oprema poslovnih prostorov, dvoran, hotelov, dijaških domov in podobnih objektov del stalne Alplesove ponudbe.

Hkrati se pogovarjajo o prevzemu takšnih del v inozemstvu predvsem v Kuweitu in Iraku. Tako bodo dopolnili svoj program na tujem trgu, kamor že izvajajo pohištvo.

Velik napredek v izvozu

Lani so v Alplesu zelo povečali izvoz in sicer so prodali v tujino kar za polovico več kot leta 1980 in za 10 odstotkov več kot so planirali. Kljub tem dosežkom pa menijo, da bodo morali še več pohištva prodati v tujino in so že sredi lanskega leta začeli z akcijo za povečanje izvoza in sedaj v letošnji plan zapisali, da ga bodo še enkrat povečali za polovico in bodo izvozili na tuje za 250 milijonov dinarjev pohištva in storitev.

Izvajajo na vsa tržišča, na vzhod, zahod in v dežele v razvoju. Izredno v zadnjem času povečujejo izvoz v ZDA. Tam gredo skupaj s Slovenijalesom v sovlaganje za oblikovanja posebne firme, katere naloga bo prodajati naše pohištvo na ameriškem tržišču. Že letos naj bi prek te firme prodali za 2 milijona dolarjev izdelkov.

Hkrati se zelo prizadevajo, da bi povečali prodajo tudi na evropskem trgu in sicer v Švici in deželah Beneluksa. Konkurenca je izredna, vendar letos računajo na iztržek nekaj milijonov mark. Za zahodnoevropsko tržišče proizvajajo dva programa iz smrekovine, ker je v teh deželah trenutno največja moda pohištvo iz smreke in bora.

Tretje področje, kamor usmerjajo izvozna prizadevanja, so arabske dežele. Tja so začeli izvajati redni standardni program — sistem Drava in Triglav in sicer bodo letos iztržili 90 milijonov dinarjev. Prednost izvoza v arabske dežele je v tem, da lahko izvajajo redni program.

Začeli so izvajati tudi v Sovjetsko zvezo in sicer redni program Ljubljana, vendar pa trenutno še ne planirajo večjih količin za prodajo na tem trgu.

Uvoza le 8 do 9 odstotkov

Lesna industrija in s tem tudi Alples ima dobre možnosti razvoja in precejšnje prednosti pred drugo industrijou, ker ima surovino doma. Uvoz namreč predstavlja le 8 do 9 odstotkov strukture celotne nabave. Uvažajo samo nekatere površinske materiale, lepila in PVC mikrofolijo. Zato je tudi Alplesova zunanjetrgovinska bilanca pozitivna. Od 250 milijonov dinarjev izvoza so imeli 50 milijonov dinarjev uvoza.

Lani so imeli precej težav z redno preskrbo s surovinami in za letos ne računajo na boljše čase, ker se preveč spodbuja izvoz za vsako ceno in s tem tudi izvoz surovin in repromaterialov, saj je stimuliran enako kot izvoz finalnih izdelkov. Vendar pa v Alplesu menijo, da bodo z dolgoročnimi povezavami s stalnimi dobavitelji uspeli zagotoviti ustrezne količine surovin in repromaterialov za normalen potek proizvodnje.

Razen tega skušajo dobaviteljem pomagati z deviznimi sredstvi iz skupnega prihodka. Tako se dogovarjajo s Heliosom, ki mora 90 odstotkov surovin uvažati, podobno s proizvajalcem lepil INA Lendava in Mitalom Sežana.

Ob vseh teh sporazumih pa Alples priznava nobenih popravkov cen, ker tudi sami ne morejo pričakovati nobenih popravkov cen. To je tudi v skladu z družbenim nadzorom cen.

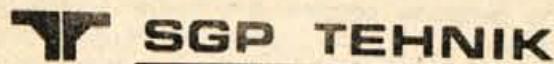
Ne le pohištvo, tudi stroji iz Alplesa

Letos bodo zelo povečali proizvodnjo v temeljni organizaciji Kovinska predelava in to kar za polovico. V Jugoslaviji je namreč veliko tovarn pohištva in nobene tovarne, ki bi izdelovala stroje za lesno industrijo. Zato so se v Alplesu lotili te naloge. Uvoz opreme je omejen, zato je njihova proizvodnja še kako dobrodošla. Stalno zasledujejo razvoj tehnologije v svetu in jo s pomočjo strojnih naprav vnašajo v lesno industrijo in bodo še naprej razvijali naslednji program: vse vrste znanih internih transportov, vertikalno razrezovalko ivernih plošč v ročni in avtomatski izvedbi in v kooperaciji razvijajo tudi "možličarke" — vrtalne stroje za lesno industrijo. V nadaljnjem razvoju Alplesa pripravljajo s skupnimi močmi delovne organizacije še hitrejši razvoj te temeljne organizacije, ker imajo zato vse pogoje od kadrov do tehnologije in dolgoročnih povezav s proizvajalci hidravlike, pnevmatike in podobno.

Krediti slabšajo likvidnost

Pohištvo se povsod, ne le pri nas, prodaja na kredit. Zato mora Alples razmeroma velik del likvidnostnih sredstev oziroma velik del ustvarjene akumulacije nameniti za potrošniške kredite svojih kupcev. To povzroča težak položaj zaradi slabe likvidnosti. Vendar ni problem le v tem. Alples je v neenakopravnem položaju s proizvajalci pohištva iz drugih republik, ki dobijo kreditna sredstva v banki. Zato zahtevajo, da naj se vsi krediti prenesejo v banko in bodo tako vsi proizvajalci v enakem položaju.

Delavci Alplesa ob prazniku občine Škofja Loka čestitajo vsem delovnim ljudem in občanom in jim želijo veliko uspehov v letu 1982!

ŠKOFJA LOKA
STARA CESTA 2

S svojimi temeljnimi organizacijami združenega dela

1. Gradbeništvo
2. Komunalne službe
3. Projektivni biro
4. Delovna skupnost skupnih služb

Izvaja vse vrste visokih, nizkih in vodnih gradenj, izdeluje projekte za objekte visokih gradenj ter vzdržuje vodovod in kanalizacijo.

Čestitamo vsem občanom za občinski praznik Škofje Loke

REMONT GRADNJA ŽIRI

IZVAJA GRADBENA IN KOMUNALNA DELA

Vsem delovnim ljudem čestitamo za občinski praznik Škofje Loke in srečno novo leto 1982

LOKAINVEST

Škofja Loka, Titov trg 3 a

Organizacija za investitorski inženiring, strokovno nadzorstvo, svetovanje in posredovanje pri gradnji kompletnih gospodarskih in drugih objektov

Vsem delovnim ljudem in družbenopolitičnim organizacijam na območju občine Škofja Loka čestitamo za občinski praznik

Mizarsko podjetje Žiri

Vsem občanom na območju občine Škofja Loka čestita za občinski praznik

izdeluje:

vse vrste stavbnega pohištva opremo za poslovne lokale po načrtih in standardno solidna izdelava — garancija

modna konfekcija

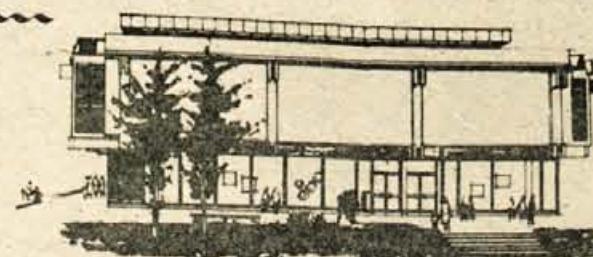

Občanom in delovnim organizacijama občine Škofja Loka ob občinskem prazniku iskreno čestitamo.

» K R O J «
ŠKOFJA LOKA

TRGOVSKO PODJETJE nama LJUBLJANA

s svojo temeljno organizacijo združenega dela

čestita

VSEM OBČANOM — POTROŠNIKOM IN POSLOVNIM SODELAVCEM ZA OBČINSKI PRAZNIK ŠKOFJE LOKE

VELEBLAGOVNICA nama Škofja Loka

NIKO

kovinarsko podjetje
Železniki

vam nudi:

vse vrste mehanizmov za registratorje, brzoveze za mape, papirne sponke in risalne žebličke, palične sponke za pisarne, lesno, tapetniško, obutveno in druge industrije ter termično obdelanih trakov; vsi izdelki podjetja »NIKO« so provrste kakovosti, priznani na domačem in tujem trgu.

Cenjenim strankam, poslovnim prijateljem, delovnim kolektivom in občanom čestitamo ter želimo prijetno praznovanje občinskega praznika občine Škofja Loka in krajevnega praznika Železniki

Obrtnik ŠKOFJA LOKA, Blaževa 3

Podjetje za gradbeno obrtno storitev p. o. z obrtnarstvo, parketarstvo, pečarstvo, keramičarske steklarstvo, plastičarstvo, trgovina z gradbenim materialom in kooperacija

Vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem kolektiv podjetja čestita za občinski praznik Škofje Loke

Kemična čistilnica in pralni
Bistca

Škofja Loka p. o., Spodnji trg 27
telefon: (064) 61-474

DEJAVNOST:

- Kemično čiščenje vseh vrst oblačil, usnja, velurja, tepihov, talnih oblog
- Pranje in likanje perila

POSLOVALNICE:

- Škofja Loka:
Mestni trg 1, tel. 61-746
Spodnji trg 12, tel. 60-317
T. c. Podlubnik, tel. 62-282
- Ljubljana:
Titova 93, tel. (061) 315-056
Moša Pijade 8, tel. (061) 317-100
Linhartov podvod, tel. (061) 310-922
Rimska c. 11, tel. (061) 28-128
- Kranj:
Koroška 37, tel. 21-508
Huje 33, tel. 28-676
- Medvode:
Medvode 47, tel. (061) 611-

Kokra Kranj

Za občinski praznik vam iskreno čestitamo in vabimo, da obiščete naše prodajalne:

»METKA«, ŠKOFJA LOKA
»ZALA«, GORENJA VAS
»SLON«, ŽIRI
»NOVOST«, ŽIRI
»ŽIROVKA«, ŽIRI

Vsem delovnim ljudem čestitamo za občinski praznik Škofje Loke

ISKRA — ŠIROKA POTROŠNJA

Pomembni pridobitvi v Železnikih in Idriji

V Iskri Elektromotorji so lani izvozili za 12,3 milijona dolarjev, v Iskri Reteče 3,1 milijona dolarjev — Novi tovarni v Železnikih in Idriji, ki delata predvsem za izvoz

Klub težavam pri izvozu in uvozu in omejitvam uvoza repremateriale, ki so sledile od septembra dalje, so v Iskri — Široka potrošnja, plan za leto 1981, zlasti na področju izvoza, dokaj uspešno izpolnili. Računajo, da so ga dosegli 97 odstotno. Planirali so izvoz v višini 27,8 milijona dolarjev, iztržili pa so 26,5 milijona dolarjev. Delovna organizacija Široka potrošnja, predvsem pa Iskra Železniki — tozd Elektromotorji imajo večino izvoza prek kooperacijske menjave. Kot vemo, so bile s septembrskimi ukrepi za zmanjševanje uvoza najbolj prizadete prav kooperacije. Prinjih gre za začasen uvoz, vendar tudi tega repremateriale nismo smeli uvoziti. Tako so imeli sredi decembra na carini kar za 5 milijonov dolarjev sestavnih delov iz kooperacijske menjave. Zaradi administrativnih ukrepov niso mogli uvoziti že z izvozom plačanih materialov.

Posledica takšnega stanja je velik izpad dohodka in ocenjujejo, da se zna zgoditi, da bodo v Železnikih prav zaradi takšnih ukrepov imeli ob zaključnem računu »rdeče številke!«. Res se je carinska zapora tudi za uvoz v zvezi s kooperacijskimi posli odprtia, vendar se izpad proizvodnje štirih mesecev ne more nadoknaditi v enem tednu. V Železnikih se izredno trudijo, da bi naredili kar največ in so decembra delali dalj časa, ob sobotah, dodatno so angažirali ljudi na trakovih, da bi sestavili čimveč izdelkov in jih poslali v izvoz, da bi bil izpad dohodka tako čim manjši.

Iskra — Široka potrošnja ne izvaja le v obliki kooperacij s tujimi firmami, temveč ima tudi direkten izvoz, vendar so na tem področju dosežki nekoliko slabši, predvsem zaradi izpada tržišč v Iraku in Iranu.

Klub vsem naštetim težavam so v Iskri Železniki — tozd Elektromotorji izvozili za 12,3 milijona dolarjev izdelkov, od tega le 1,2 milijona dolarjev na klirinško področje. V Iskri Reteče — tozd Gospodinjski aparati so izvozili za 3,1 milijona dolarjev in to vse na konvertibilno področje.

Za letos načrtujejo 22 odstotno povečanje celotnega izvoza in sicer naj bi prodali na tuja tržišča za 31,8 milijona dolarjev. Na klirinško področje naj bi šlo le za dober milijon dolarjev izdelkov. Zelo povečujejo »čisti« izvoz in to kar za 64 odstotkov, medtem ko obseg kooperacij ostaja na letošnji ravni.

Toliko naj bi izvozili v celotni delovni organizaciji Široka potrošnja, ki ima razen Škofje Loke temeljne organizacije še v Idriji, Horjulu, Novi Gorici in Ljubljani. V Iskri Železniki naj bi prihodnje leto izvozili za 14,8 milijona dolarjev in v Iskri Reteče za 4,1 milijona dolarjev. Plan izvoza zasleduje izravnjanje devizne bilance.

Ob tem ostaja odprto vprašanje odplačevanja deviznih anuitet za kredite, ki jih je Iskra — Široka potrošnja najela za velika vlaganja v Iskro — tozd Elektromotorji Železniki. Bilanco še obremenjujejo zahtevki po devizni participaciji, ki jo postavljajo domači dobavitelji surovin, predvsem bakra, železa in aluminija. V deviznem planu Iskre — Široke potrošnje znašajo participacije že 4 do 5 milijon dolarjev. Vzrok za takšna izsiljevanja, menijo, je v zahtevi »izvoz za vsako ceno«, oziroma zahteve surovinarjev, da se vključujejo v izvoz. Posledica je izpad na domačem trgu in s tem manjši izvoz na eni strani, po drugi pa velike devizne participacije in pogosto tudi neupravičeno ustvarjanje dohodka na račun finalistov. V Iskri celo ugotavljajo, da pogosto uvažajo domače surovine. Doma jih ni in jih morajo uvoziti, vendar so naše. Da je ironija še večja, so na tujem trgu cenejše kot doma.

V Iskri Široki potrošnji so lani dosegli pomembne uspehe tudi pri investicijskih vlaganjih. Posebno so ponosni na pridobitve v Železnikih in v Idriji. V Železnikih so vložili 300 milijonov dinarjev in v Idriji 250 milijonov dinarjev.

V Železnikih so ob 1. maju odprli novo tovarno z 9000 kvadratnimi metri delovnih površin, najsodobnejšo opremo. Z enakim številom zaposlenih so tako obseg proizvodnje povečali za tretjino in se preusmerili na zahtevnejše vrste elektromotorjev. 60 do 70 odstotkov zmogljivosti dela le za izvoz.

V Idriji pa so usposobili proizvodnjo motorjev za hladilnike, ki jih bodo naredili 1,200.000 letno, še predlani pa so jih naredili komaj 200.000. Tudi ta proizvodnja je namenjena izvozu oziroma potrebam proizvodnje za izvoz. Samo v Gorenju prodajo letno za 30 milijonov dolarjev hladilnikov, ki imajo vgrajene idrijske motorje. Razen tega motorje prodajajo tudi nemški firmi Dangos.

Kaj si želijo v letošnjem letu?

Na področju zunanjetrgovinske menjave predvsem stalnost deviznega sistema, ker le to omogoča realnost planiranja. Če se spreminja med letom lahko pride do absurdnih razmer, kot so bile po letošnjem septembru, ki prinašajo manjši izvoz in izpad dohodka na tujem trgu pa izpadejo kot nesolidni dobavitelji. Njihova branža bo tudi težko prenesla morebitno znižanje devizne kvote na manj kot 65 odstotkov ustvarjenega deviznega priliva. To pa zato, ker je njihova proizvodnja takšna, da terja veliko komponent iz uvoza in za katere bi bilo zaradi mednarodne specializacije dela neumnost; da bi jih začeli proizvajati doma. Pestijo jih tudi vse večje zahteve domačih dobaviteljev po soudeležbi v deviznem prihodku. Težko bodo odplačevali anuitete v devizah. Ko so sklepalni pogodbe o uvozu opreme, so z banko sklenili pogodbo o vracanju v dinarjih.

Nadalje menijo, da je potrebno strogo uresničevanje politike na vseh področjih. Cene njihovih izdelkov so namreč pod strogo družbeno kontrolo, medtem ko surovinarji dvigajo cene repremateriale skoraj neomejeno. Lani so se cene Iskrinjih izdelkov povečale v povprečju za 8 odstotkov, cene najpomembnejših surovin in reprematerialev pa so porasle za več kot 50 odstotkov. Takšna gibanja se seveda odražajo pri padanju dohodka finalistov.

Delavci Iskra Široke potrošnje ob prazniku občine Škofja Loka čestitajo delovnim ljudem in občanom in v letu 1982 želijo veliko delovnih uspehov!

Industrija naravnega kamna

MARMOR

Hotavlje Gorenja vas nad Škofjo Loko

Pridobiva in obdeluje

- naravni hotaveljski marmor
- naravni kamen LEHNJAK JEZERSKO
- naravne jugoslovanske in uvožene marmorje
- izdelujemo kvalitetne breton plošče

Vse naše izdelke — stopnice, okenske police, tlake, obloge fasad, profilne izdelke in drugo tudi montiramo.

Naši izdelki iz marmorja in lehnjaka so zelo cenjeni doma in v tujini.

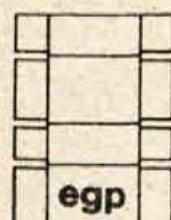
Delovni kolektiv
čestita cenjenim
kupcem in občanom
za občinski praznik
občine Škofja Loka

SOZD Mercator
n. sub. o.

kmetijsko
gozdarska
zadruga
MERCATOR - SORA
p. o.
64226 Žiri

Vsem delovnim ljudem, poslovnim prijateljem, odjemalcem, potrošnikom in kooperantom čestitamo za občinski praznik Škofje Loka ter se priporočamo za nadaljnje sodelovanje.

Embalažno grafično podjetje

Škofja Loka

Nudimo vam:

- transportno embalažo iz valovite in trde lepenke
- komercialno embalažo
- kaširano embalažo
- reklamne obesanke
- razne vrste vložkov in druge embalažne elemente iz lepenke
- lesa — styropora — iprena
- tiskanje obrazcev za poslovno in tehnično poslovanje
- ostale tiskarske in knjigoveške storitve

Pridružujemo se
čestitkom
za občinski
praznik
Škofje Loka

ODEJA

Tovarna prešitih odej
Škofja Loka, Kidričeva 80
Tel.: 064-62-162

vam priporoča bogat izbor najkvalitetnejših prešitih
odej, okrasnih posteljnih pregrinjal, nadvložkov za
ležišča, vzglavnikov in spalnih vreč

Ob občinskem prazniku Škofje Loka
čestitamo vsem našim poslovnim
prijateljem, občanom in družbenopolitičnim
organizacijam ter jim želimo obilo
uspehov pri nadalnjem delu.

A B C D E O M U R K A

Proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje

LOKA ŠKOFJA LOKA

- TOZD PRODAJA NA DEBELO
- TOZD PRODAJA NA DROBNO
- TOZD PEKS — PROIZVODNJA Škofja Loka
- TOZD JELEN — GOSTINSTVO Kranj
- DSSS Škofja Loka, Kidričeva 53

**VSEM OBČANOM OBČINE ŠKOFJA LOKA
ČESTITAMO ZA OBČINSKI PRAZNIK
IN ŽELIMO SREČNO IN USPEŠNO
NOVO LETO 1982**

**tehnica
ŽELEZNIKI**

Pridružuje se čestitkom
za občinski praznik Škofje Loka

Podjetje precizne mehanike
64228 Železniki. Na plavžu

Proizvodni program:
Analitske in precizne tehtnice,
uteži vseh razredov
Laboratorijske centrifuge
Laboratorijski mešalci
Regulatorji
Sestila
Servis za naš program

Inštalacije

ŠKOFJA LOKA
tel. 60-581, 60-582

PROJEKTIRANJE IN MONTAŽA:
elektroinstalacij
vodovodnih inštalacij
ogrevalnih naprav
Inštalacij za prezračevanje

Vsem občanom in poslovnim prijateljem čestita za
občinski praznik Škofje Loka

ŽIVILA

Kranj

za občinski praznik
Škofja Loka

ISKRENE ČESTITKE

Veletrgovina Živila Kranj

Center slepih in slabovidnih

dr. Antonia Kržičnika

Stara Loka 31, Škofja Loka

- usposablja, priučuje slepe in slabovidne osebe
- zaposluje slepe in slabovidne v kovinskih,
mizarških, pletarskih in ščetarskih delavnicah
- daje celotno oskrbo in varstvo slepim,
slabovidnim in drugim osebam

Vsem poslovnim prijateljem, delovnim
kolektivom in občanom čestita za občinski
praznik Škofje Loka

OZD
SLIKOPLESKARSTV
Škofja Loka

izvaja vsa slikopleskarska dela

vsem občanom občine Škofja Loka
čestita za občinski praznik
in jim želi veliko delovnih uspehov

Čevljarna

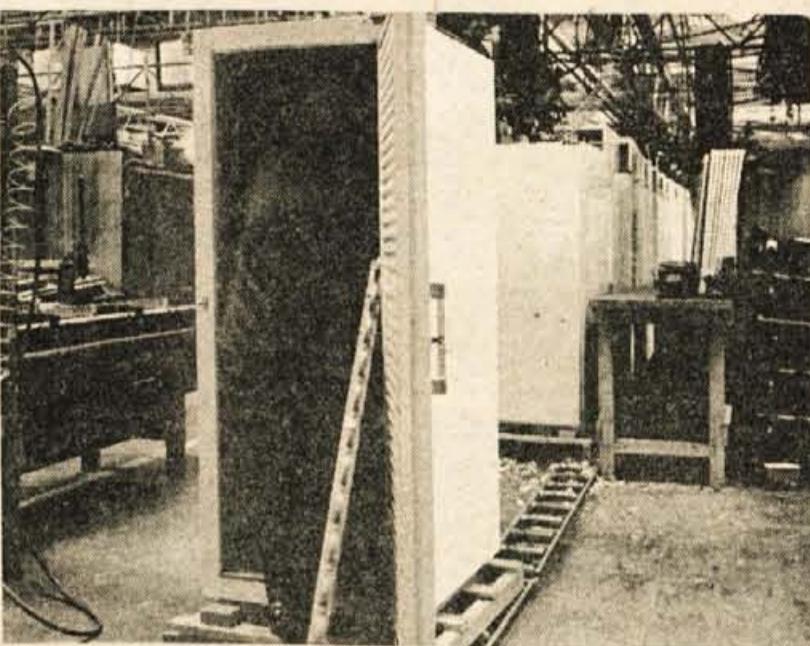
Ratitovec
Železniki — Slovenija

Vsem občanom in sodelavcem občine Škofja Loka
čestitamo za občinski praznik in praznik
KS Železniki ter želimo obilo uspehov v novem

LTH

Lth

Slaba oskrba ovira normalno proizvodnjo

V Loških tovarnah hladilnikov so imeli lani velike težave zaradi neredne preskrbe s surovinami in sestavnimi deli, zato je bil obseg proizvodnje v nekaterih tozdih pod planom — Tudi izvoz je bil manjši, kot bi bil lahko, čeprav so ga povečali za 20 odstotkov

Tudi Loške tovarne hladilnikov so lani dosegli zadovoljive poslovne rezultate. Obseg proizvodnje je bil za 2 odstotka večji kot leta 1980. Načrtovali so sicer večje povečanje, vendar so imeli vse leto izredne težave s preskrbo s surovinami in repromateriali, kar je povzročalo zastoje in težave v proizvodnji. Največ težav so imeli pri proizvodnji zamrzovalnikov, kjer so zato dosegli le 89

Na območju škofjeloške zadruge so lani kmetje in družbeno posestvo pridelali in vzredili 5,5 milijona litrov mleka, 1500 ton govedi in 4600 ton krompirja — Čimprej mora zaživeti gorenjska interesna skupnost za preskrbo

Klub splošnim zaostrenim pogojem gospodarjenja je Kmetijska zadruga Škofja Loka lani dosegla zadovoljive poslovne rezultate. Vse leto na območju te zadruge ni primanjkovalo umetnih gnojil, kar zagotavlja normalno proizvodnjo tako v poljedelstvu kot pomaga v živinoreji in so zato dosegli plan v prireji govedi, presegli so plan pridelave krompirja, ne pa proizvodnje mleka, kar pa je posledica neurejene preskrbe s krmili in bolj zaradi neuskajenih cen med krmili in mlekom ter stalnega zamika pri popravljanju cen mleku.

Tako so na območju Kmetijske zadruge Škofja Loka kmetje in družbena proizvodnja prodali 5,5 milijona litrov mleka, kar je za 6 odstotkov manj kot so planirali, krompirja so prodali 4600 ton, kar je za petino več od plana, goveda pa 1500 ton, kar je za 12 odstotkov več kot so planirali.

Ob tem velja poudariti, da so tržni viški škofjeloškega kmetijstva veliko večji kot jih potrebuje sama Škofja Loka. Zato bi delavci, ki združujejo sredstva po samoupravnem sporazumu za pospeševanje kmetijstva, nedvomno morali imeti redno preskrbo vsaj z osnovnimi domaćimi pridelki. Doma oziroma v domači občini porabijo le 3.000 litrov mleka dnevno, medtem ko ga odkupi za-

Termopol Sovodenj je lani dosegel dokaj ugodne poslovne rezultate, čeprav je proizvodnja nekoliko pod planom — Povečal se je dohodek, osebni dohodki in izboljšala se je likvidnost

Pred poldrugim desetletjem je bilo na Sovodenju, v zgornjem delu Poljanske doline, ustanovljeno podjetje za predelavo plastičnih mas, eno prvih te vrste pri nas. Z vztrajnim delom, predvsem pa z dobro kvaliteto izdelkov, so si pridobili ugled dobrega poslovnega partnerja. S širjenjem programa izdelkov pa si utirajo pot do slehernega potrošnika.

Termopol namreč izdeluje po naročilu in po lastnem programu: platnice, ovitke, mape vložke in druge izdelke za grafično in biografično industrijo ter za druge uporabnike; obloge za vrata, stene, stropne obloge in senčnike za avtomobilsko industrijo; oblazinjene elemente za otroške, invalidske, sanitetne vozičke in stole; tehnično embalažo iz vakumirane in varjene folije — etui, vložke, posode, škatle za aparature, tehnične higienične in živilske izdelke za enkratno in večkratno uporabo; albume za značke, vizitke, slike, razglednice, znamke, kuverte, kovanice, diapositive, plošče, kasete, kataloge; sredstva za civilno zaščito: senčila za zatemnitve avtomobilskih luči v vojni, sanitetne blazine, nepremičljiva ogrinjača, univerzalne stole za večnamensko uporabo, higienične moške torbice, aktovke za zaupne listine, kurirske torbice in podobno, po naročilu izdelujejo različna pregrinjalna, vložke in druge izdelke za hladilno, pohištveno, finomehanično, tekstilno in drugo industrijo.

odstotkov plana proizvodnje in v tovarni, kjer so naredili 98 odstotkov planiranih količin.

Največji problem je predstavljala preskrba s pločevino in tudi z nekaterimi drugimi repremateriali, ki so jih v preteklih letih uspeli v zadovoljivih količinah dobiti na domačem trgu, lani pa so jih kooperanti zaradi tega, ker tudi sami potrebujejo devize, začeli izvažati. Posledice so se seveda čutile v pomanjkanju določenih materialov v domačih tovarnah.

Lani so v LTH zelo povečali izvoz in sicer kar za petino. Izvoz na konvertibilno področje pa je bil za 10 odstotkov večji. Izvozni dosežki bi bili se veliko boljši, če jih ne bi pestila že omenjena slaba preskrba. Uvozili pa so za 8 odstotkov več kot let pred tem. Stevilo zaposlenih se je v poprečju zmanjšalo za 2 odstotka. Tudi pomanjkanje delavcev v proizvodnji jim je delalo težave, saj deloma tudi zato niso vedno mogli narediti vseh predvidenih količin določenih izdelkov.

Prihodek se je v primerjavi z letom 1980 povečal za 60 odstotkov, medtem ko so bila porabljeni sredstva še za tri odstotke večja.

Za letos dokaj smelo planirajo. Predvidevajo, da se bo obseg proizvodnje povečal za 8 odstotkov v poprečju po temeljnih organizacijah pa seveda različno. Izvoz planirajo za 12 odstotkov večji kot lani, vendar si bodo z vsemi močmi prizadevali, da bi v tujino prodali še več. Stevilo zaposlenih v proizvodnji pa nameravajo povečati za dva odstotka, kar je nujno za normalen in nemoten potek proizvodnje.

Lani je bila ustanovljena sestavljena organizacija LTH, v katero sta se združili delovni organizaciji LTH s svojimi 9 temeljnimi organizacijami in IGO — tovarna gostinske opreme kot enovita delovna organizacija. Program SOZD je skupna proizvodnja opreme za turizem in gostinstvo ter družbeno prehrano. Računajo, da bodo za dopolnitve programa uspeli k sodelovanju in v sozd pritegniti še nekatere delovne organizacije, s katerimi že sedaj sodelujejo pri proizvodnji opreme za turizem in gostinstvo. Glavni cilj sestavljene organizacije pa je seveda enotnejši in skupni nastop na trgu in s tem večja konkurenčnost na eni strani in boljša ponudba ter kvaliteta.

Ob koncu velja še posebej poudariti, da v LTH, s tem ko izvoz toliko povečujejo, pričakujejo, da bodo s povečano prodajo na tuje uspeli razrešiti probleme z nabavo repremateriala. Ne gre samo za uvoz, temveč tudi za sovlaganje. Nikakor pa ne mislijo, da se bodo na ta način že znebili vseh težav, saj je pri nas že ustaljena praksa, da finalisti kljub deviznemu sovlaganju in participaciji ne dobijo dogovorjenih količin surovin in sestavnih delov, ki so pogosto tudi slabe kakovosti. Od domačih porabnikov pa ne morejo pričakovati deviz, dokler bodo veljale najrazličnejše regijske in republiške pregrade pri pretakanju deviznih sredstev.

Delavci LTH ob prazniku občine Škofja Loka čestitajo občanom in delovnim ljudem in jim želijo uspešno leto 1982!

KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA LOKA

Veliki tržni viški

TERMOPOL

Letos prvi izdelki v tujino

druga kar 13.000 litrov. Letna poraba govejega mesa je 700 ton, kmetje pa ga prodajo 1500 ton, krompir pa se proda ves izven občine oziroma celo izven republike.

Prav zaradi velikih viškov nekaterih proizvodov, ki jih ima Gorenjska in potreb preskrbe, je nujno, da čimprej zaživi interesna skupnost za preskrbo, ki bo po eni strani urejala ponudbo in preskrbo, po drugi pa bo zbiral sredstva za pospeševanje pridelave hrane.

Vse bolj se namreč kaže razlika med pridelavnimi stroški v nižinah in v hribih oziroma med položajem kmeta v hribovskem in ravninskem svetu. Posebno še zato, ker je bilo že lani na voljo manj regresov, kot preteklo leto. Nekaj tudi zato, ker združeno delo ni v celoti izpolnilo svojih obvez do kmetijsko zemljiške skupnosti. Če bomo hoteli, da bodo plani pridelave hrane izpolnjeni, bo nujno potrebovali bolj pomagati kmetom v višjih predelih.

To je pomembno še zlasti zato, ker je interes mladih za delo na kmetijah večji. Sedaj niso več tako redki mladi gospodarji, ki se hkrati tudi aktivno vključujejo v delo samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij v zadruži. Hkrati pa se s tem večajo tudi možnosti za razvoj kmečkega turizma, ki na čisti kmetiji postaja tudi ekonomsko zanimivejši.

Kmetje in delavci Kmetijske zadruge Škofja Loka ob prazniku občine čestitajo vsem delovnim ljudem in občanom z željo, da bi bilo leto 1982 čim bolj uspešno!

Lani so se v Termopolu srečevali z enakimi težavami, kot vse gospodarstvo. Primanjkovalo jim je surovin in repremateriala, oziroma je bila oskrba z njim neredna in zato plan proizvodnje ne bo v celoti dosežen. Še bolj kot pomanjkanje surovin pa jih je pestilo pomankanje delavcev, saj jih je bilo v tovarni kar 20 manj, kot so predvideli. Vse kaže, da so okolišani, ki so se že zeleli započeti, že zaposleni, mladina pa je v šolah. Pričakujejo, da bodo nove delavce dobili ob zaključku šolskega leta.

Če pa primerjajo plan proizvodnje glede na število delavcev, je bil celo presežen. Dosegli so tudi drug pomemben uspeh. Uspeli so odplačati nekatere kredite in postali so likvidni, povečali so dohodek in s tem tudi osebne dohodke. Med podjetji svoje dejavnosti so najuspešnejši, v zadnjem času pa pridobivajo tudi vse večji ugled na tržišču, ker se dosledno držijo dobavnih rokov.

Ker imajo bolj zastarelo tehnologijo in zato teže konkurirajo na zahtevnem tržišču, so bili prisiljeni vzeti takoimenovani mednarodni kredit IFC za pospeševanje malega gospodarstva. Sklenili so že pogodbe, vendar se je realizacija naložbe zaradi uvoznih omejitev prenesla v leto 1982. Nova tehnologija je pogoj, da se bodo vključili v mednarodno menjavo dela, ker se zahteva izredna kakovost in kratki roki izdelave.

Klub temu imajo v načrtu prvi izvoz že letos. Pogodbe so sklenili s partnerji v Zvezni republiki Nemčiji in v Avstriji.

Delavci Termopola ob prazniku občine Škofja Loka čestitajo vsem delovnim ljudem in občanom in jim želijo veliko delovnih uspehov v letu 1982!

ALPETOUR

Razvejana ponudba turističnih in prometnih storitev

Lani so bili poslovni rezultati Alpetoura v okviru plana — Krvavška smučišča so bogatejša za dvo-sedežnico in 12 ha novih smučišč — Obnova hotela Jezero — Urejeni prevozi delavcev na delo — Nova vlaganja v Simonovem zalivu in Strunjanu — Bolj organizirana ponudba turističnih sob

Sestavljena organizacija Alpetour je nastala leta 1975 z združitvijo Transturista iz Škofje Loke in Creine iz Kranja. V obdobju tridesetih let se je razvila iz dveh majhnih komunalnih podjetij v pomembno sestavljeno organizacijo, ki je prisotna v velikem delu Slovenije. V tem času so se pojavljale tudi ovire, ki so jih s smotrnimi ekonomskimi in finančnimi rešitvami vedno uspeli premagati in tako nadaljevati razvojno pot.

Alpetour sestavlja osem delovnih organizacij, interna banka in organizacija skupnega pomena. Delovno organizacijo Promet

sestavljajo temeljne organizacije: Potniški promet, Tovorni promet Škofja Loka, Mehanične delavnice Škofj Remont Kranj. Sedež delovne organizacije je v Škofji L.

Delovna organizacija Gostinstvo ima sedež v Škofji L., njenem sestavu pa so naslednje temeljne organizacije: Bohinj, Hoteli Pokljuka, Hoteli Škofja Loka, Gostinstvo teli Strunjan, Hoteli Simonov zaliv in Žičnice Vogel.

V Kranju ima sedež delovna organizacija Creina, temeljni organizacijski in sicer Proizvodnja kmetijske in Servis osebnih vozil in kmetijske mehanizacije Kranj. Razen teh delovnih organizacij so v sklopu Alpetoura naslednje enovite delovne organizacije: RTC Krvavec, agencija Škofja Loka, YU Bandag Škofja Loka, EUROŠL Loka in ERC Škofja Loka.

Razen naštetih delovnih in temeljnih organizacij, ki sestavljajo Alpetoura še interna banka in delovna skupnosti služb.

Iz tega pregleda je razvidno, da so dejavnosti delovnih organizacij zelo raznolike, prav tako, da so sedeži v različnih povroča v poslovanju in samoupravljanju dodajajo je za sleherno dejavnost v Alpetouru značilna svojstva, predvsem večje angažiranje posameznih članov v teh organizacijah ter družbenopolitičnih organizacijah in zlasti.

Pregled organiziranosti potrjuje tudi ugotovitev, da Alpetour predvsem storitvena organizacija in v manjši meri organizacija. Poprečna rast Alpetourovega poslovanja je letih presegla 30 odstotkov. Če upoštevamo nova vlaganja na vseh področjih, upravičeno lahko pričakujemo v letu hitrejše povečanje celotnega prihodka in dohodka.

V Alpetouru ob tem opozarjajo na tesno sodelovanje skupščinami v Kranju, Škofji Loki, Radovljici, Izoli, ki so skupaj z Ljubljansko banko, Gospodarsko zbornico in družbenimi organi spremljajo tridesetletni razvoj Alpetoura pri njegovih prizadevanjih podpirale. Prav to pa je tisti del, ki ob vsestranskih prizadevanjih kolektiva, Alpetouru omogoča razmah poslovanja. Njihova želja je, da bi se to nje nadaljevalo še v bodoče.

Alpetour je sprva deloval na področju cestnega in tovornega prometa, kasneje je svoje delovanje razširil na turistično in žičničarsko dejavnost, na proizvodnjo krovov za kmetijske stroje in končno na hladno protekti mobilskih gum po sistemu Bandag. S sklenitvijo kooperacijskih pogodb s tujima firmama Bandag v ZDA in Nizozemske se je Alpetour vključil tudi v mednarodno dela.

Alpetour v svoji poslovni politiki zasleduje težnje, željanjem dela in sredstev ter s tesnim sodelovanjem družbenimi dejavniki čim hitreje uresniči razvojni program sprejet ob združitvi Creine in Transturista. Do te združitve je privedlo spoznanje, da bodo lahko le z združenim delom kolektivov in ob sodobnejši organizaciji dela dosegli hitrejši in stranski razvoj. Da je bila ta odločitev pravilna, danes so rezultati dosedanjega dela, saj so na vseh področjih dosegli uspehe.

Tudi lanski poslovni rezultati so bili v okviru planiranih dejavnosti so bili prihodki ugodni, je pa že opaziti, da je bila tukaj nekaj uvozne potrebe, nastaja problem z njo nadomestnih delov za avtobuse in tovornjake, ker enostavno ne morejo uvoziti.

Drug problem, ki so se lotili že lani in upajajo, da ga bodo rešili, je vprašanje prevoza delavcev na delo. Tako loški kot v radovljški občini se dogovarjajo z združenjem o ureditvi kvalitetnejših prevozov delavcev na delo. To pa bo doseženo s posebnim samoupravnim sporazumom, s katerega bosta zadovoljena trije: prevoznik in naročnik prevozov.

Lani so tudi veliko vlagali. Med najpomembnejše sodi obogatitev ponudbe na Krvavcu. Krvavška smučišča so bogatejša za eno žičnico. Nova dvosedelnica je bila uvedena na vrh 1975 metrov visokega Zvoha. Pripravljeno je, da se začela že septembra 1980. junija lani so jo začeli. Žičnica naj bi začela voziti nekako sredi sezone.

Dvosedelnica na Zvohu je dolga 1400 metrov, ima dve stebri, višinska razlika je 400 metrov. Zmogljivost žičnice je 10 do 12 oseb na uro. S postavitvijo žičnice so se krvavška smučišča začela za 10 do 12 ha. Zato so bila potrebna velika zemeljske dejavnosti, saj so za ureditev smučišč z vrha Zvoha preorali več kot 100.000 m³ bikov materiala. Zavarovali so tudi nevarne dele smučišča, visoko žično ograjo v dolžini 2000 metrov in sicer z žičnico na Podgradišče kokrške stene. Žičnica je bila dobrejša 50 milijonov dinarjev.

Letos bodo v Bohinju obnovili hotel Jezero. To je objekt, ki je poškodoval potres. Hotel bodo obnovili in njegovi ponujeni vsebinami v program. Bo restavracijski objekt na vrhu Zvoha. V njem bo 65 postelj B kategorije in restavracija s gostinsko ponudbo. Investicija bo veljala 60 do 70 milijonov dinarjev.

Sicer pa bodo letos bolj usmerjeni v naložbe v Simonovem zalivu in Strunjanu. Tam nameravajo zgraditi dva kompleksa novih hotelov.

V Škofjeloškem turističnem področju so lani ob dnevnih urah predali namenu obnovljeno planinsko kočo na Starejki skupaj z žičnico, urejenimi smučišči in turističnimi objekti. Predstavlja turistično ponudbo tega smučarskega središča, ki pa si prizadevajo v okviru SOZD organizirati kvalitetnejšo turistično ponudbo in kmečkega turizma na Gorenjskem. Zelo izkušnje imajo iz Primorske, kjer so uspeli v turistično dejavnosti prek 700 zasebnih sob in ugotavljajo, da sta oba pridobilna.

Delavci Alpetoura ob prazniku občine Škofja Loka čestajo vsem delovnim ljudem in občanom in jim želijo uspeha za leto 1982!